

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Μαρτίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 48

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4790

Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνεχιζόμενες συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ανάπτυξη, την κοινωνική προστασία και την επαναλειτουργία των δικαστηρίων και άλλα ζητήματα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 1: Όροι χρήσης δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων (rapid test) και υποχρέωση ηλεκτρονικής καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19

Άρθρο 2: Διάθεση αυτοδιαγνωστικής δοκιμασίας ελέγχου της νόσησης από κορωνοϊό COVID-19

Άρθρο 3: Διενέργεια μοριακού ελέγχου ανίχνευσης κορωνοϊού COVID-19 (PCR) στους υπόχρεους για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις

Άρθρο 4: Σύναψη συμβάσεων για την υλοποίηση της Πράξης «Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19».

Άρθρο 5: Διαδικασία χορήγησης φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον κορωνοϊό COVID-19 από θεράποντες ιατρούς

Άρθρο 6: Διαδικασία αποστολής φαρμάκων σε ευπαθείς ομάδες και σε ασθενείς που βρίσκονται σε περιορισμό

Άρθρο 7: Κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχή ιατρικών υπηρεσιών των συμβεβλημένων ιατρών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ιατρών της Π.Φ.Υ. προς ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19

Άρθρο 8: Παροχή δυνατότητας ειδίκευσης σε ιατρούς που τοποθετήθηκαν, κατ' εφαρμογή του τεσσαρακοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Άρθρο 9: Πρόσληψη επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού και μετακίνηση προσωπικού των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤΟ.Μ.Υ.)

Άρθρο 10: Πρόσληψη προσωπικού Ε.Ο.Δ.Υ.

Άρθρο 11: Υπερωριακή απασχόληση προσωπικού Ε.Ο.Δ.Υ.

Άρθρο 12: Διάθεση ιατρικού προσωπικού Ε.Ο.Δ.Υ. σε Μονάδες Ειδικών Λοιμώξεων

Άρθρο 13: Μετακίνηση επικουρικού προσωπικού

Άρθρο 14: Παράταση συμβάσεων οικογενειακών ιατρών

Άρθρο 15: Παράταση ισχύος των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ιατρών για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών λόγω του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 16: Απασχόληση ιδιωτών ιατρών σε δημόσια νοσοκομεία για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών

Άρθρο 17: Μετακινήσεις προσωπικού Φορέων Παροχής Υπηρεσιών (Φ.Π.Υ.Υ.)

Άρθρο 18: Μετακίνηση προσωπικού ΤΟ.Μ.Υ.

Άρθρο 19: Αποζημίωση εθελοντικού ή αναγκαστικά διατιθέμενου ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού από τον ιδιωτικό τομέα για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας

Άρθρο 20: Έκτακτα μέτρα για την εξασφάλιση της επάρκειας μέσων ατομικής προστασίας, προσωπικής υγιεινής και αποφυγή αθέμιτων πρακτικών

Άρθρο 21: Εισαγωγή μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης και δωρεάν διάθεσή της για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών

Άρθρο 22: Μετατροπή χρήσης κλινών για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 23: Αναγκαστική διάθεση χώρων

Άρθρο 24: Επίταξη ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσων ατομικής προστασίας και φαρμάκων για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και αποζημίωση της χρήσης του προς επίταξη εξοπλισμού

Άρθρο 25: Χρήση πλωτών μέσων για τη διακομιδή διαθαλάσσης ασθενών

Άρθρο 26: Χρήση αεροσκαφών για τη διενέργεια αεροδιακομιδών ασθενών

Άρθρο 27: Ζητήματα δημοσίων συμβάσεων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 28: Ανάθεση υπηρεσιών από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) για την εξέταση δειγμάτων σε ιδιωτικούς παρόχους

Άρθρο 29: Συμβάσεις δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Άρθρο 30: Διάθεση ειδικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. και έκτακτη ανάπτυξη κλινών Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. λόγω έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας

Άρθρο 31: Διαδικασία αποδοχής δωρεών

Άρθρο 32: Προϋποθέσεις διάθεσης προϊόντων δειγματοποίησης

Άρθρο 33: Διαδικασία επανέκδοσης γνωματεύσεων στο πληροφοριακό σύστημα υποβολής δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. e-dapy

Άρθρο 34: Αποροι και ανασφάλιστοι ασθενείς με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια

Άρθρο 35: Ειδικές ρυθμίσεις θεώρησης παραπεμπτικών κατά την περίοδο διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 36: Διαδικασία επανέκδοσης συνταγών στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και έγκρισης φαρμάκων μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης

Άρθρο 37: Μηνιαίες και επαναλαμβανόμενες γνωματεύσεις χρονίως πασχόντων

Άρθρο 38: Λειτουργία εμβολιαστικών κέντρων

Άρθρο 39: Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID - 19 - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 74 του ν. 4761/2020

Άρθρο 40: Στελέχωση των Εμβολιαστικών Κέντρων - Τροποποιήσεις του άρθρου 52 του ν. 4764/2020

Άρθρο 41: Παράταση θητείας αιρετών μελών των επισημονικών συμβουλίων των νοσοκομείων

Άρθρο 42: Αποζημίωση ιδιωτικών κλινικών και θεραπευτηρίων που δεσμεύθηκαν αναγκαστικά για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 43: Πρόσληψη επικουρικού προσωπικού στο Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε.)-Τροποποίηση του άρθρου τεσσαρακοστού πέμπτου του ν. 4771/2021

Άρθρο 44: Διορισμός προσωρινής διοίκησης του ειδικού νοσοκομείου με την επωνυμία «ΕΙΔΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ».

Άρθρο 45: Εμβολιαστικά Κέντρα Υψηλής Δυναμικότητας.

Άρθρο 46: Υποχρεωτικός διαγνωστικός έλεγχος για τον κορωνοϊό COVID-19

Άρθρο 47: Επίδομα εορτών Πάσχα 2021 εργαζομένων σε αναστολή σύμβασης εργασίας

Άρθρο 48: Παράταση μισθώσεων τουριστικών καταλυμάτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 49: Επιτροπή Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων - Αντικατάσταση της παρ. 6 του άρθρου 254 του ν. 4512/2018

Άρθρο 50: Διορισμός Αξιολογητών στην Επιτροπή Διαπραγμάτευσης - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 248 του ν. 4512/2018

Άρθρο 51: Ενταλματοποίηση και καταβολή δεδουλευμένων εφημεριών

Άρθρο 52: Νομιμοποίηση δαπανών Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας

Άρθρο 53: Νομιμοποίηση δαπανών μισθοδοσίας προσωπικού καθαριότητας του Νοσοκομείου Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» και δαπανών για την προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ.

Άρθρο 54: Εξειδίκευση όρων απασχόλησης ιατρών στις Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης

Άρθρο 55: Δυνατότητα τοποθέτησης επικουρικών ιατρών στο Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.)

Άρθρο 56: Δυνατότητα τοποθέτησης αθλητών πτυχιούχων ιατρικής προς ειδίκευση στα νοσηλευτικά ιδρύματα - Τροποποίηση του άρθρου 42 του ν. 4238/2014

Άρθρο 57: Άδειες ιατρών που συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις

Άρθρο 58: Αναγνώριση κέντρων εμπειρογνωμοσύνης και πολύπλοκων νοσημάτων

Άρθρο 59: Τμήμα μαιευτικών επεμβάσεων

Άρθρο 60: Οργανωτικά Θέματα Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Άρθρο 61: Ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς τους παρόχους υπηρεσιών

Άρθρο 62: Ρυθμίσεις clawback - Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 4052/2012

Άρθρο 63: Ταμειακά διαθέσιμα των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας - Τροποποίηση του άρθρου 61 του ν. 3459/2006

ΜΕΡΟΣ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΓΙΑ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΛΗΓΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 64: Πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις επιλεξιμότητας

Άρθρο 65: Ορισμοί

Άρθρο 66: Προσδιορισμός αξίας περιουσιακών στοιχείων

Άρθρο 67: Ηλεκτρονική πλατφόρμα

Άρθρο 68: Υποβολή αίτησης

Άρθρο 69: Έγκριση αίτησης

Άρθρο 70: Διαδικασία καταβολής συνεισφοράς του Δημοσίου

Άρθρο 71: Ύψος συνεισφοράς του Δημοσίου - Σώρευση - Χρονικό διάστημα καταβολής

Άρθρο 72: Υποχρεώσεις οφειλέτη

Άρθρο 73: Διακοπή καταβολής συνεισφοράς Δημοσίου και αναδρομική έκπτωση

Άρθρο 74: Αχρεωστήτως καταβληθέντα - Αναδρομικότητα πληρωμών

Άρθρο 75: Παροχή στοιχείων

Άρθρο 76: Διενέργεια ελέγχων

Άρθρο 77: Υποχρέωση διαφάνειας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 78: Αναστολή προθεσμιών λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιολογητών και ρυθμίσεις για την παροχή

ευεργετήματος μη καταχώρισης αξιογράφων σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς

Άρθρο 79: Απαλλαγή συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών από τον Φ.Π.Α. στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων του Εργαλείου Υποστήριξης Έκτακτης Ανάγκης - Προσθήκη περ. ιθ' στην παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φ.Π.Α.

Άρθρο 80: Παράταση προθεσμιών έκδοσης συμφηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων και διενέργειας των τακτοποιητικών λογιστικών εγγραφών του ν. 4270/2014

Άρθρο 81: Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για την κατ' εξαίρεση μεταφορά υφιστάμενης επιχείρησης καζίνο - Προσθήκη άρθρου 369Α στον ν. 4512/2018

ΜΕΡΟΣ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 82: Ειδικές δικονομικές ρυθμίσεις για το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια

Άρθρο 83: Διατάξεις για την επαναλειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων και της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης

Άρθρο 84: Διατάξεις για την επαναλειτουργία των ποινικών δικαστηρίων

Άρθρο 85: Αναστολή διοικητικών διαδικασιών και υποχρέωσης καταβολής τελών, παραβόλων και εισφορών ως προς δικαστικές αποφάσεις

Άρθρο 86: Ρυθμίσεις για την αναστολή κατασχέσεων και πλειστηριασμών για τους οικονομικά πληγέντες από τις δυσμενείς συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 87: Τροποποίηση της παρ. 9 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994 για την Ανεξάρτητη Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών

ΜΕΡΟΣ Δ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 88: Συμβάσεις υπηρεσιών καθαριότητας, απολύμανσης και φύλαξης

Άρθρο 89: Χρήση νέων τεχνολογιών για τη σύγκληση και διεξαγωγή συνεδριάσεων και αρχαιρεσιών των συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων

Άρθρο 90: Παράταση θητείας οργάνων διοίκησης

Άρθρο 91: Παράταση προθεσμίας για την εκκαθάριση των δηλώσεων για τον καθορισμό της επιφάνειας ή και της χρήσης ακινήτου περί υπολογισμού φόρων, τελών και εισφορών προς Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Άρθρο 92: Άσκηση αρμοδιοτήτων δημοτικής αστυνομίας σε δήμους στους οποίους αυτή δεν υφίσταται ή έχει ανεπαρκή στελέχωση - Τροποποίηση του άρθρου 50 του ν. 4753/2020

ΜΕΡΟΣ Ε': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 93: Δυνατότητα τμηματικής εξόφλησης προμηθευτών

Άρθρο 94: Παράταση ισχύος ρυθμίσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για τα ζητήματα έκτακτης προμήθειας μέσω ατομικής υγιεινής ή συλλογικής προστασίας, την αντιμετώπιση της διασποράς και των συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 95: Διεξαγωγή εκλογικών διαδικασιών στα Α.Ε.Ι. μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας - Τροποποίηση του άρθρου 162 του ν. 4763/2020

Άρθρο 96: Υποβολή σε διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19

Άρθρο 97: Ρυθμίσεις για το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3966/2011

Άρθρο 98: Μεταβατικές ρυθμίσεις για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης - Τροποποίηση της παρ. 17 του άρθρου 169 του ν. 4763/2020

Άρθρο 99: Ρυθμίσεις για τους δείκτες ποιότητας και επιτευγμάτων των Α.Ε.Ι. - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4653/2020

Άρθρο 100: Ρυθμίσεις για την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Ε.Ε.Α.Π.) της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Άρθρο 101: Μετατάξεις εκπαιδευτικών σε κλάδο κατώτερης κατηγορίας

Άρθρο 102: Πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών βοηθών βρεφοκόμων - παιδοκόμων

Άρθρο 103: Παράταση προθεσμίας για πρόσληψη σε θέσεις Ιεροδιδασκάλων, Ελλήνων πολιτών της μουσουλμανικής μειονότητας - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 3536/2007

Άρθρο 104: Έκτακτη επιχορήγηση θρησκευτικών φορέων

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 105: Παράταση μηχανισμού ενίσχυσης ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών - Τροποποίηση του άρθρου 40 του ν. 4778/2021

Άρθρο 106: Καταβολή ασφαλιστικών εισφορών από τον κρατικό προϋπολογισμό στο πλαίσιο του προγράμματος ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ για επιχειρήσεις τριτογενούς τομέα - Τροποποίηση των παρ. 2, 4 και 6 του άρθρου 123 του ν. 4714/2020

Άρθρο 107: Καταβολή ασφαλιστικών εισφορών από τον κρατικό προϋπολογισμό στο πλαίσιο του προγράμματος ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ για τουριστικά καταλύματα δωδεκάμηνης διάρκειας - Τροποποίηση των παρ. 1α και 2 του άρθρου 123Α του ν. 4714/2020

Άρθρο 108: Παράταση συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε προνοιακούς φορείς - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4578/2018

Άρθρο 109: Παράταση συμβάσεων εργασίας επικουρικού προσωπικού σε προνοιακούς φορείς

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 110: Παρατάσεις ισχύος έκτακτων μέτρων αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Άρθρο 111: Παράταση της διάρκειας των επαγγελματικών μισθώσεων

Άρθρο 112: Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για τις ενισχύσεις που αφορούν προμήθεια θερμαντικών σωμάτων από τις επιχειρήσεις εστίασης

Άρθρο 113: Χρηματοδότηση πράξεων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων

ΜΕΡΟΣ Η': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 114: Καταγραφή και ένταξη υφιστάμενων δομικών κατασκευών κεραιών στο καθεστώς του ν. 4635/2019 - Τροποποίηση της παρ. 4 και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 34 του ν. 4635/2019

Άρθρο 115: Εκκρεμείς διαδικασίες αδειοδότησης δομικών κατασκευών κεραιάς - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4635/2019

Άρθρο 116: Παράταση προθεσμίας δήλωσης κεραιών ραδιοφωνικών σταθμών και αδειοδοτημένων παρόχων δικτύου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής

ΜΕΡΟΣ Θ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 117: Αρχαιρεσίες αθλητικών ομοσπονδιών με προσωρινές διοικήσεις - Αρχαιρεσίες ομοσπονδιών που έλαβαν ειδική αθλητική αναγνώριση το έτος 2020 - Παράταση θητείας Ε.Ε.Α.

Άρθρο 118: Αναβολή κατάταξης αθλητών που συμμετέχουν σε Ολυμπιακούς Αγώνες ή Παγκόσμια Πρωταθλήματα - Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 3421/2005

Άρθρο 119: Καταβολή οικονομικής ενίσχυσης σε ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία

ΜΕΡΟΣ Ι': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 120: Ορισμός διαπιστευμένου φορέα πιστοποίησης συμμόρφωσης τουριστικών επιχειρήσεων με τα πρωτόκολλα υγειονομικού περιεχομένου

Άρθρο 121: Μίσθωση τουριστικών καταλυμάτων έτους 2021 για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας

ΜΕΡΟΣ ΙΑ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 122: Ρύθμιση για το Φαράγγι Σαμαριάς - Τροποποίηση της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4519/2018

Άρθρο 123: Παρατάσεις προθεσμιών αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

ΜΕΡΟΣ ΙΒ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 124: Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'****ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19****Άρθρο 1****Όροι χρήσης δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων (rapid test) και υποχρέωση ηλεκτρονικής καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19**

Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου τριακοστού πρώτου του ν. 4737/2020 (Α' 204) τροποποιούνται, προστίθεται παρ. 4α και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο τριακοστό πρώτο

Όροι χρήσης δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων (rapid test) και υποχρέωση ηλεκτρονικής καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και όχι πέραν της 30ής.6.2021, η διάθεση, η θέση σε λειτουργία και η χρήση ιατροτεχνολογικών προϊόντων από φυσικά πρόσωπα ως τελικούς χρήστες, που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) για τη μέτρηση ή την ανίχνευση αντισωμάτων που συνδέονται με τον κορωνοϊό COVID-19, επιτρέπεται να διενεργείται από τους φορείς των παρ. 2 έως και 5, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναλυτικά αναφέρονται σε αυτές.

2. Στην έννοια των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) εμπίπτουν τα τεστ αντισωμάτων που ανιχνεύουν τους ακόλουθους τρεις τύπους αντισωμάτων: IgG, IgM και IgA. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας εξειδικεύεται κάθε θέμα σχετικό με τις κατηγορίες ιατροτεχνολογικών προϊόντων, που εμπίπτουν στην παρ. 1.

3. Ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια και δημόσιες δομές υγείας, όπως νοσοκομεία, δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και ο Ε.Ο.Δ.Υ. δύνανται να χρησιμοποιούν ιατροτεχνολογικά προϊόντα ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), για τη διενέργεια ελέγχων νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19, φυσικών προσώπων, υπό τον όρο της παρουσίας ιατρονοσηλευτικού προσωπικού υπεύθυνου για την ορθή χρήση του προϊόντος και την κατάλληλη ενημέρωση του φυσικού προσώπου ως προς το εξαγόμενο αποτέλεσμα. Τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) για τη διενέργεια ελέγχων νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 είναι η κλινική ευαισθησία για SARS-CoV-2 σε σύγκριση με μοριακό test αναφοράς, η ύπαρξη ποσοστού κλινικής ειδικότητας για SARS-CoV-2, καθώς και η συμπερίληψη στις ενδείξεις αποτελέσματος ένδειξης εγκυρότητας της εκτέλεσης της δοκιμασίας (εκτός από την ένδειξη για θετικό ή αρνητικό). Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής Αντιμετώπισης Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες, δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά διαγνωστικής επάρκειας των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) και να προστίθενται επιπλέον χαρακτηριστικά διαγνωστικής επάρκειας, να καθορίζονται οι φορείς, δημόσιοι και ιδιωτικοί, που δύνανται να χρησιμοποιούν αντίστοιχου τύπου ιατροτεχνολογικά προϊόντα για διαγνωστικούς ή επιδημιολογικούς σκοπούς, οι κατηγορίες προσώπων που υποβάλλονται στον συγκεκριμένο τύπο διαγνωστικού ελέγχου με αναφορά στα επιδημιολογικά τους χαρακτηριστικά, καθώς και κάθε σχετική προς τα ανωτέρω λεπτομέρεια.

4. Οι φορείς διενέργειας δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) υποχρεούνται αμελλητί να καταχωρούν μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής σε Βάση Δεδομένων Επιδημιολογικών Ελέγχων, που λειτουργεί στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19, τα στοιχεία ταυτοποίησης των φυσικών προσώπων που ελέγχθηκαν, το αποτέλεσμα του ελέγχου (θετικό ή αρνη-

τικό) και την κατηγοριοποίηση του ελεγχόμενου φυσικού προσώπου σε μία εκ των ομάδων προσώπων που υπάρχουν σε αυτούς τους επιδημιολογικούς ελέγχους. Σε περίπτωση μη καταχώρησης ή καθυστερημένης καταχώρησης των στοιχείων στην εφαρμογή επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις: α) πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ και β) σε περίπτωση υποτροπής, ανάκληση λειτουργίας του ιδιωτικού διαγνωστικού φορέα για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών.

4α. Ιδιωτικά φαρμακεία δύναται να διαθέτουν ιατροτεχνολογικά προϊόντα ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) για τη διενέργεια ελέγχων νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 σε φυσικά πρόσωπα. Τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), για τη διενέργεια ελέγχων νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19, είναι η κλινική ευαισθησία για SARS-CoV-2 σε σύγκριση με μοριακό test αναφοράς, η ύπαρξη ποσοστού κλινικής ειδικότητας για SARS-CoV-2, καθώς και η συμπερίληψη στις ενδείξεις αποτελέσματος ένδειξης εγκυρότητας της εκτέλεσης της δοκιμασίας, εκτός από την ένδειξη για θετικό ή αρνητικό. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, δύναται να εξειδικεύονται περαιτέρω τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά διαγνωστικής επάρκειας των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), που διατίθενται μέσω φαρμακείων, καθώς και να καθορίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ορίζονται η έναρξη λειτουργίας της εφαρμογής της Βάσης Δεδομένων Επιδημιολογικών Ελέγχων, ο τρόπος ένταξής της και διασύνδεσής της με το Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19, τα χαρακτηριστικά λειτουργίας της, οι φορείς διενέργειας δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων που έχουν δικαίωμα πρόσβασης και καταχώρησης, οι φορείς παρακολούθησης δεδομένων για επιδημιολογικούς λόγους και κάθε σχετική προς τα ανωτέρω λεπτομέρεια.».

Άρθρο 2

Διάθεση αυτοδιαγνωστικής δοκιμασίας ελέγχου της νόσησης από κορωνοϊό COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ης.6.2021, διανέμεται με κρατική μέριμνα σε κάθε κάτοχο Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ), προσωρινού ΑΜΚΑ ή Προσωρινού Αριθμού Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού, μία αυτοδιαγνωστική δοκιμασία ελέγχου της νόσησης από κορωνοϊό COVID-19 ανά εβδομάδα, η οποία προορίζεται για ατομική χρήση χωρίς ανάγκη διενέργειάς της από επαγγελματίες υγείας.

2. Για την υλοποίηση του σκοπού της παρ. 1 επιτρέπεται η διάθεση προϊόντων της παρ. 1 με καθεστώς κατά παρέκκλιση έγκρισης διάθεσης και έναρξης χρήσης από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) ή από αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, ήτοι προς περιορισμό της διασποράς της πανδημίας, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται σωρευτικά:

α) ο κατασκευαστής έχει λάβει ειδική ή κατά παρέκκλιση έγκριση διάθεσης και έναρξης χρήσης τους ως αυτοδιαγνωστικών στην αγορά από τον Ε.Ο.Φ., σύμφωνα με προδιαγραφές που θεσπίζει ο ίδιος ως αρμόδια αρχή εφόσον ο κατασκευαστής έχει έδρα στην Ελληνική Επικράτεια ή ο θέτων το προϊόν στην αγορά έχει λάβει τέτοια έγκριση, ή από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε., εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος έχει θεσπίσει αντίστοιχες προδιαγραφές,

β) οι πληροφορίες στις οδηγίες χρήσεως του προϊόντος παρέχονται στην ελληνική γλώσσα με εύληπτο και σαφή τρόπο,

γ) δεν διατίθεται στην ελληνική αγορά αντίστοιχο προϊόν, το οποίο να διαθέτει την απαιτούμενη σήμανση CE, ως αυτοδιαγνωστικό, ή τα διατιθέμενα ως άνω προϊόντα με τη σήμανση CE δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών της ελληνικής αγοράς.

3. Ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) υποχρεούται να διατηρεί μητρώο αυτοδιαγνωστικών δοκιμασιών ελέγχου που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 ως προς την κατά παρέκκλιση έγκριση διάθεσης και έναρξης χρήσης τους στην Ελλάδα. Ο Ε.Ο.Φ. προσδιορίζει το σύνολο των αναγκαίων δικαιολογητικών που υποβάλλει ο αιτών για τον σκοπό αυτό.

4. Η διάθεση των προϊόντων της παρ. 1 προς τους δικαιούχους μέσω των φαρμακείων γίνεται χωρίς αντίτιμο.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας καθορίζονται ο τρόπος κυκλοφορίας και διάθεσης των αυτοδιαγνωστικών δοκιμασιών στους δικαιούμενους, ο τρόπος διανομής των αυτοδιαγνωστικών δοκιμασιών στους δικαιούμενους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 3

Διενέργεια μοριακού ελέγχου ανίχνευσης κορωνοϊού COVID-19 (PCR) στους υπόχρεους για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις

1. Οι υπόχρεοι για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις προς εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων υποβάλλονται υποχρεωτικά σε μοριακό έλεγχο ανίχνευσης (τεστ PCR) του κορωνοϊού COVID-19 σαράντα οχτώ (48) έως εβδομήντα δύο (72) ώρες πριν την ημερομηνία κατάταξής τους.

2. Ο έλεγχος ανίχνευσης διενεργείται δωρεάν στα δημόσια νοσοκομεία, στα κέντρα υγείας, σε καθορισμένα περιφερειακά ιατρεία ή στα στρατιωτικά νοσοκομεία, σε βάρος των πιστώσεων αυτών, με την επίδειξη του σημειώματος κατάταξης του υπόχρεου και του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου επίσημου ταυτοποιητικού στοιχείου.

3. Η υποχρέωση της παρ. 1 ισχύει μέχρι την 30ή.6.2021.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, καθορίζονται η διαδικασία που ακολουθείται μετά την υποβολή των υπόχρεων για κατάταξη σε έλεγχο ανίχνευσης του κορωνοϊού COVID-19 και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4
Σύναψη συμβάσεων για την υλοποίηση της
Πράξης «Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για
κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και
λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα
πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19».

Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου τεσσαρακοστού τέταρτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τη σύναψη συμβάσεων για την υλοποίηση της Πράξης «Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19» παρτείνεται, από τη λήξη της, έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 5
Διαδικασία χορήγησης φαρμάκων εκτός
εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον
κορωνοϊό COVID-19 από θεράποντες ιατρούς

Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου τριακοστού έβδομου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), ως προς τη διαδικασία χορήγησης φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον κορωνοϊό COVID-19 από θεράποντες ιατρούς, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 6
Διαδικασία αποστολής φαρμάκων σε ευπαθείς
ομάδες και σε ασθενείς που βρίσκονται σε
περιορισμό

Η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού πρώτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τη διαδικασία αποστολής φαρμάκων σε ευπαθείς ομάδες και σε ασθενείς που βρίσκονται σε περιορισμό, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 7
Κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχή ιατρικών
υπηρεσιών των συμβεβλημένων ιατρών του
Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ιατρών της Π.Φ.Υ. προς ασθενείς
με κορωνοϊό COVID-19

Η ισχύς της παρ. 1 των άρθρων δέκατου έκτου και δέκατου έβδομου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), ως προς τη δυνατότητα κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχής ιατρικών υπηρεσιών των ιατρών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και των ιατρών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) σε ασφαλισμένους και ανασφάλιστους ασθενείς, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 8
Παροχή δυνατότητας ειδίκευσης σε ιατρούς
που τοποθετήθηκαν, κατ' εφαρμογή του
τεσσαρακοστού έκτου άρθρου της από
20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

1. Ιατροί που έχουν τοποθετηθεί σε κενές θέσεις ειδικευομένων κατ' εφαρμογή του τεσσαρακοστού έκτου

άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υπηρετούν σε νοσοκομεία της χώρας, δύνανται, εφόσον δεν παραιτηθούν ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως έως τις 30.6.2021, να ολοκληρώσουν τον συνολικό χρόνο ειδίκευσης στα νοσοκομεία αυτά, ως υπεράριθμοι.

2. Οι ιατροί της παρ. 1, μετά από αίτησή τους στο νοσοκομείο στο οποίο έχουν τοποθετηθεί και με απόφαση του οργάνου διοίκησης του νοσοκομείου, δύνανται να τοποθετηθούν σε οποιοδήποτε στάδιο εκπαίδευσης/ειδίκευσης μέχρι την ολοκλήρωση του συνολικού χρόνου ειδίκευσης ως υπεράριθμοι, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, είτε για την έναρξη είτε για τη συνέχιση και ολοκλήρωση της ειδίκευσής τους, ανεξαρτήτως αν η ανωτέρω αίτηση αφορά σε νοσοκομεία μερικής ή πλήρους άσκησης. Σε περίπτωση πληρότητας του νοσοκομείου αυτού, οι εν λόγω ιατροί δύνανται να τοποθετηθούν με την ίδια διαδικασία σε άλλο νοσοκομείο της επιλογής τους.

Άρθρο 9
Πρόσληψη επικουρικού ιατρικού,
νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού
προσωπικού και μετακίνηση προσωπικού των
Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤΟ.Μ.Υ.)

Η ισχύς του άρθρου εικοστού όγδοου του ν. 4737/2020 (Α' 204), ως προς την πρόσληψη επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού και τη μετακίνηση προσωπικού των Τοπικών Μονάδων Υγείας, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 10
Πρόσληψη προσωπικού Ε.Ο.Δ.Υ.

Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4737/2020 (Α' 204), ως προς τη δυνατότητα πρόσληψης ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού του Ε.Ο.Δ.Υ., παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 11
Υπερωριακή απασχόληση προσωπικού Ε.Ο.Δ.Υ.

Για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών του κορωνοϊού COVID-19, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται ο άμεσος κίνδυνος διασποράς του και για χρονικό διάστημα όχι πέραν της 30ής.6.2021, επιτρέπεται η εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου του προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) με αποζημίωση. Η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού εγκρίνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Ε.Ο.Δ.Υ., στην οποία αναφέρονται σαφή και συγκεκριμένα στοιχεία, που δικαιολογούν την ανωτέρω υπερωριακή εργασία, ο αριθμός των υπαλλήλων, το χρονικό διάστημα και οι ώρες υπερωριακής απασχόλησής τους μέσα στα όρια των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Δ.Υ., χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση του κρατικού προ-

υπολογισμού. Οι ώρες της υπερωριακής απασχόλησης του πάσης φύσεως προσωπικού του Ε.Ο.Δ.Υ. ορίζονται ανά τρίμηνο ως εξής:

α. Απογευματινή υπερωριακή εργασία. Για απογευματινή υπερωριακή εργασία για τους υπαλλήλους και το πάσης φύσεως προσωπικό του Ε.Ο.Δ.Υ. οι ως άνω ώρες ορίζονται μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ανά υπάλληλο.

β. Βραδινή υπερωριακή εργασία και εργασία σε αργίες. Για το προσωπικό του Ε.Ο.Δ.Υ. και εφόσον αυτό απασχολείται βάσει νόμου σε εικοσιτετράωρη βάση, οι ως άνω ώρες ορίζονται μέχρι εκατόν σαράντα τέσσερις (144) αντίστοιχα ανά υπάλληλο.

Άρθρο 12

Διάθεση ιατρικού προσωπικού Ε.Ο.Δ.Υ. σε Μονάδες Ειδικών Λοιμώξεων

Η ισχύς του άρθρου 66 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ως προς τη διάθεση του ιατρικού προσωπικού του Ε.Ο.Δ.Υ. σε Μονάδες Ειδικών Λοιμώξεων Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 13

Μετακίνηση επικουρικού προσωπικού

Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου τεσσαρακοστού ογδού του ν. 4683/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τη μετακίνηση επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κέντρων υγείας, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 14

Παράταση συμβάσεων οικογενειακών ιατρών

1. Η ισχύς των υφιστάμενων συμβάσεων των οικογενειακών ιατρών των άρθρων 6 και 11 του ν. 4486/2017 (Α' 115) και των ασκούντων καθήκοντα οικογενειακού ιατρού ιδιωτών ιατρών παρατείνεται έως την 30ή.6.2021, ανεξαρτήτως του χρόνου λήξεώς τους, με τους ίδιους όρους.

2. Η μηνιαία αποζημίωση των ιατρών της παρ. 1 ορίζεται για το χρονικό διάστημα από 1.4.2021 έως 30.6.2021 σε ποσό δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ κατ' ανώτατο όριο.

Άρθρο 15

Παράταση ισχύος των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ιατρών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω του κορωνοϊού COVID-19

Παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021 η διάρκεια των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου των ιατρών που έχουν τοποθετηθεί και αυτών που θα τοποθετηθούν εφεξής, κατ' εφαρμογή του τεσσαρακοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και της παρ. 1 του τριακοστού δεύτερου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86). Η παράταση των συμβάσεων δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι

στις θέσεις αυτές. Η δυνατότητα άμεσης πρόσληψης των ιατρών όλων των ειδικοτήτων, οι οποίοι βρίσκονται υπό διορισμό, αλλά δεν έχει εκδοθεί ακόμη η απόφαση τοποθέτησής τους από το Υπουργείο Υγείας, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου τριακοστού δεύτερου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020, ισχύει έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 16

Απασχόληση ιδιωτών ιατρών σε δημόσια νοσοκομεία για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών

Η ισχύς του άρθρου δέκατου τέταρτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), ως προς τη δυνατότητα απασχόλησης ιδιωτών ιατρών σε δημόσια νοσοκομεία για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας λόγω της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη την έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 17

Μετακινήσεις προσωπικού Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Φ.Π.Υ.Υ.)

Η ισχύς του άρθρου πέμπτου του ν. 4693/2020 (Α' 116), ως προς τις μετακινήσεις του πάσης φύσεως προσωπικού των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Φ.Π.Υ.Υ.), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 18

Μετακίνηση προσωπικού ΤΟ.Μ.Υ.

Η ισχύς του άρθρου 16 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ως προς τη δυνατότητα μετακίνησης ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως προσωπικού από Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟ.Μ.Υ.) σε κέντρα υγείας ή άλλους υγειονομικούς φορείς, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 19

Αποζημίωση εθελοντικού ή αναγκαστικά διατιθέμενου ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού από τον ιδιωτικό τομέα για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας

Προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παρ. 6 και παρ. 7 στο άρθρο δεύτερο της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και το άρθρο δεύτερο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο δεύτερο

Ζητήματα προσωπικού

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και έως και την 28η.2.2021, ο Γενικός Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας δύναται να μετακινεί για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, με δυνατότητα παράτασης έως και έξι (6) μήνες ακόμη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ιατρικό, νοσηλευτικό, βοηθητικό προσωπικό και όσους υπηρετούν με σχέσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου

(Ι.Δ.Ο.Χ.) στους τομείς φύλαξης, σίτισης και καθαριότητας από νοσοκομεία, κέντρα υγείας ή υγειονομικούς φορείς, φορείς πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας αρμοδιότητάς του σε νοσοκομεία (Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., στρατιωτικά, πανεπιστημιακά), ισχυρά πληττόμενων περιοχών από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19 και χώρους που έχουν συμβατικά ή αναγκαστικά διατεθεί προς το Δημόσιο για τις ανάγκες αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας.

2. Στο μετακινούμενο προσωπικό της παρ. 1 εμπíπτουν και ειδικευόμενοι ιατροί. Ο χρόνος της υπηρεσίας τους κατά τη μετακίνησή τους λογίζεται ως χρόνος εκπαίδευσης στην ειδικότητά τους και δεν υπερβαίνει το τρίμηνο.

3. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και έως και την 28η.2.2021 σε κάθε υγειονομική περιφέρεια συστήνονται με εντολή του Διοικητή τριμελείς υγειονομικές επιτροπές αποτελούμενες από ιατρούς, με αποκλειστικό έργο την εξέταση των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών άρνησης μετακίνησης ή λήψης άδειας για λόγους υγείας του μετακινούμενου προσωπικού της παρ. 1. Απαραίτητος όρος για τη λήψη της άδειας για λόγους υγείας και την αιτιολογημένη άρνηση της μετακίνησης του προσωπικού της παρ. 1 είναι η θετική κρίση της υγειονομικής επιτροπής ως προς τη βασιμότητα των προβαλλόμενων λόγων υγείας. Άρνηση του προσωπικού να μετακινηθεί ή να εκτελέσει υπηρεσία, παρά την αντίθετη κρίση της υγειονομικής επιτροπής, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, που επισύρει κατ'ελάχιστον την ποινή της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 3528/2007 (Α' 26).

4. Ο Πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) δύναται να μετακινεί για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, με δυνατότητα παράτασης έως και έξι (6) μήνες ακόμη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, προσωπικό του ΕΚΑΒ σε ισχυρά πληττόμενες περιοχές από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19 με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας. Μη συμμόρφωση του ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού ή του προσωπικού του ΕΚΑΒ με το περιεχόμενο της απόφασης μετακίνησης ή άρνηση να εκτελέσει υπηρεσία συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, που επισύρει κατ'ελάχιστον την ποινή της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 3528/2007.

5. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και έως και την 30ή.6.2021, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας δύναται να εντάσσεται στο δυναμικό της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, των νοσοκομείων και κάθε οργανικής μονάδας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) εθελοντικό ή συμβατικά ή αναγκαστικά διατιθέμενο ιατρικό, νοσηλευτικό, πάσης φύσεως Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης βοηθητικό προσωπικό και πάσης φύσεως Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης προσωπικό από τον ιδιωτικό τομέα και να του ανατίθενται καθήκοντα πλήρους ή μερικής απασχόλησης για ορισμένο χρονικό διάστημα για την καταπολέμηση της έκτακτης ανάγκης δημόσιας υγείας. Η ανάθεση στο εν λόγω προσωπικό αφορά ιδίως σε ιατρικά και νοσηλευτικά καθήκοντα διαφορετικά της ειδικότητάς τους, καθώς και βοηθητικά καθήκοντα πάσης φύσεως λόγω έκτακτης και επιτακτικής ανάγκης συνδρομής στη

δημόσια υγεία από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19. Για την απασχόληση του προσερχόμενου προς ανάληψη υπηρεσίας προσωπικού του ιδιωτικού τομέα συνάπτεται ατομική σύμβαση πλήρους ή μερικής απασχόλησης με τον Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.). Στη σύμβαση αναφέρονται ρητά η διάρκεια απασχόλησης, η φύση της σύμβασης εργασίας (πλήρης ή μερική), η συμμετοχή τους ή μη στο πρόγραμμα εφημεριών σε περίπτωση ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, το ύψος και οι όροι αποζημίωσης του ιδιώτη ιατρού, καθώς και κάθε επιμέρους κατηγορίας απασχολούμενου προσωπικού που καθορίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 6, καθώς και ο συγκεκριμένος οργανικός φορέας του Ε.Σ.Υ., στον οποίο κάθε απασχολούμενος ιδιώτης παρέχει τις υπηρεσίες του. Η διάρκεια απασχόλησης του ανωτέρω προσωπικού δύναται να παρατείνεται για έξι (6) ακόμα μήνες από τη λήξη της και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2021, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται ανάγκες για την κάλυψη έκτακτων αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19.

6. Στο προσωπικό των παρ. 1 έως 5 εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του ν. 4336/2015 (Α' 94). Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, που δεν υπερβαίνει τις σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία ένταξης του προσωπικού της παρ. 5 στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας ορίζονται ο τρόπος αποζημίωσης, το διάστημα απασχόλησης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η αποζημίωση του προσωπικού του πρώτου εδαφίου είναι ακατάσχετη και αφορολόγητη.

7. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής.6.2021, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας προσδιορίζεται το ύψος της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε ιατρούς, οι υπηρεσίες των οποίων επιτάσσονται, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4325/2015 (Α' 47), για την κάλυψη των αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Η αποζημίωση του πρώτου εδαφίου είναι ακατάσχετη και αφορολόγητη.»

Άρθρο 20

Έκτακτα μέτρα για την εξασφάλιση της επάρκειας μέσωσν ατομικής προστασίας, προσωπικής υγιεινής και αποφυγή αθέμιτων πρακτικών

Η ισχύς της παρ. 8 του άρθρου δεύτερου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και αναριθμήθηκε σε παρ. 10 με την παρ. 3 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου, ως προς τις διαδικασίες έκτακτης προμήθειας μέσωσν ατομικής υγιεινής και συλλογικής προστασίας, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 21

Εισαγωγή μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης και δωρεάν διάθεσή της για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών

1. Η ισχύς του άρθρου εικοστού τρίτου της από

20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τις προϋποθέσεις εισαγωγής μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

2. Η ισχύς του άρθρου 17 του ν. 4690/2020 (Α' 104), ως προς τη δωρεάν διάθεση αιθυλικής αλκοόλης προς το Υπουργείο Υγείας από νόμιμους κατόχους και από τα αζήτητα αποθέματα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για χρήση από νοσοκομεία, θεραπευτήρια και λοιπά ιδρύματα του Δημοσίου για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών, παρατείνεται από τη λήξη της, έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 22

Μετατροπή χρήσης κλινών για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19

Η ισχύς του άρθρου τριακοστού της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), ως προς τη μετατροπή χρήσης κλινών για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 23

Αναγκαστική διάθεση χώρων

Η ισχύς του άρθρου τέταρτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), ως προς την αναγκαστική διάθεση χώρων στο Δημόσιο για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 24

Επίταξη ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσων ατομικής προστασίας και φαρμάκων για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και αποζημίωση της χρήσης του προς επίταξη εξοπλισμού

Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου έκτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), ως προς τη δυνατότητα επίταξης ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσων ατομικής προστασίας και φαρμάκων για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 25

Χρήση πλωτών μέσων για τη διακομιδή διά θαλάσσης ασθενών

Η ισχύς του τριακοστού πρώτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), ως προς τη διάθεση, οικειοθελή προσφορά και επίταξη πλωτών μέσων για τη διακομιδή δια θαλάσσης ασθενών νοσούντων με κορωνοϊό COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 26

Χρήση αεροσκαφών για τη διενέργεια αεροδιακομιδών ασθενών

Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4693/2020 (Α' 116), ως προς τη διάθεση, οικειοθελή προσφορά και επίταξη αεροσκαφών για τη διενέργεια αεροδιακομιδών ασθενών, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 27

Ζητήματα δημοσίων συμβάσεων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19

1. Η ισχύς του άρθρου τρίτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), ως προς τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων για τις προμήθειες υγειονομικού υλικού, φαρμάκων και μέσων προστασίας, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

2. Η ισχύς του άρθρου τριακοστού τέταρτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), ως προς τα ζητήματα δημοσίων συμβάσεων του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

3. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου δέκατου της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 157), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020 (Α' 177), ως προς την διενέργεια προμηθειών από Υγειονομικές Περιφέρειες ως Κεντρικές Αρχές Αγορών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

4. Η ισχύς του άρθρου ενδέκατου της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 157), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020 (Α' 177), ως προς τη διενέργεια προμηθειών ιατροτεχνολογικών τεστ για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

5. Η ισχύς του άρθρου πέμπτου της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 157), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020 (Α' 177), ως προς τις έκτακτες προμήθειες ανταλλακτικών για το Ε.Κ.Α.Β., παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 28

Ανάθεση υπηρεσιών από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) για την εξέταση δειγμάτων σε ιδιωτικούς παρόχους

Η ισχύς του άρθρου δωδέκατου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), ως προς την ανάθεση υπηρεσιών από τον Ε.Ο.Δ.Υ. για την εξέταση δειγμάτων σε ιδιωτικούς παρόχους, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 29

Συμβάσεις δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Η ισχύς του άρθρου 31 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ως προς τη σύναψη συμβάσεων για τις δομές της Πρω-

τοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, παρατείνεται έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 30

Διάθεση ειδικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. και έκτακτη ανάπτυξη κλινών Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. λόγω έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας

Η ισχύς του άρθρου δέκατου τρίτου της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 157), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020 (Α' 177), ως προς τη διάθεση ειδικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. και την έκτακτη ανάπτυξη κλινών Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. λόγω έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας, παρατείνεται έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 31

Διαδικασία αποδοχής δωρεών

1. Η ισχύς του άρθρου όγδοου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), ως προς τη διαδικασία αποδοχής δωρεών πάσης φύσεως ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού μέσω ατομικής προστασίας και φαρμάκων, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

2. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού όγδοου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τη διαδικασία χρηματικών δωρεών για απευθείας προμήθεια νοσοκομειακού εξοπλισμού για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

3. Η ισχύς του άρθρου δέκατου τρίτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), ως προς τη διαδικασία αποδοχής δωρεών προς τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 32

Προϋποθέσεις διάθεσης προϊόντων δειγματοσμού

Η ισχύς του άρθρου δέκατου ένατου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τις προϋποθέσεις διάθεσης προϊόντων δειγματοσμού, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 33

Διαδικασία επανέκδοσης γνωματεύσεων στο πληροφοριακό σύστημα υποβολής δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. e-dapy

Η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού τρίτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τη διαδικασία επανέκδοσης γνωματεύσεων στο πληροφοριακό σύστημα υποβολής δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. e-dapy, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 34

Άποροι και ανασφάλιστοι ασθενείς με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια

Η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού τέταρτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τη δυνατότητα ένταξης των απόρων και ανασφάλιστων ασθενών με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου σε συμβεβλημένες με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας μονάδες αιμοκάθαρσης του ιδιωτικού τομέα για τη διενέργεια τακτικών αιμοκαθάρσεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 35

Ειδικές ρυθμίσεις θεώρησης παραπεμπτικών κατά την περίοδο διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19

Η ισχύς των προθεσμιών της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τη θεώρηση παραπεμπτικών κατά την περίοδο διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 36

Διαδικασία επανέκδοσης συνταγών στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και έγκρισης φαρμάκων μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης

Η ισχύς του άρθρου εικοστού τρίτου του ν. 4737/2020 (Α' 204), ως προς τη διαδικασία επανέκδοσης συνταγών στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και έγκρισης φαρμάκων μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 37

Μηνιαίες και επαναλαμβανόμενες γνωματεύσεις χρονίως πασχόντων

Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ως προς τις μηνιαίες και επαναλαμβανόμενες γνωματεύσεις χρονίως πασχόντων, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 38

Λειτουργία εμβολιαστικών κέντρων

Το άρθρο τριακοστό δεύτερο του ν. 4771/2021 (Α' 16) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο τριακοστό δεύτερο

Λειτουργία εμβολιαστικών κέντρων

Για την υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 και για το χρονικό διάστημα μέχρι την 30.9.2021, τα εμβολιαστικά κέντρα, που καθορίζονται εντός των δημόσιων δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και των Τοπικών Ομάδων Υγείας, δύνανται να λειτουργούν επτά (7) ημέρες την εβδομάδα από Δευτέρα έως Κυριακή (συμπεριλαμβανο-

μένων και ημερών αργίας), λόγω εκτάκτων και εξαιρετικών αναγκών, κατά παρέκκλιση των κείμενων γενικών ή ειδικών διατάξεων. Το ωράριο λειτουργίας αυτών ορίζεται σε δύο βάρδιες (πρωί και απόγευμα) από τις 07:00 έως τις 22:00. Με τη λειτουργία των εμβολιαστικών κέντρων συμπληρώνονται και ενισχύονται οι παρεχόμενες λοιπές υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Με απόφαση του Διοικητή της οικείας ΔΥΠΕ καταρτίζεται μηνιαίο πρόγραμμα απασχόλησης του προσωπικού των εμβολιαστικών κέντρων, με το οποίο εξασφαλίζεται η συνεχής και απρόσκοπτη λειτουργία τους καθ' όλην την εβδομάδα από το σύνολο του προσωπικού αυτών.

Για τον υπολογισμό της αποζημίωσης του ιατρικού προσωπικού κατά τις μη εργάσιμες ημέρες (Σάββατο, Κυριακή και αργίες) οι ώρες απασχόλησης λογίζονται ως ώρες μεικτής εφημερίας και αποζημιώνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 45 του ν. 3203/2003 (Α' 295), πλην των ειδικευόμενων ιατρών, των οποίων οι ώρες απασχόλησης αποζημιώνονται ως ενεργή εφημερία. Για τον υπολογισμό της αποζημίωσης του λοιπού προσωπικού κατά τις μη εργάσιμες ημέρες (Σάββατο, Κυριακή και αργίες) εφαρμόζεται η υποπερ. αα' της περ. γ' της υποπαρ. 3 της παρ. Α του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176)».

Άρθρο 39

Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID -19 - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 74 του ν. 4761/2020

Προστίθεται παρ. 6Α στο άρθρο 74 του ν. 4761/2020 (Α' 248) ως εξής:

«6Α. Οι πληρωμές των μέσων μαζικής ενημέρωσης που υλοποιούν την εκστρατεία της περ. β' της παρ. 3, καθώς και κάθε συναφή προς αυτή δαπάνη διενεργούνται σύμφωνα με τη διαδικασία της προκαταβολής του άρθρου 114 του ν. 4270/2014 (Α' 143) από την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σε συνεργασία με τη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Υγείας.»

Άρθρο 40

Στελέχωση των Εμβολιαστικών Κέντρων - Τροποποιήσεις του άρθρου 52 του ν. 4764/2020

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 4764/2020 (Α' 256) τροποποιείται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται τα εμβολιαστικά κέντρα της Χώρας στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19, προστίθενται νέα εμβολιαστικά κέντρα στα ήδη υφιστάμενα και ανατίθενται αρμοδιότητες εμβολιασμού σε δομές δημόσιας υγείας, όπως δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και νοσοκομεία, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας στελεχώνονται τα εμβολιαστικά κέντρα από ιατρικό προσωπικό, νοσηλευτές/τριες κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ, επισκέπτες/τριες υγείας κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ, μαίες/υτές ΠΕ και ΤΕ, βοηθούς νοσηλευτές/τριες κατηγορίας ΔΕ, καθώς και βοηθητικό προσωπικό με μετακίνηση προσωπικού

από δημόσιες δομές παροχής υπηρεσιών υγείας, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 52 του ν. 4764/2020 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι νοσηλευτές/τριες, επισκέπτες/τριες υγείας και μαίες/υτές της παρ. 3, που διενεργούν τους εμβολιασμούς, έχουν δικαίωμα καταχώρισης των στοιχείων των εμβολιασθέντων στο Εθνικό Μητρώο Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19.»

Άρθρο 41

Παράταση θητείας αιρετών μελών των επιστημονικών συμβουλίων των νοσοκομείων

Η θητεία των αιρετών μελών των Επιστημονικών Συμβουλίων των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. του άρθρου 9 του ν. 3329/2005 (Α' 81), εφόσον έχει λήξει ή λήγει ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και εφόσον στο μεταξύ δεν έχουν διενεργηθεί αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέων καταστατικών οργάνων, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 42

Αποζημίωση ιδιωτικών κλινικών και θεραπευτηρίων που δεσμεύθηκαν αναγκαστικά για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας, από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής.6.2021, για τον καθορισμό της αποζημίωσης χρήσης των ιδιωτικών κλινικών και θεραπευτηρίων, που δεσμεύθηκαν αναγκαστικά και εν συνόλω από το Δημόσιο για την κάλυψη της έκτακτης και επιτακτικής ανάγκης δημόσιας υγείας και προστασίας του κοινωνικού συνόλου από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου τέταρτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των εκκαθαρισμένων υποβολών για νοσηλεία και διαγνωστικές εξετάσεις προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κατά τους προηγούμενους δώδεκα (12) μήνες, με αναγωγή στο χρονικό διάστημα της αναγκαστικής διάθεσης της εκάστοτε δεσμευόμενης καθολικά ή εν μέρει επιχείρησης στο Δημόσιο. Η αποζημίωση του πρώτου εδαφίου είναι ακατάσχετη και αφορολόγητη.

Άρθρο 43

Πρόσληψη επικουρικού προσωπικού στο Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε.) - Τροποποίηση του άρθρου τεσσαρακοστού πέμπτου του ν. 4771/2021

Η παρ. 2 του άρθρου τεσσαρακοστού πέμπτου του ν. 4771/2021 (Α' 16) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εμφάνιση και διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 δύναται να προσλαμβάνεται με τη διαδικασία του άρθρου 10

του ν. 3329/2005 (Α' 81) έως την 31.7.2021, και για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, επικουρικό ιατρικό, νοσηλευτικό, λοιπό βοηθητικό και πάσης φύσεως προσωπικό, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων στο Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε.), χωρίς να απαιτούνται η έκδοση σχετικής έγκρισης της Επιτροπής της υπ' αρ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280) και η εκ των πρότερων ανάληψη δέσμευσης πίστωσης του φορέα.».

Άρθρο 44

Διορισμός προσωρινής διοίκησης του ειδικού νοσοκομείου με την επωνυμία «ΕΙΔΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ»

Μέχρι τον διορισμό των οργάνων διοίκησης του ειδικού νοσοκομείου με την επωνυμία «ΕΙΔΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ», ορίζεται προσωρινός διοικητής σύμφωνα με τον ν. 4735/2020 (Α' 197). Κατά τα λοιπά και ειδικά ως προς την ανάδειξη των λοιπών μελών Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3329/2005 (Α' 81).

Άρθρο 45

Εμβολιαστικά Κέντρα Υψηλής Δυναμικότητας

1. Στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 και προς τον σκοπό της πληρέστερης και ταχύτερης εμβολιαστικής κάλυψης του πληθυσμού, ιδρύονται, με απόφαση του αρμόδιου για την Πολιτική Προστασία Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Υπουργού Υγείας ή του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου, εμβολιαστικά κέντρα υψηλής δυναμικότητας άνω των δέκα (10) εμβολιαστικών γραμμών, τα οποία υπάγονται οργανικά στο Υπουργείο Υγείας και εποπτεύονται οργανωτικά και λειτουργικά από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

2. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για την Πολιτική Προστασία Υπουργού και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, στελεχώνονται τα εμβολιαστικά κέντρα υψηλής δυναμικότητας με ιατρονοσηλευτικό προσωπικό, το οποίο διατίθεται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, από τις Ένοπλες Δυνάμεις, τα Σώματα Ασφαλείας, τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, τον Ε.Ο.Δ.Υ. και τον Ερυθρό Σταυρό.

3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας καθορίζεται και κάθε ειδικότερο θέμα αναφορικά με την προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού, τη λειτουργία, οργάνωση, χωροθέτηση, φύλαξη, καθαριότητα και συντήρηση των εμβολιαστικών κέντρων υψηλής δυναμικότητας, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα λειτουργικού και οργανωτικού χαρακτήρα για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Η έναρξη ισχύος του παρόντος ανατρέχει στον χρόνο δημοσίευσης του ν. 4764/2020 (Α' 27).

Άρθρο 46

Υποχρεωτικός διαγνωστικός έλεγχος για τον κορωνοϊό COVID-19

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19,

η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, και σε κάθε περίπτωση έως την 31.7.2021, δύναται να ορίζεται, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας κατά του κορωνοϊού COVID-19, ως προϋπόθεση προσέλευσης στον τόπο παροχής εργασίας ή άσκησης του λειτουργήματός των εν γένει απασχολούμενων, η προηγούμενη διαπίστωση, μετά από διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID - 19, ότι ο απασχολούμενος δεν έχει βρεθεί θετικός σε δοκιμασία διαγνωστικού ελέγχου.

Η υποχρέωση αυτή μπορεί να προβλέπεται για εργαζόμενους που απασχολούνται ιδίως στους κλάδους του λιανεμπορίου, του επισιτισμού, του τουρισμού, της μεταποίησης και των μεταφορών (χερσαίων, ακτοπολικών και αερομεταφορών) και σε πάσης φύσεως εκπαιδευτικές δομές, ως εκπαιδευτικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό, καθώς και σε δικαστικούς λειτουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους.

2. Οι εργοδότες, οι, κατά περίπτωση, νόμιμοι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων, τα αρμόδια όργανα των ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ., τα αρμόδια όργανα των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και οι απασχολούμενοι, ευθύνονται για την τήρηση της υποχρέωσης της παρ. 1.

3. Με την απόφαση της παρ. 1 καθορίζονται η διαδικασία και οι φορείς διενέργειας του ελέγχου, η δυνατότητα υποβολής σε αυτοέλεγχο, η κάλυψη της σχετικής δαπάνης, η συχνότητα υποβολής σε διαγνωστικό ή αυτοδιαγνωστικό έλεγχο, ο τρόπος διάθεσης των διαγνωστικών δοκιμασιών, ο τρόπος βεβαίωσης της υποβολής σε έλεγχο και των αποτελεσμάτων του, ο τρόπος και η διαδικασία αναγγελίας των αποτελεσμάτων, οι διοικητικές κυρώσεις που μπορούν να επιβληθούν και τα όργανα επιβολής τους, κάθε άλλη οικονομική δραστηριότητα που μπορεί να υπαχθεί στην υποχρέωση του παρόντος, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 47

Επίδομα εορτών Πάσχα 2021 εργαζομένων σε αναστολή σύμβασης εργασίας

1. Στην περίπτωση κατά την οποία η σύμβαση εργασίας των εργαζομένων τίθεται σε αναστολή εντός του χρονικού διαστήματος από την 1η Ιανουαρίου έως την 30ή Απριλίου του τρέχοντος έτους, το ποσό εκ του επιδόματος εορτών Πάσχα, καθώς και οι ανάλογες ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα αναστολής της σύμβασης εργασίας καταβάλλονται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Το επίδομα εορτών Πάσχα του έτους 2021 υπολογίζεται επί του ποσού της αποζημίωσης ειδικού σκοπού και καταβάλλεται απευθείας στους εργαζόμενους.

2. Για τα ζητήματα που δεν ρυθμίζονται από την παρ. 1, εφαρμόζεται συμπληρωματικά η υπ' αρ. 19040/7.12.1981 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 742).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να

καθορίζονται η διαδικασία καταβολής του επιδόματος εορτών Πάσχα για το έτος 2021 και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 48 **Παράταση μισθώσεων** **τουριστικών καταλυμάτων**

1. Η διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, καθώς και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων - διαμερισμάτων της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), οι οποίες βρίσκονται σε ισχύ κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, παρατείνεται για δύο (2) έτη από την ημερομηνία λήξης αυτών, κατόπιν μονομερούς δήλωσης του μισθωτή, η οποία δεσμεύει τον εκμισθωτή, εφόσον κατά την ημερομηνία υποβολής της δήλωσής της δεν υφίστανται ληξιπρόθεσμες οφειλές από μισθώματα χωρίς να συνυπολογίζονται για τον σκοπό αυτόν ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου. Η μονομερής δήλωση του μισθωτή υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Στην περίπτωση της παρ. 1, η αναπροσαρμογή του μισθώματος για κάθε έτος παράτασης και μέχρι τη λήξη αυτής θα ισούται με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή. Η αναπροσαρμογή δεν μπορεί να ξεπεράσει το τέσσερα τοις εκατό (4%). Σε περίπτωση αρνητικού πληθωρισμού, η ελάχιστη αναπροσαρμογή θα ανέρχεται σε ένα τοις εκατό (1%). Τα ανωτέρω ισχύουν υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση μισθώσεως δεν υπάρχει πρόβλεψη για τον τρόπο διαμόρφωσης του μισθώματος σε περίπτωση παράτασης της συμβατικής διάρκειάς της για οποιονδήποτε λόγο.

3. Οι ρυθμίσεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλες τις μισθώσεις της παρ. 1, στις οποίες εκμισθωτής είναι οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ή το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ** **ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ**

Άρθρο 49 **Επιτροπή Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων -** **Αντικατάσταση της παρ. 6 του άρθρου 254 του** **ν. 4512/2018**

Στην παρ. 6 του άρθρου 254 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία της διαπραγμάτευσης και της λειτουργίας της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης, ο τρόπος σύναψης των συμφωνιών με τους ΚΑΚ και ο Κανονισμός Λειτουργίας της, καθώς και ο τρόπος ορισμού των τιμών αναφοράς (ΤΑ), που αποτελούν ασφαλιστικές τιμές αποζημίωσης για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) και τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου εξειδικεύονται τα κριτήρια καθορισμού της ασφαλι-

στικής τιμής αποζημίωσης ανά κατηγορία φαρμάκου, ανάλογα με τη διάκρισή τους σε φάρμακα αναφοράς ή γενόσημα, καθορίζεται η έκταση συμμετοχής του ασφαλισμένου ανά κατηγορία φαρμάκων και εξειδικεύεται ο τρόπος κάλυψης ανά κατηγορία της διαφοράς ανάμεσα στην τιμή αποζημίωσης και τη λιανική τιμή του φαρμάκου. Για τον καθορισμό της αποζημίωσης των μελών της Επιτροπής του άρθρου αυτού, η οποία κατ' εξαίρεση περιλαμβάνει συνεδριάσεις που άρχονται εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας των οικείων Υπηρεσιών, αλλά περατώνονται μετά τη λήξη αυτού, εφαρμόζεται το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Η αποζημίωση του προηγούμενου εδαφίου καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τις πιστώσεις του καταβαλλόμενου τέλους αξιολόγησης της παρ. 1 του άρθρου 250 του ν. 4512/2018 (Α' 5).».

Άρθρο 50 **Διορισμός Αξιολογητών στην Επιτροπή** **Διαπραγμάτευσης - Τροποποίηση της παρ. 4** **του άρθρου 248 του ν. 4512/2018**

Στην παρ. 4 του άρθρου 248 του ν. 4512/2018 (Α' 5) προστίθενται εδάφια πέμπτο και έκτο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Επιτροπή Αξιολόγησης επικουρείται στο έργο της από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες - αξιολογητές, οι οποίοι επιλέγονται, είτε μεταξύ των καταχωρημένων σε ειδικό κατάλογο που τηρείται στον Ε.Ο.Φ., ως πιστοποιημένοι, σε σχέση με την επιστημονική εξειδίκευσή τους, είτε μεταξύ αυτών που ανήκουν σε πανεπιστημιακούς ή ερευνητικούς φορείς. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό την προϋπόθεση ότι δεν είναι δυνατή η επιλογή των αξιολογητών κατά τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια, η Επιτροπή, με αιτιολογημένη απόφασή της, δύναται να αναθέσει την εισήγηση για την αξιολόγηση σε εξωτερικό αξιολογητή της επιλογής της. Στο πλαίσιο κάθε ενεργούμενης αξιολόγησης, οι εξωτερικοί αξιολογητές επιλέγονται με κριτήριο την επιστημονική ειδίκευσή τους και τις αποδεδειγμένες επιστημονικές ικανότητές τους στη θεραπευτική κατηγορία στην οποία ανήκει το υπό αξιολόγηση φάρμακο. Η Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να αναθέσει την προεισήγηση για την αξιολόγηση του φαρμάκου και σε πανεπιστημιακούς ή ερευνητικούς φορείς. Η ανάθεση της αξιολόγησης ή της προεισήγησης για την αξιολόγηση σε εξωτερικό εμπειρογνώμονα - αξιολογητή ή σε μέλος της Επιτροπής που ορίζεται ως αξιολογητής ή εισηγητής, γίνεται με απόφαση της Επιτροπής, η οποία καταχωρίζεται στο πρακτικό της συνεδρίασης, το οποίο υπέχει θέση διορισμού του αξιολογητή ή εισηγητή. Ο τρόπος διορισμού του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τους διορισμούς που έγιναν από τη σύσταση της Επιτροπής.».

Άρθρο 51 **Ενταλματοποίηση και καταβολή** **δεδουλευμένων εφημεριών**

Η ισχύς του άρθρου 49 του ν. 4633/2019 (Α' 161), ως προς την ενταλματοποίηση και καταβολή δεδουλευμένων εφημεριών, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος.

Άρθρο 52
Νομιμοποίηση δαπανών Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας

Δαπάνες της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας που αφορούν στην υπ' αρ. 2/2020 σύμβαση συντήρησης και επέκτασης του Πληροφοριακού Συστήματος Επιχειρηματικής Ευφυΐας (B.I. - Health), των οποίων η πληρωμή εκκρεμεί λόγω παρέκκλισης από τις κείμενες περί αναλήψεως υποχρεώσεων και πληρωμών διατάξεις, θεωρούνται νόμιμες και δύναται να εκκαθαρισθούν και να πληρωθούν σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας τρέχοντος οικονομικού έτους, μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης ανάληψης δέσμευσης της πίστωσης.

Άρθρο 53
Νομιμοποίηση δαπανών μισθοδοσίας προσωπικού καθαριότητας του Νοσοκομείου Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» και δαπανών για την προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ.

1. Θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες μισθοδοσίας που καταβλήθηκαν για το χρονικό διάστημα από 18.12.2020 έως 31.1.2021 του προσωπικού που προσλήφθηκε με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στο Γενικό Νοσοκομείο Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ». Οι εν λόγω δαπάνες εκκαθαρίζονται και πληρώνονται από τους οικείους Κωδικούς Αριθμούς Εξόδων (Κ.Α.Ε.) του προϋπολογισμού του νοσοκομείου του έτους 2021.

2. Δαπάνες που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών έκτακτης προμήθειας ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ., τηρουμένων των προϋποθέσεων της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4675/2020 (Α' 54), από τη διοίκηση της 1ης Υγειονομικής Περιφέρειας Αττικής κατά τη χρονική περίοδο από 13.3.2020 έως και 31.12.2020 είναι νόμιμες, ανεξαρτήτως του εάν τηρήθηκε η υπαγωγή στον έλεγχο του άρθρου 35 του ν. 4129/2013 (Α' 52), μέχρι την 29.6.2020, ημερομηνία κατάργησης του εν λόγω άρθρου και του άρθρου 324 του ν. 4700/2020 (Α' 127).

Άρθρο 54
Εξειδίκευση όρων απασχόλησης ιατρών στις Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης

Προστίθεται τέταρτο εδάφιο στην παρ. 2 του άρθρου τριακοστού ένατου του ν. 4771/2021 (Α' 16) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατά τη διάρκεια της βάρδιας - χρήσης μηχανημάτων των Μ.Χ.Α. είναι υποχρεωτική η παρουσία ειδικευμένου ιατρού. Η αντιστοιχία Νεφρολόγων/ασθενών, συμπεριλαμβανομένου του υπευθύνου, πρέπει να είναι ένας Νεφρολόγος για κάθε σαράντα (40) ασθενείς, με ελάχιστο όριο δύο ειδικευμένους Νεφρολόγους ανά Μονάδα, συμπεριλαμβανομένου του υπευθύνου. Στη Μ.Χ.Α. δεν μπορεί να εργάζονται γιατροί άνευ ειδικότητας. Ελλείψει νεφρολόγων και μετά την πάροδο τριάντα (30) ημερών από την ανάρτηση σχετικής πρόσκλησης ενδιαφέροντος στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Νεφρο-

λογικής Εταιρείας, η Μ.Χ.Α. δύναται να συνεργάζεται με γιατρούς Παθολόγους ή Καρδιολόγους με τρίμηνη εκπαίδευση σε νεφρολογικό τμήμα δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, προκειμένου να καλύπτονται οι ανάγκες παρουσίας ειδικευμένου ιατρού σε όλες τις βάρδιες λειτουργίας της Μ.Χ.Α. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται η διάρκεια απασχόλησης των ιατρών του προηγούμενου εδαφίου, το περιεχόμενο της τρίμηνης εκπαίδευσης, ο τρόπος επιλογής των εκπαιδευόμενων, η ασφαλιστική τους κάλυψη, ο τόπος εκπαίδευσης, η χορήγηση πιστοποίησης και κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 55
Δυνατότητα τοποθέτησης επικουρικών ιατρών στο Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.)

Στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3580/2007 (Α' 134), προστίθεται περ. ιε, ως εξής:

«ιε. Για την κάλυψη έκτακτων και άμεσων αναγκών στελέχωσης των δομών του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.), είναι δυνατή η τοποθέτηση επικουρικών ιατρών, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους ηλεκτρονικούς καταλόγους επικουρικών ιατρών που τηρούνται στην 1η Υγειονομική Περιφέρεια (Υ.Πε.). Οι επικουρικοί αυτοί ιατροί είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, λαμβάνουν τις αποδοχές του Επιμελητή Β' του Ε.Σ.Υ., σύμφωνα με τον ν. 4472/2017 (Α' 74) και η δαπάνη για την αμοιβή τους βαρύνει τον προϋπολογισμό του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.). Η διάρκεια της σύμβασής τους μπορεί να είναι έως ένα (1) έτος, εκτός αν το κόστος μισθοδοσίας τους εντάσσεται σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, οπότε η διάρκεια της σύμβασης μπορεί να είναι έως δύο (2) έτη. Η τοποθέτησή τους γίνεται με απόφαση του Διοικητή της 1ης Υ.Πε. Η τοποθέτηση εγκρίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, η οποία εκδίδεται, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.), συνοδευόμενου με τις αντίστοιχες βεβαιώσεις πίστωσης και εισήγηση του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας. Κατά τα λοιπά, ισχύουν και για τους ιατρούς της περίπτωσης αυτής οι διατάξεις που ισχύουν για τους επικουρικούς ιατρούς των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.»

Άρθρο 56
Δυνατότητα τοποθέτησης αθλητών πτυχιούχων ιατρικής προς ειδίκευση στα νοσηλευτικά ιδρύματα - Τροποποίηση του άρθρου 42 του ν. 4238/2014

Στο άρθρο 42 του ν. 4238/2014 (Α' 38) προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 42
Περί τοποθέτησης Αθλητών πτυχιούχων Ιατρικής προς ειδίκευση στα νοσηλευτικά ιδρύματα

1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, αθλητές με πτυχίο ιατρικής, οι οποίοι διορίζονται στο Δημόσιο, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 34 του ν. 2725/1999 (Α' 121) και του άρθρου 11 του ν. 3812/2009 (Α' 234),

δύναται να τοποθετούνται για απόκτηση ειδικότητας ως υπεράριθμοι σε προσωποπαγείς θέσεις. Για τον σκοπό αυτόν, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγγραφη δήλωση παραίτησης του δικαιώματος διορισμού τους στο Δημόσιο, με τις ως άνω διατάξεις.

2. Δυνατότητα τοποθέτησης ως υπεράριθμοι σε προσωποπαγείς θέσεις για απόκτηση ειδικότητας έχουν και οι αθλητές με πτυχίο ιατρικής, οι οποίοι έχουν διακριθεί σύμφωνα με την παρ. 1 και δεν είναι εγγεγραμμένοι στον ειδικό πίνακα με τους αθλητές που δικαιούνται διορισμό στο Δημόσιο. Για τον σκοπό αυτό, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η προσκόμιση βεβαίωσης διάκρισης από την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού και η έγγραφη δήλωση αναγνώρισης από μέρους τους, ότι δεν έχουν δικαίωμα διορισμού στο Δημόσιο.»

Άρθρο 57

Άδειες ιατρών που συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις

Προστίθεται παρ. 8 στο άρθρο 74 του ν. 2071/1992 (Α' 123), ως εξής:

«8. Στους ιατρούς του Ε.Σ.Υ., που συμμετέχουν σε εθελοντική δράση παροχής ιατρικών υπηρεσιών οποιασδήποτε μορφής, η οποία έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4486/2017 (Α' 115), χορηγείται για τον σκοπό αυτό πρόσθετη ειδική άδεια μέχρι δέκα (10) εργάσιμες ημέρες ανά έτος, η οποία δεν προσμετράται στο σύνολο των ημερών της κανονικής τους ή άλλης άδειας. Η άδεια χορηγείται υποχρεωτικά από τα αρμόδια όργανα και αφορά το έτος στο οποίο παρασχέθηκαν οι εθελοντικές ιατρικές υπηρεσίες.»

Άρθρο 58

Αναγνώριση κέντρων εμπειρογνωμοσύνης και πολύπλοκων νοσημάτων

1. Η παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 4633/2019 (Α' 161) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Ως Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων δύναται να αναγνωρίζεται κάθε μονάδα παροχής υγειονομικής περίθαλψης, κλινική ή εργαστήριο που ανήκει σε νοσοκομείο του ΕΣΥ, πανεπιστημιακό ή στρατιωτικό νοσοκομείο, νοσηλευτικό ίδρυμα, που λειτουργεί με τη μορφή ν.π.ι.δ., κοινωφελούς ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και επιχορηγείται και εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας ή άλλο Υπουργείο. Η αναγνώριση του Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού. Το αίτημα και ο σχετικός φάκελος υποβάλλονται από τη διοίκηση του νοσοκομείου στην κατά περίπτωση αρμόδια Δ.Υ.Πε., η οποία μετά την έγκρισή της τα διαβιβάζει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας. Οι διοικήσεις των νομικών προσώπων, που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα των Δ.Υ.Πε. υποβάλλουν το αίτημα και τον φάκελο απευθείας στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας. Οι διοικήσεις των νομικών προσώπων αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων διαβιβάζουν το αίτημα και τον φάκελο στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου

Υγείας, μετά από έγκριση της Συγκλήτου, στην οποία υποβάλλονται με εισήγηση του αρμόδιου τμήματος του Α.Ε.Ι.

Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας προωθεί τα αιτήματα στην Εθνική Επιτροπή για τα Σπάνια Νοσήματα-Παθήσεις (Ε.Ε.ΣΠ.Ν.-Π.) του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (Κε.Σ.Υ.), η οποία τα εξετάζει κατ' ουσίαν και τα αξιολογεί με βάση τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 12 του ν. 4461/2017 (Α' 38). Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας μεριμνά για την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Υγείας ή της κοινής υπουργικής απόφασης, σε περίπτωση συναρμοδιότητας, του δεύτερου εδαφίου, τηρεί μητρώο αναγνωρισμένων κέντρων και δημοσιεύει τον σχετικό κατάλογο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας.»

2. Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 9 του ν. 4461/2017 (Α' 38) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ως Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων νοείται η μονάδα παροχής υπηρεσιών υγείας, που κατέχει πολύ υψηλή τεχνογνωσία και εμπειρογνωμοσύνη στο πεδίο δράσης της για την παροχή ολοκληρωμένης και υψηλής ποιότητας διάγνωσης και φροντίδας υγείας σε ασθενείς που πάσχουν από νοσήματα, που απαιτούν ιδιαίτερη συγκέντρωση τεχνικών και τεχνολογικών πόρων, γνώσης και εμπειρίας λόγω του χαμηλού επιπολασμού της νόσου, της πολυπλοκότητας της διάγνωσης ή της θεραπείας ή και του υψηλού κόστους, είναι ικανή να προσφέρει επίσης ειδική μετεκπαίδευση και να διεξάγει επιστημονική έρευνα στα αντίστοιχα επιστημονικά πεδία και μπορεί να απαρτίζεται από μία ή περισσότερες κλινικές ή μονάδες, κατά προτίμηση του ίδιου φορέα παροχής υγειονομικής περίθαλψης. Το Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης διαθέτει τα απαραίτητα εξειδικευμένα διαγνωστικά εργαστήρια ή συνεργάζεται με αυτά και στο πεδίο δράσης του μπορεί να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες σπάνιες ή πολύπλοκες νόσους ή παθήσεις χαμηλού επιπολασμού.

5. Ως Εξειδικευμένα Διαγνωστικά Εργαστήρια σπάνιων ή πολύπλοκων νοσημάτων νοούνται τα διαγνωστικά εργαστήρια του δημόσιου τομέα ή νοσηλευτικού ιδρύματος που λειτουργεί με τη μορφή ν.π.ι.δ. παροχής υπηρεσιών υγείας και εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας ή άλλο Υπουργείο, τα οποία διαθέτουν αποδεδειγμένη υψηλή εξειδίκευση και εμπειρογνωμοσύνη στην εργαστηριακή διάγνωση μιας ή περισσότερων σπάνιων νόσων ή πολύπλοκων νόσων ή παθήσεων χαμηλού επιπολασμού στο πεδίο δράσης τους, όπως μοριακής γενετικής, βιοχημικής γενετικής και κυτταρογενετικής.»

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. Α του άρθρου 12 του ν. 4461/2017 (Α' 38) αντικαθίσταται ως εξής:

«Α. Οι μονάδες υγειονομικής περίθαλψης, που ζητούν την αναγνώρισή τους ως Κέντρα Εμπειρογνωμοσύνης σπάνιων και πολύπλοκων νοσημάτων πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια και προϋποθέσεις:»

Άρθρο 59

Τμήμα μαιευτικών επεμβάσεων

Όλες οι ιδιωτικές κλινικές, που έχουν τμήμα μαιευτικών επεμβάσεων (μαιευτήριο), ανεξαρτήτως του χρό-

νου έκδοσης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους, οφείλουν να διαθέτουν τουλάχιστον μία (1) φορητή θερμοκοιτίδα με ενσωματωμένο αναπνευστήρα, monitor μεταφοράς ή φορητό monitor μεταφοράς καταγραφής τεσσάρων παραμέτρων, ήτοι ηλεκτροκαρδιογραφήματος, σφύξεων, αρτηριακής πίεσης και κορεσμού για τη μεταφορά νεογνών.

Άρθρο 60

Οργανωτικά θέματα Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

1. Τα εδάφια δεύτερο και τέταρτο της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 3918/2011 (Α' 31) τροποποιούνται, προστίθεται έκτο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Συστήνονται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. τέσσερις (4) θέσεις ειδικών συμβούλων - συνεργατών και μία (1) θέση δημοσιογράφου για την κάλυψη των αναγκών του Διοικητή.

Οι ανωτέρω, πλην του δημοσιογράφου, ο οποίος πρέπει να έχει τα προσόντα της παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4622/2019 (Α' 133), πρέπει να έχουν τουλάχιστον πτυχίο ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος ή τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος ή ισότιμο πτυχίο της αλλοδαπής. Οι ως άνω θέσεις καλύπτονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 46 του ν. 4622/2019, με την επιφύλαξη ότι οι θέσεις που αντιστοιχούν σε μετακλητούς δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις τρεις (3). Οι αποσπάσεις των περ. β) και γ) της παρ. 3 του άρθρου 46 του ν. 4622/2019 διενεργούνται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώ η πλήρωση των θέσεων της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 46 του ν. 4622/2019 και του δημοσιογράφου διενεργείται με απόφαση του Διοικητή του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας καθορίζονται οι πάσης φύσεως αποδοχές των ειδικών συμβούλων - συνεργατών της παρούσας. Η ισχύς των ανωτέρω εδαφίων άρχεται από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4764/2020 (Α' 256).».

2. Η προθεσμία του έκτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4238/2014 (Α' 31) για την έκδοση απόφασης του Διοικητή του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σχετικά με τον αριθμό των δικηγόρων που χειρίζονται υποθέσεις του Γραφείου Νομικού Συμβούλου, παρατείνεται, κατά την πρώτη εφαρμογή της, έως την 31η.5.2021.

Άρθρο 61

Ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς τους παρόχους υπηρεσιών

1. Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς τους παρόχους πάσης φύσεως υπηρεσιών προς αυτόν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος σε συνέχεια συμβάσεων, που είχαν νομίμως καταρτιστεί είτε με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. είτε με τον δικαιούχο αυτού (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), αλλά η χρονική διάρκεια αυτών είχε λήξει, εξοφλούνται άμεσα με την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών εκκαθάρισης και θεώρησης των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής και σε κάθε περίπτωση εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Εντός αποσβεστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, απαιτήσεις παρόχων υπηρεσιών της παρ. 1, γνωστοποιούνται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα παραστατικά. Η αίτηση κατατίθεται από τους παρόχους υπηρεσιών στη Διεύθυνση Οικονομικού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., η οποία προβαίνει στην εκκαθάριση της δαπάνης από κοινού με την καθ' ύλην αρμόδια διεύθυνση, ως προς το αντικείμενο της παροχής υπηρεσιών.

3. Οι δαπάνες που προκύπτουν από το παρόν βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Άρθρο 62

Ρυθμίσεις clawback - Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 4052/2012

1. Στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41) προστίθενται εδάφια τέταρτο και πέμπτο και η περ. α' της παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. α) Η μηνιαία φαρμακευτική δαπάνη των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα δωδέκατο (1/12) του κονδυλίου που είναι εγγεγραμμένο στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό και αντιστοιχεί στη φαρμακευτική περίθαλψη. Από 1.9.2020 η δαπάνη των εμβολίων δεν συνηπολογίζεται στο μηνιαίο όριο της φαρμακευτικής δαπάνης του πρώτου εδαφίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας καθορίζονται το ύψος της δαπάνης των εμβολίων, η διαδικασία, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια για την εξαίρεση της εν λόγω δαπάνης από τη φαρμακευτική δαπάνη των Φ.Κ.Α. Από 1.1.2021 και για όσο διαρκούν οι έκτακτες ανάγκες δημόσιας υγείας λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2021, η δαπάνη των ηπαρινών δεν συνηπολογίζεται στο μηνιαίο όριο της φαρμακευτικής δαπάνης του πρώτου εδαφίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας καθορίζονται το ύψος της δαπάνης των ηπαρινών, η διάρκεια εξαίρεσής τους από τον συνηπολογισμό της δαπάνης τους στη φαρμακευτική δαπάνη του πρώτου εδαφίου, η διαδικασία, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια για την εξαίρεση της εν λόγω δαπάνης από τη φαρμακευτική δαπάνη των Φ.Κ.Α. Από 1.7.2020 αποκλειστικά και μόνο στην εξωνοσοκομειακή δαπάνη, η δαπάνη των γενοσήμων φαρμάκων, καθώς και των φαρμάκων για τα οποία έχει λήξει η περίοδος προστασίας των δεδομένων τους (off patent φάρμακα) οι επιμέρους κατηγορίες των οποίων εξειδικεύονται με την υπουργική απόφαση του ενδέκατου εδαφίου, συνηπολογίζεται στο μηνιαίο όριο της φαρμακευτικής δαπάνης, αλλά εξαιρείται από τον επιμερισμό του ποσού επιστροφής που προκύπτει από την υπέρβαση της μηνιαίας φαρμακευτικής δαπάνης ως προς την παράμετρο iv), όπως αυτή ορίζεται κατωτέρω. Το υπερβάλλον μηνιαίο ποσό αναζητείται εκ μέρους των φορέων κοινωνικής ασφάλισης είτε από τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων είτε από ευρωπαϊκούς πόρους.

Το ανωτέρω ποσό υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση και καταβάλλεται από τους υπόχρεους Κ.Α.Κ., εντός μηνός από την πιστοποίησή του, σε λογαριασμό τραπεζής που θα υποδείξει ο κάθε φορέας. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και ιδίως ο ακριβής τρόπος υπολογισμού των ποσών που υποχρεούνται να καταβάλει κάθε Κ.Α.Κ. με βάση:

i) την ποσοστιαία αναλογία συμμετοχής κάθε φαρμάκου που συμμετέχει στη φαρμακευτική δαπάνη (χωρίς Φ.Π.Α.) της παρούσας, η οποία υπολογίζεται με βάση την ποσότητα που αποδεδειγμένα διατέθηκε σε ασφαλισμένους, όπως προκύπτει από το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης ή μέσω άλλου ηλεκτρονικού συστήματος σάρωσης των συνταγών,

ii) τη μερίδιο αγοράς κάθε φαρμάκου της παρούσας στη θεραπευτική κατηγορία της θετικής λίστας,

iii) τη δυνατότητα τελικού συμψηφισμού τυχόν υπολειπόμενων ποσών με βάση τον συνολικό τζίρο κάθε εταιρείας,

iv) τη συγκριτική κατανάλωση κάθε φαρμάκου της παρούσας με το μερίδιο αγοράς που κατείχε στο αντίστοιχο χρονικό διάστημα του προηγούμενου έτους, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα που αφορά στον τρόπο και χρόνο καταβολής των οφειλόμενων ποσών, καθώς και στη διαδικασία τυχόν συμψηφισμών σε επόμενους λογαριασμούς. Σε περίπτωση μη έγκαιρης απόδοσης των ποσών επιστροφής της παρούσας, αυτά εισπράττονται με τη διαδικασία του Κ.Ε.Δ.Ε. Από 1.1.2013 εισάγεται έκτακτο τέλος για τα φαρμακευτικά προϊόντα που συμπεριλαμβάνονται στον θετικό κατάλογο συνταγογραφούμενων φαρμάκων, που αποζημιώνονται από τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.). Το έκτακτο τέλος που οφείλει να καταβάλει ο κάθε κάτοχος αδειας κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων, που συμπεριλαμβάνονται στον θετικό κατάλογο, ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί των λιανικών πωλήσεων κάθε φαρμακευτικού προϊόντος που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2011 και καταβάλλεται, σε λογαριασμό που θα υποδείξει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. έως τις 15.12.2012. Το έκτακτο τέλος που οφείλει να καταβάλει ο κάθε κάτοχος αδειας κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων, που συμπεριλαμβάνονται στον θετικό κατάλογο, για το έτος 2013, δύναται να συμψηφίζεται με το καταβληθέν ή συμψηφισθέν ποσό που του αντιστοιχεί από το claw back του έτους 2012. Σε περίπτωση που το έκτακτο τέλος υπερβαίνει το claw back του έτους 2012, δύναται μετά τον ανωτέρω συμψηφισμό το υπολειπόμενο ποσό να συμψηφιστεί με το claw back του έτους 2013 ή το rebate του ν. 4052/2012 για τα φάρμακα που περιέχονται στον θετικό κατάλογο του έτους 2013. Φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα, για τα οποία δεν έχει καταβληθεί το έκτακτο τέλος κατά τα ανωτέρω, μεταφέρονται αυτόματα από τον κατάλογο συνταγογραφούμενων φαρμάκων και αποζημιούμενων από τους Φ.Κ.Α. (θετικός κατάλογος), στον κατάλογο φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων που χορηγούνται με ιατρική συνταγή και δεν αποζημιώνονται από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (αρνητικός

κατάλογος). Η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις των Κ.Α.Κ., που έχουν καταβάλει ή συμψηφίσει το claw back του 2012, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4052/2012 και του ν. 4093/2012 (Α' 222) και τις κείμενες υπουργικές αποφάσεις, μέχρι 10.12.2012. Η διάταξη αυτή δύναται να ενεργοποιείται αυτόματα σε κάθε περίπτωση όπου, μετά την πάροδο ενός μήνα, οι Κ.Α.Κ. δεν συμμορφώνονται με τις κείμενες διατάξεις και δεν καταβάλλουν κανονικά ή δεν συμψηφίζουν το claw back που τους αναλογεί. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του έκτακτου τέλους, ο τρόπος υπολογισμού του και να ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα εφαρμογής της άνω διάταξης, για να επιτευχθούν οι στόχοι της φαρμακευτικής δαπάνης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 4052/2012, του ν. 4093/2012 και των κείμενων υπουργικών αποφάσεων και η ενεργοποίησή της σε περιπτώσεις που οι Κ.Α.Κ. δεν συμμορφώνονται με τις κείμενες διατάξεις αναφορικά με το claw back.

Επιπροσθέτως, με απόφαση του Υπουργού Υγείας εξειδικεύεται η μεθοδολογία υπολογισμού του ποσού της υπέρβασης, καθώς και η μεθοδολογία επιμερισμού του ποσού επιστροφής των φαρμακευτικών εταιρειών, σε περιπτώσεις υπέρβασης των φαρμακευτικών δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από τους προκαθορισμένους στον εκάστοτε ετήσιο προϋπολογισμό του στόχους. Για τον υπολογισμό της υπέρβασης ή τον επιμερισμό του ποσού επιστροφής δύναται να χρησιμοποιείται η καθαρή δαπάνη του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., όπως αυτή προκύπτει, αφότου αφαιρεθούν ο Φ.Π.Α., οι συμμετοχές των ασθενών, οι εκπτώσεις των φαρμακευτικών επιχειρήσεων και φαρμακείων, το rebate εισαγωγής στον θετικό κατάλογο και το rebate όγκου των φαρμακευτικών εταιρειών, η δαπάνη για Φάρμακα Υψηλού Κόστους (ΦΥΚ) του πίνακα 1Α της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 (Α' 6), το ποσοστό χονδρεμπορικού κέρδους που επιστρέφουν οι φαρμακευτικές εταιρείες, όταν πωλούν απευθείας στα φαρμακεία, και άλλα ποσά τα οποία προσδιορίζονται στη σχετική απόφαση. Με όμοια απόφαση δύναται να τίθενται στόχοι φαρμακευτικής δαπάνης ανά έτος σε επίπεδο φαρμάκου, δραστικής ουσίας (ΑΤC5) ή θεραπευτικής κατηγορίας (ΑΤC4). Επιπλέον, δύναται να προσδιορίζεται η διαδικασία συμψηφισμού του ποσού υπέρβασης της φαρμακευτικής δαπάνης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., εν γένει με το ποσό τυχόν υστέρησης της φαρμακευτικής δαπάνης των δημόσιων νοσοκομείων, σε σχέση με τον προϋπολογισμό τους. Επίσης, δύναται να προσδιορίζονται μηνιαίοι στόχοι φαρμακευτικής δαπάνης ανάλογα με την εξέλιξη των μέτρων της φαρμακευτικής πολιτικής σε σχέση με τους ετήσιους στόχους και να προσδιορίζεται κάθε απαραίτητο μέτρο για την αποτελεσματική εφαρμογή τους».

2. Στην περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41) προστίθεται εδάφιο όγδοο και η περ. στ' της παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ'. Καθιερώνεται μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη. Το όριο δαπανών των νοσοκομείων του ΕΣΥ, του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη πέραν του οποίου εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback), ορίζεται σε πεντακόσια ενενήντα εκατομμύρια (590.000.000,00) ευρώ για το έτος 2016, από τα οποία τα πεντακόσια δέκα εκατομμύρια (510.000.000,00) ευρώ στα νοσοκομεία του ΕΣΥ, τα δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000,00) ευρώ στο ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και τα εξήντα επτά εκατομμύρια (67.000.000,00) ευρώ στα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Για το έτος 2017, το όριο δαπανών των νοσοκομείων του ΕΣΥ, του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη, πέραν του οποίου εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback), ορίζεται σε πεντακόσια ογδόντα εκατομμύρια (580.000.000,00) ευρώ, από τα οποία τετρακόσια ογδόντα πέντε εκατομμύρια (485.000.000,00) ευρώ στα νοσοκομεία του ΕΣΥ, τα δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000,00) ευρώ στο ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και τα ογδόντα δύο εκατομμύρια (82.000.000,00) ευρώ στα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Για το έτος 2018, το όριο δαπανών των νοσοκομείων του ΕΣΥ, του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη, πέραν του οποίου εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback), ορίζεται στα πεντακόσια πενήντα εκατομμύρια (550.000.000,00) ευρώ, από τα οποία τετρακόσια πενήντα πέντε εκατομμύρια (455.000.000,00) ευρώ αφορούν στα νοσοκομεία του ΕΣΥ, δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000,00) ευρώ αφορούν στο ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και ογδόντα δύο εκατομμύρια (82.000.000,00) ευρώ αφορούν στα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Ειδικά για το έτος 2020, το συνολικό όριο φαρμακευτικής δαπάνης του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), πέραν του οποίου ενεργοποιείται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012, ορίζεται σε δυο δισεκατομμύρια ογδόντα οχτώ εκατομμύρια (2.088.000.000) ευρώ. Το ποσό αυτό επιμερίζεται σε ογδόντα επτά εκατομμύρια (87.000.000) ευρώ για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (φάρμακα της λίστας 1Α του ν. 3816/2010) και δυο δισεκατομμύρια ένα εκατομμύριο (2.001.000.000) ευρώ για τη λοιπή φαρμακευτική δαπάνη του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Ο υπολογισμός και η επιβολή του ποσού επιστροφής για τη φαρμακευτική δαπάνη των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» ανά φαρμακευτική εταιρεία ή Κ.Α.Κ. γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας. Για την εξεύρεση των ποσών του προηγούμενου εδαφίου οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας αποστέλλουν προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. τα στοιχεία που αντλούν από τον ΕΟΦ, ή κάθε άλλη υπηρεσία ή φορέα που διαθέτει σχετικές πληροφορίες, για τον υπολογισμό των ποσών της επιστροφής της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α' 31) των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», και το ποσό που υπολογίζεται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. διαβιβάζεται στις υπηρεσίες του

Υπουργείου για τον τελικό υπολογισμό και την επιβολή του clawback. Ο υπολογισμός και η επιβολή του ποσού επιστροφής για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ανά φαρμακευτική εταιρεία ή Κ.Α.Κ., γίνεται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Για τα δημόσια νοσοκομεία εκτός των νοσοκομείων του ΕΣΥ ο υπολογισμός και η επιβολή του ποσού επιστροφής δύναται να γίνεται σε ετήσια βάση. Δεν αναζητείται τυχόν υπολογιζόμενο ποσό επιστροφής από εταιρείες για τις οποίες το επιβαλλόμενο ποσό είναι ίσο ή μικρότερο των τριάντα (30) ευρώ ανά εξάμηνο και από φορείς που ανήκουν στο δημόσιο τομέα.

Η φαρμακευτική δαπάνη που υπερβαίνει τα παραπάνω καθορισμένα όρια, επιστρέφεται από τις φαρμακευτικές εταιρείες ή τους κατόχους άδειας κυκλοφορίας, συνιστά έσοδο των νοσοκομείων και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και καταβάλλεται σε τραπεζικό λογαριασμό που ορίζεται από τα νοσοκομεία και τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή συμψηφίζεται με οφειλές για την προμήθεια φαρμακευτικών προϊόντων. Στην περίπτωση του συμψηφισμού για το εν λόγω έσοδο εκδίδεται από τις φαρμακευτικές εταιρείες ή τους κατόχους άδειας κυκλοφορίας ειδικό παραστατικό συμψηφισμού με τη μορφή ισόποσου πιστωτικού τιμολογίου για το σύνολο των τιμολογίων που αναφέρονται σε αγορές πέραν του ορίου της φαρμακευτικής δαπάνης για τη συγκεκριμένη περίοδο εφαρμογής του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής. Το εν λόγω ειδικό παραστατικό δεν τροποποιεί τη συνολική αξία αγορών φαρμακευτικού υλικού δεδομένου ότι αποτελεί ποσό επιστροφής (clawback).

Τυχόν αποκλίσεις στα στοιχεία της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης βάσει των οποίων υπολογίζεται για κάθε νοσοκομείο το ποσό επιστροφής, καθώς και διαφορές επί των επιβαλλόμενων ποσών επιστροφής, συνυπολογίζονται και συμψηφίζονται σε επόμενη εφαρμογή του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης (clawback) ή σε μελλοντικές συναλλαγές.

Άρθρο 63

Ταμειακά διαθέσιμα των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας - Τροποποίηση του άρθρου 61 του ν. 3459/2006

Στο άρθρο 61 του ν. 3459/2006 (Α' 103) προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Τα ποσά των ταμειακών διαθεσίμων, που τηρούνται στους τραπεζικούς λογαριασμούς των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας στις 31 Δεκεμβρίου 2020, συμψηφίζονται με την επιχορήγηση για τη λειτουργία εκάστου Κέντρου Πρόληψης από τον κρατικό προϋπολογισμό. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.ΚΑ.ΝΑ., μετά από εισήγηση της Επιτροπής Παρακολούθησης της Προγραμματικής Σύμβασης για τη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας, καθορίζεται ο τρόπος συμψηφισμού του προηγούμενου εδαφίου.»

**ΜΕΡΟΣ Β'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΔΑΝΕΙΩΝ ΓΙΑ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ
ΠΛΗΓΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΣ
ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19**

**Άρθρο 64
Πεδίο εφαρμογής
και προϋποθέσεις επιλεξιμότητας**

1. Το Δημόσιο συνεισφέρει, για χρονικό διάστημα, που δεν υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες, από την ημερομηνία έγκρισης της κατά το άρθρο 69 του παρόντος αίτησης, στις δόσεις για την αποπληρωμή των πάσης φύσεως επιχειρηματικών ή επαγγελματικών οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, ενεργών νομικών προσώπων και φυσικών προσώπων, ελεύθερων επαγγελματιών ή επιτηδευματιών ή εταίρων.

2. Επιλέξιμα είναι:

α) ενεργά νομικά πρόσωπα, τα οποία συνιστούν μικρή, πολύ μικρή ή μεσαία επιχείρηση κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187) εξαιρούμενων των χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που εξαιρούνται από την επιλεξιμότητα της παρούσας είναι όσοι έχουν ως κύριο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας 64.00 ή 65.00 ή 66.00. Από αυτούς, όσοι οργανισμοί έχουν κύριο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας 64.91, 65.11, 65.12, 65.20, 66.19, 66.21, 66.22 και 66.29 δεν καταλαμβάνονται από την εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου,

β) φυσικά πρόσωπα που είναι ενεργοί ελεύθεροι επαγγελματίες ή επιτηδευματίες ή εταίροι προσωπικών ή κεφαλαιουχικών εταιρειών.

Τα πρόσωπα των περ. α) και β) είναι επιλέξιμα υπό την προϋπόθεση ότι έχουν αποδεδειγμένα πληγεί και για τον λόγο αυτό ενταχθεί στα έκτακτα μέτρα προστασίας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, σύμφωνα με την παρ. 3.

3. Ειδικότερα πληγέντες θεωρούνται:

α) Νομικά πρόσωπα της παρ. 2 και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών επιχειρήσεων, οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν ως πληττόμενοι, βάσει του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητάς (Κ.Α.Δ.) τους, σύμφωνα με υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της αίτησης κατά την παρ. 1 του άρθρου 68 και των οποίων τα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2020 παρουσίασαν μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), σε σχέση με το αντίστοιχα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2019, όπως αυτό προκύπτει από τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. Εάν οι ανωτέρω δεν υπόκεινται σε Φ.Π.Α., η μείωση πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία που υποβάλλονται στη Φορολογική Διοίκηση.

β) Ελεύθεροι επαγγελματίες ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν διαθέτουν εργαζομένους, οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν ως πληττόμενοι, βάσει του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητάς (Κ.Α.Δ.) τους, σύμφωνα με υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της αίτησης κατά την παρ. 1 του άρθρου 68 και των οποίων τα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2020 παρουσίασαν μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), σε σχέση με το αντίστοιχα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2019, όπως αυτό προκύπτει από τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. Εάν οι ανωτέρω δεν υπόκεινται σε Φ.Π.Α., η μείωση πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία που υποβάλλονται στη Φορολογική Διοίκηση.

γ) Νομικά πρόσωπα της παρ. 2 ή επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο την εκμετάλλευση ακινήτων, που έλαβαν μειωμένο μίσθωμα, σύμφωνα με υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της αίτησης κατά την παρ. 1 του άρθρου 68 και των οποίων τα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2020 παρουσίασαν μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2019, όπως αυτό προκύπτει από τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. Εάν οι ανωτέρω δεν υπόκεινται σε Φ.Π.Α., η μείωση πρέπει να προκύπτει από τα υποβαλλόμενα στοιχεία στη Φορολογική Διοίκηση.

δ) Εταίροι προσωπικών ή κεφαλαιουχικών εταιρειών, των οποίων η λειτουργία έχει ανασταλεί υποχρεωτικά ή οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ως πληττόμενες, βάσει του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητάς (Κ.Α.Δ.) τους, σύμφωνα με υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της αίτησης κατά την παρ. 1 του άρθρου 68 και εφόσον τα έσοδα της εταιρίας και τα δικά τους έσοδα του ημερολογιακού έτους 2020 παρουσίασαν μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2019, όπως αυτό προκύπτει από τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. Εάν οι ανωτέρω δεν υπόκεινται σε Φ.Π.Α., η μείωση πρέπει να προκύπτει από τα υποβαλλόμενα στοιχεία στη Φορολογική Διοίκηση.

ε) Δικαιούχοι ή λήπτες της ενίσχυσης με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής, σύμφωνα με υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της αίτησης κατά την παρ. 1 του άρθρου 68 και των οποίων τα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2020 παρουσίασαν μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), σε σχέση με το αντίστοιχα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2019, όπως αυτό προκύπτει από τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. Εάν οι ανωτέρω δεν υπόκεινται σε Φ.Π.Α., η μείωση πρέπει να προκύπτει από τα υποβαλλόμενα στοιχεία στη Φορολογική Διοίκηση.

στ) Νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών επιχειρήσεων - εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα που έχουν εντάξει εργαζομένους τους στις ρυθμίσεις της υπ' αρ. οικ.23103/478/2020 (Β' 2274) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέ-

σεων (Μηχανισμός «Συνεργασία») μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της αίτησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 68 και των οποίων τα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2020 παρουσίασαν μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), σε σχέση με το αντίστοιχα έσοδα του ημερολογιακού έτους 2019, όπως αυτό προκύπτει από τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. Εάν οι ανωτέρω δεν υπόκεινται σε Φ.Π.Α., η μείωση πρέπει να προκύπτει από τα υποβαλλόμενα στοιχεία στη Φορολογική Διοίκηση.

4. Πέραν των προϋποθέσεων της παρ. 3, ο αιτών πρέπει σωρευτικά να πληροί και τις ακόλουθες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας:

α) Να υφίσταται οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα επιδεκτική συνεισφοράς κατά την παρ. 1.

β) Να μην υφίσταται ενεργή εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ή φορέων του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας ή ευρωπαϊκών φορέων από πόρους εθνικούς ή ευρωπαϊκούς για την επιδεκτική συνεισφοράς οφειλή.

γ) Να μην υφίσταται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης άλλη ενεργή κρατική ενίσχυση ή συνεισφορά για την επιδεκτική συνεισφοράς οφειλή. Στο πλαίσιο αυτό, δεν είναι επιλέξιμα προς συνεισφορά, μεταξύ άλλων, και τα δάνεια που έχουν επιδοτηθεί δυνάμει του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Τρίτου του ν. 4714/2020 (Α' 148).

δ) Να μην έχουν δάνεια τα οποία δεν εξυπηρετούνται και επιπλέον έχουν καταγγελθεί μέχρι και την ημερομηνία της αίτησης, που καταλαμβάνουν ποσοστό μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%) επί του συνόλου των δανείων που έχουν λάβει από χρηματοδοτικούς φορείς για οποιαδήποτε αιτία. Δάνεια τα οποία είχαν ρυθμιστεί πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης δεν θεωρούνται ως καταγγελλόμενα για να κριθεί η επιλεξιμότητα του αιτούντος σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

ε) Να πληρούνται, ως προς την επιδεκτική συνεισφοράς του Δημοσίου οφειλή, για κάθε περίπτωση ξεχωριστά τα ακόλουθα πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας ανά επιλέξιμο πρόσωπο:

εα) Εφόσον πρόκειται για οφειλές εξυπηρετούμενες ή οφειλές που παρουσίαζαν καθυστέρηση μέχρι ενενήντα (90) ημέρες στις 31.12.2020:

Ι) για φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία ή που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν διαθέτουν εργαζομένους:

i) Η ακίνητη περιουσία του αιτούντος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, να μην υπερβαίνει τις είκοσι τέσσερις χιλιάδες (24.000) ευρώ. Το ποσό του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνεται κατά δεκαοκτώ χιλιάδες (18.000) ευρώ για τον σύζυγο ή τη σύζυγο και κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος και μέχρι τρία (3) εξαρτώμενα μέλη. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη το οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος φυσικού προσώπου, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης.

iii) Οι καταθέσεις και τα επενδυτικά προϊόντα του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη οι καταθέσεις και τα επενδυτικά προϊόντα του αιτούντος, του ή της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών.

iv) Το σύνολο του ανεξόφλητου κεφαλαίου των επιδεκτικών για τη συνεισφορά του Δημοσίου οφειλών, στο οποίο συνυπολογίζονται λογιστικοποιημένοι από τους πιστωτές τόκοι, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του άρθρου 68, να μην υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ ανά πιστωτή. Αν η οφειλή έχει συνομολογηθεί σε άλλο, πλην του ευρώ, νόμισμα, για τον καθορισμό του μέγιστου ορίου του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία του αλλοδαπού νομίσματος με το ευρώ κατά την τελευταία εργάσιμη ημέρα του προηγούμενου μήνα από την υποβολή της αίτησης του άρθρου 68.

II) Για νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών επιχειρήσεων που απασχολούν από έναν (1) μέχρι και εννέα (9) εργαζομένους σε ετήσια βάση και έχουν κύκλο εργασιών έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, βάσει του ευρωπαϊκού ορισμού των πολύ μικρών επιχειρήσεων:

i) Η ακίνητη περιουσία του αιτούντος στην οποία δεν υφίσταται κανένα εμπράγματο βάρος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

iii) Οι καταθέσεις του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, ενώ τα επενδυτικά προϊόντα του να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα (150.000) χιλιάδες ευρώ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68.

III) Για νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών επιχειρήσεων που απασχολούν από δέκα (10) μέχρι και σαράντα εννέα (49) εργαζομένους σε ετήσια βάση και έχουν κύκλο εργασιών από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ ή έχουν σύνολο ετήσιου ισολογισμού από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, βάσει του ευρωπαϊκού ορισμού των μικρών επιχειρήσεων:

i) Η ακίνητη περιουσία του αιτούντος στην οποία δεν υφίσταται κανένα εμπράγματο βάρος να έχει συ-

νολική αξία που δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

iii) Οι καταθέσεις του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ, ενώ τα επενδυτικά προϊόντα του να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (750.000) ευρώ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68.

IV) Για νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών επιχειρήσεων που απασχολούν από πενήντα (50) μέχρι και διακόσιους σαράντα εννέα (249) εργαζομένους σε ετήσια βάση και έχουν κύκλο εργασιών από δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ ή έχουν σύνολο ετήσιου ισολογισμού από δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ έως σαράντα τρία εκατομμύρια (43.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, βάσει του ευρωπαϊκού ορισμού των μεσαίων επιχειρήσεων:

i) Η ακίνητη περιουσία του αιτούντος στην οποία δεν υφίσταται κανένα εμπράγματο βάρος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, να μην υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια (43.000.000) ευρώ.

iii) Οι καταθέσεις του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) ευρώ, ενώ τα επενδυτικά προϊόντα του να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα τρία εκατομμύρια επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (3.750.000) ευρώ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68.

εβ) Εφόσον πρόκειται για οφειλές που παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των ενενήντα (90) ημερών στις 31.12.2020:

I) Για φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία ή που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν διαθέτουν εργαζομένους:

i) Η ακίνητη περιουσία του αιτούντος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, να μην υπερβαίνει τις δεκαεπτά χιλιάδες (17.000) ευρώ. Το ποσό του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνεται κατά δεκατρείς χιλιάδες (13.000) ευρώ για τον σύζυγο ή τη σύζυγο και κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος και μέχρι τρία (3) εξαρτώμενα μέλη.

Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη το οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος φυσικού προσώπου, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης.

iii) Οι καταθέσεις και τα επενδυτικά προϊόντα του αιτούντος στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνονται υπόψη οι καταθέσεις και τα επενδυτικά προϊόντα του αιτούντος, του συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών.

iv) Το σύνολο του ανεξόφλητου κεφαλαίου των επιδεκτικών για τη συνεισφορά Δημοσίου οφειλών, στο οποίο συνυπολογίζονται λογιστικοποιημένοι από τους πιστωτές τόκοι, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του άρθρου 68, να μην υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ ανά πιστωτή. Αν η οφειλή έχει συνολοκληρωθεί σε άλλο, πλην του ευρώ, νόμισμα, για τον καθορισμό του μέγιστου ορίου του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία του αλλοδαπού νομίσματος με το ευρώ κατά την τελευταία εργάσιμη ημέρα του προηγούμενου μήνα από την υποβολή της αίτησης του άρθρου 68.

II) Για νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις συμπεριλαμβανομένων των ατομικών επιχειρήσεων, που απασχολούν από έναν (1) μέχρι και εννέα (9) εργαζομένους σε ετήσια βάση και έχουν κύκλο εργασιών έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, βάσει του ευρωπαϊκού ορισμού των μικρών επιχειρήσεων:

i) Η ακίνητη περιουσία, στην οποία δεν υφίσταται κανένα εμπράγματο βάρος του αιτούντος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια διακόσιες πενήντα χιλιάδες (2.250.000), ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

iii) Οι καταθέσεις του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις οκτακόσιες πενήντα χιλιάδες (850.000) ευρώ, ενώ τα επενδυτικά προϊόντα του να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις εκατόν είκοσι επτά χιλιάδες πεντακόσια (127.500) ευρώ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68.

III) Για νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών επιχειρήσεων, που απασχολούν από δέκα (10) μέχρι και σαράντα εννέα (49) εργαζομένους σε ετήσια βάση και έχουν κύκλο εργασιών από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ ή έχουν σύνολο ετήσιου ισολογισμού από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες

υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, βάσει του ευρωπαϊκού ορισμού των μικρών επιχειρήσεων:

i) Η ακίνητη περιουσία στην οποία δεν υφίσταται κανένα εμπράγματο βάρος του αιτούντος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα εννέα εκατομμύρια (9.000.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

iii) Οι καταθέσεις του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα τέσσερα εκατομμύρια διακόσιες πενήντα χιλιάδες (4.250.000) ευρώ, ενώ τα επενδυτικά προϊόντα του να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις εξακόσιες τριάντα επτά χιλιάδες πεντακόσια (637.500) ευρώ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68.

IV) Τα νομικά πρόσωπα συμπεριλαμβανομένων των ατομικών επιχειρήσεων, που απασχολούν από πενήντα (50) μέχρι και διακόσιους σαράντα εννέα (249) εργαζομένους σε ετήσια βάση και έχουν κύκλο εργασιών από δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ ή έχουν σύνολο ετήσιου ισολογισμού από δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ έως σαράντα τρία εκατομμύρια (43.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, βάσει του ευρωπαϊκού ορισμού των μεσαίων επιχειρήσεων:

i) Η ακίνητη περιουσία στην οποία δεν υφίσταται κανένα εμπράγματο βάρος του αιτούντος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, να μην υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια (43.000.000) ευρώ.

iii) Οι καταθέσεις του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα είκοσι ένα εκατομμύρια διακόσιες πενήντα χιλιάδες (21.250.000) ευρώ, ενώ τα επενδυτικά προϊόντα του να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα τρία εκατομμύρια εκατόν ογδόντα επτά χιλιάδες πεντακόσια (3.187.500) ευρώ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68.

εγ) Εφόσον πρόκειται για οφειλές που παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των ενενήντα (90) ημερών στις 31.12.2020 και επιπλέον είχαν καταγγελθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή από τον χρηματοδοτικό φορέα, ακόμα και αν στη συνέχεια ρυθμίστηκαν με συμφωνία οφειλέτη και χρηματοδοτικού φορέα:

l) Για φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία ή που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν διαθέτουν εργαζομένους:

i) Η ακίνητη περιουσία του αιτούντος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις διακόσιες ογδόντα χιλιάδες (280.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, να μην υπερβαίνει τις δώδεκα χιλιάδες πεντακόσια (12.500) ευρώ. Το ποσό του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνεται κατά οκτώ χιλιάδες πεντακόσια (8.500) ευρώ για τον σύζυγο ή τη σύζυγο και κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος και μέχρι τρία (3) εξαρτώμενα μέλη. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η οικογενειακό εισόδημα του αιτούντος φυσικού προσώπου, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης.

iii) Οι καταθέσεις και τα επενδυτικά προϊόντα του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνονται υπόψη οι καταθέσεις και τα επενδυτικά προϊόντα του αιτούντος, ή της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών.

iv) Το σύνολο του ανεξόφλητου κεφαλαίου των επιδεκτικών για τη συνεισφορά Δημοσίου οφειλών, στο οποίο συνυπολογίζονται λογιστικοποιημένοι από τους πιστωτές τόκοι, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του άρθρου 68, να μην υπερβαίνει τις εκατόν τριάντα χιλιάδες (130.000) ευρώ ανά πιστωτή. Αν η οφειλή έχει συνολοκληρωθεί σε άλλο, πλην του ευρώ, νόμισμα, για τον καθορισμό του μέγιστου ορίου του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία του αλλοδαπού νομίσματος με το ευρώ κατά την τελευταία εργάσιμη ημέρα του προηγούμενου μήνα από την υποβολή της αίτησης του άρθρου 68.

v) Η οφειλή να μην έχει καταγγελθεί σε χρόνο που εκτείνεται πριν τις 31.12.2018.

II) Για νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις που απασχολούν από έναν (1) μέχρι και εννέα (9) εργαζομένους σε ετήσια βάση και έχουν κύκλο εργασιών έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, βάσει του ευρωπαϊκού ορισμού των μικρών επιχειρήσεων:

i) Η ακίνητη περιουσία στην οποία δεν υφίσταται κανένα εμπράγματο βάρος του αιτούντος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο διακόσιες πενήντα χιλιάδες (1.250.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

iii) Οι καταθέσεις του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες πενήντα χιλιάδες (550.000) ευρώ, ενώ τα επενδυτικά προϊόντα του να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις ογδόντα δύο χιλιάδες πεντακόσια (82.500) ευρώ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68.

iv) Η οφειλή να μην έχει καταγγελθεί σε χρόνο που εκτείνεται πριν τις 31.12.2018.

III) για νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις που απασχολούν από δέκα (10) μέχρι και σαράντα εννέα (49) εργαζομένους σε ετήσια βάση και έχουν κύκλο εργασιών από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ ή έχουν σύνολο του ετήσιου ισολογισμού από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, βάσει του ευρωπαϊκού ορισμού των μικρών επιχειρήσεων:

i) Η ακίνητη περιουσία στην οποία δεν υφίσταται κανένα εμπράγματο βάρος του αιτούντος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα επτά εκατομμύρια (7.000.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

iii) Οι καταθέσεις του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (2.750.000) ευρώ, ενώ τα επενδυτικά προϊόντα του να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες δώδεκα χιλιάδες πεντακόσια (412.500) ευρώ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68.

iv) Η οφειλή να μην έχει καταγγελθεί σε χρόνο που εκτείνεται πριν τις 31.12.2018.

IV) Τα νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών επιχειρήσεων που απασχολούν από πενήντα (50) μέχρι και διακόσιους σαράντα εννέα (249) εργαζομένους σε ετήσια βάση και έχουν κύκλο εργασιών από δέκα εκατομμύρια (10.000.000) έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ ή έχουν σύνολο ετήσιου ισολογισμού από δέκα εκατομμύρια (10.000.000) έως σαράντα τρία εκατομμύρια (43.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τις τελευταίες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης, βάσει του ευρωπαϊκού ορισμού των μεσαίων επιχειρήσεων:

i) Η ακίνητη περιουσία στην οποία δεν υφίσταται κανένα εμπράγματο βάρος του αιτούντος να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα τριάντα πέντε εκατομμύρια (35.000.000) ευρώ.

ii) Ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το εισόδημα κατά περίπτωση, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, να μην υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού να μην υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια (43.000.000) ευρώ.

iii) Οι καταθέσεις του αιτούντος στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα δέκα τρία εκατομμύρια επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (13.750.000) ευρώ, ενώ τα επενδυτικά προϊόντα του να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια εξήντα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.062.500) ευρώ, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης του άρθρου 68.

iv) Η οφειλή να μην έχει καταγγελθεί σε χρόνο που εκτείνεται πριν τις 31.12.2018.

στ) Εφόσον πρόκειται για μεσαίες επιχειρήσεις, να μην αποτελούσαν προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρ. 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της 17ης Ιουνίου 2014, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, ή αν αποτελούσαν προβληματική επιχείρηση κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, να μην αποτελούν προβληματική επιχείρηση κατά τη χορήγηση της ενίσχυσης.

ζ) Εφόσον πρόκειται για μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις που ήταν ήδη προβληματικές κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019:

ζα) να μην έχουν υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας και να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης χωρίς να έχουν ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης και

ζβ) να μην έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και να μην υπόκεινται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης, κατά την έννοια των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 249 της 31.7.2014).

η) Να μην συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137).

θ) Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασύμβατης κρατικής ενίσχυσης με βάση απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) ή του Δικαστηρίου (ΔΕΕ).

ι) Εφόσον πρόκειται για επιχείρηση, πρέπει να είναι ενεργή, να υποβάλλει όλες τις φορολογικές δηλώσεις, να μην έχει πτωχεύσει, να μην έχει υποβάλει αίτηση για πτώχευση, να μην έχει τεθεί σε αναγκαστική διαχείριση, να μην έχει υποβληθεί αίτηση για θέση σε αναγκαστική διαχείριση και εν γένει να μην έχει υπαχθεί σε οιαδήποτε διαδικασία αφερεγγυότητας βάσει του εθνικού δικαίου, με εξαίρεση την περίπτωση όπου έχει επικυρωθεί συμφωνία εξυγίανσης της επιχείρησης με δικαστική απόφαση, η οποία δεν έχει προσβληθεί με ένδικα μέσα.

ια) Εφόσον δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, να μη μετακυλιουν τη λαμβανόμενη ενίσχυση εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

5. Ο χαρακτηρισμός των οφειλών ως εξυπηρετούμενων, μη εξυπηρετούμενων ή καταγγελλόμενων και η επιλεξιμότητα του αιτούντος με βάση τις προαναφερθείσες διακρίσεις των υποπερ. εα', εβ' και εγ' της περ. ε) της παρ. 4, λαμβάνει χώρα ανά πιστωτή.

6. Η μεταβίβαση των απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων ή η ανάθεση της διαχείρισής τους σύμφωνα με τον ν. 4354/2015 (Α' 176), καθώς και η τιτλοποίησή τους σύμφωνα με τον ν. 3156/2003 (Α' 157) ή τον ν. 4649/2019 (Α' 206) και η υποκατάσταση εγγυητή ή εν γένει συνοφειλέτη σε αυτές δεν εμποδίζουν τη ρύθμισή τους σύμφωνα με το παρόν.

7. Στην περίπτωση των ελευθέρων επαγγελματιών, εάν η επιδεκτική συνεισφοράς του Δημοσίου οφειλή έχει υπαχθεί οριστικά στον ν. 3869/2010 (Α' 130), εφόσον εγκριθεί η συνεισφορά του παρόντος νόμου, ο οφειλέτης παραιτείται του δικαιώματος να ζητήσει συνεισφορά του

Δημοσίου, σύμφωνα με τα εδάφια πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010. Οφειλέτες που έχουν υποβάλει αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010, η οποία εκκρεμεί σε πρώτο βαθμό, χωρίς να έχει συζητηθεί, μπορούν να υποβάλουν την αίτηση του άρθρου 68. Αν οι αιτούντες ρυθμίσουν συναινετικά οποιαδήποτε από τις οφειλές που είναι επιδεκτικές για την καταβολή συνεισφοράς Δημοσίου κατά τον παρόντα νόμο, η δίκη του ν. 3869/2010 καταργείται ως προς τις οφειλές που ρυθμίστηκαν συναινετικά.

Άρθρο 65 **Ορισμοί**

Για τις ανάγκες του παρόντος κεφαλαίου:

α) Ως «οφειλέτης» νοείται το νομικό και το φυσικό πρόσωπο, ελεύθερος επαγγελματίας ή επιτηδευματίας, που έχει χρηματικές οφειλές έναντι των χρηματοδοτικών φορέων, επιδεκτικές συνεισφοράς βάσει του παρόντος νόμου και αφορά, τόσο τον άμεσα αντισυμβαλλόμενο ως πρωτοφειλέτη σε σύμβαση με πιστωτικό ίδρυμα και άλλο χρηματοδοτικό φορέα, όσο και τους ενεχόμενους εις ολόκληρον ως συνοφειλέτες, ή εγγυητές.

β) Ως «χρηματοδοτικός φορέας» νοείται το πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, συμπεριλαμβανομένου και αυτού που τελεί υπό ειδική εκκαθάριση, καθώς και η εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 του ν. 4354/2015 (Α' 176), εφόσον τελεί υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος ή του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού. Πιστωτής, ο οποίος απέκτησε απαιτήσεις επιδεκτικές ρύθμισης με μεταβίβαση, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4354/2015, συμμετέχει στη διαδικασία του παρόντος κεφαλαίου μόνο μέσω της εταιρίας διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, στην οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4354/2015. Πιστωτής, ο οποίος απέκτησε απαιτήσεις επιδεκτικές ρύθμισης με τιτλοποίηση, σύμφωνα με τον ν. 3156/2003 (Α' 157), συμμετέχει στη διαδικασία του παρόντος μόνο μέσω του προσώπου, στο οποίο έχει ανατεθεί η διαχείρισή τους, σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 10 του ν. 3156/2003.

γ) Ως «οφειλή» ή «οφειλές» νοούνται η πάσης φύσεως οφειλή ή οι πάσης φύσεως οφειλές του οφειλέτη προς χρηματοδοτικό φορέα που σχετίζονται με την επιχειρηματική του δραστηριότητα και υφίστανται την 31η.12.2020.

δ) Ως «ενεργό» νομικό πρόσωπο ή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ατομικής, νοείται το νομικό πρόσωπο ή η επιχείρηση που παρουσιάζει ενεργή δραστηριότητα, σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία της Φορολογικής Διοίκησης.

ε) Ο όρος «σύζυγος» περιλαμβάνει και τον αντισυμβαλλόμενο σε σύμφωνο συμβίωσης του ν. 4356/2015 (Α' 181) ή του ν. 3719/2008 (Α' 241).

στ) Ως «εξαρτώμενα μέλη» νοούνται τα πρόσωπα που ορίζονται στο άρθρο 11 του ν. 4172/2013 (Α' 167).

ζ) Ως «εισόδημα» νοείται το εισόδημα του νομικού προσώπου ή του φυσικού προσώπου ελεύθερου επαγγελματία ή επιτηδευματία από οποιαδήποτε πηγή που

αναφέρεται στα οικεία φορολογικά στοιχεία και δηλώσεις για τις οποίες υφίσταται υποχρέωση υποβολής.

η) Ως «οικογενειακό εισόδημα» νοείται το άθροισμα των εισοδημάτων του αιτούντος, του συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών, μειωμένο κατά τους αναλογούντες φόρους, την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 και το τέλος επιτηδεύματος του άρθρου 31 του ν. 3986/2011 (Α' 152). Στο «οικογενειακό εισόδημα» συμπεριλαμβάνονται και τα αφορολόγητα, καθώς και τα αυτοτελώς φορολογούμενα ποσά. Σε περίπτωση διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, η οποία έχει δηλωθεί στη Φορολογική Διοίκηση πριν την υποβολή της αίτησης, λαμβάνεται υπόψη το ατομικό εισόδημα του αιτούντος, προσαυξημένο σύμφωνα με τα ποσά που προβλέπονται για τα εξαρτώμενα μέλη, που έχει στην επιμέλειά του ο αιτών.

θ) Ως «επενδυτικά προϊόντα» νοούνται τα μέσα χρηματογοράς κατά την παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14) και οι κινητές αξίες κατά την παρ. 44 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018.

ι) Ως «μηνιαία δόση» ορίζεται η δόση εξυπηρέτησης των επιλέξιμων οφειλών, όπως καθορίζονται στη συμφωνία μεταξύ του χρηματοδοτικού φορέα και του οφειλέτη και διαβιβάζονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα.

ια) Ως «ηλεκτρονική πλατφόρμα» ορίζεται η ηλεκτρονική πλατφόρμα του άρθρου 67.

ιβ) Ως «σύμβουλος» ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που επιλέγει ο οφειλέτης, εφόσον επιθυμεί και αναλαμβάνει τις διαδικασίες υποστήριξης του οφειλέτη, κατά το στάδιο της αίτησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και τη ρύθμιση των οφειλών. Σύμβουλος θεωρείται, ενδεικτικά, ο δικηγόρος, λογιστής - φοροτεχνικός, οικονομολόγος, ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο με επιστημονική ειδικότητα, γνώσεις και εμπειρία για τη διενέργεια των απαιτούμενων διαδικασιών και την επαρκή υποστήριξη του οφειλέτη στη διαδικασία.

ιγ) Ως «εργαζόμενος σε ετήσια βάση» νοείται ο απασχολούμενος που εργαζόταν συνεχώς για ένα (1) έτος, ο οποίος αντιστοιχεί σε μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας (ΕΜΕ). Οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, οι εποχιακοί εργαζόμενοι και τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, νοούνται ως κλάσματα μιας ΕΜΕ, αφού γίνεται αναγωγή του χρονικού διαστήματος εργασίας τους σε ετήσια βάση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της 17ης Ιουνίου 2014.

ιδ) Ως «ατομικές επιχειρήσεις» νοούνται οι αυτοαπασχολούμενοι, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι ατομικοί επιτηδευματίες και οι εταίροι με ή χωρίς ατομική επιχείρηση.

ιε) Ως «πολύ μικρή επιχείρηση» ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί από έναν (1) έως και εννέα (9) εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.

ιστ) Ως «μικρή επιχείρηση» ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί από δέκα (10) έως και σαράντα εννέα

(49) εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.

ιζ) Ως «μεσαία επιχείρηση» ορίζεται η επιχείρηση που απασχολεί από πενήντα (50) έως και διακόσιους σαράντα εννέα (249) εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια (43.000.000) ευρώ, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.

ιη) Η «προβληματική επιχείρηση» έχει την έννοια που της αποδίδεται στο σημείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.

ιθ) «Ενιαία επιχείρηση» νοείται ότι συνιστούν οι συνδεδεμένες μεταξύ τους επιχειρήσεις, ήτοι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

i) μία επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης,

ii) μία επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης,

iii) μία επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας,

iv) μία επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Ως «ενιαία επιχείρηση» θεωρούνται, επίσης, οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις ως άνω σχέσεις μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, ή μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

ικ) Ως «προσωρινό πλαίσιο» νοείται η υπ' αρ. 19.3.2020/С(2020) 1863 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 66

Προσδιορισμός αξίας περιουσιακών στοιχείων

Για να κριθεί η επιλεξιμότητα του αιτούντος, σύμφωνα με το στοιχείο i των υποπερ. εα' ως εγ' της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64, ως αξία της συνολικής ακίνητης περιουσίας, λογίζεται η φορολογητέα αξία αυτής για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), σύμφωνα με τον ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως αυτή προκύπτει από την τελευταία πράξη προσδιορισμού φόρου, εξαιρουμένων των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης και οικισμού, για τα οποία δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α. Στις περιπτώσεις

όπου αναφέρεται ρητώς ότι δεν λαμβάνεται υπόψη η αξία των ακινήτων στα οποία υφίσταται εμπράγματο βάρος ή άλλη εξασφάλιση, αυτά εξαιρούνται από τον υπολογισμό της αξίας της ακίνητης περιουσίας.

Άρθρο 67

Ηλεκτρονική πλατφόρμα

1. Η διαδικασία του παρόντος διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων, η οποία αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.), σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.). Η ως άνω ψηφιακή υπηρεσία διατίθεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι διαδικασίες, οι προϋποθέσεις, οι προσφερόμενες λειτουργίες και εφαρμογές, οι τεχνικές λεπτομέρειες, οι οποίες αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 68

Υποβολή αίτησης

1. Φυσικό πρόσωπο ή εκπρόσωπος νομικού προσώπου, στο οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας του άρθρου 64, μπορεί να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση συνεισφοράς του Δημοσίου στην αποπληρωμή των δανειακών του υποχρεώσεων εντός αποσβεστικής προθεσμίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως και την 9η Μαΐου 2021. Σε περίπτωση περισσότερων συνοφειλετών για την ίδια οφειλή, αρκεί να υποβληθεί αίτηση από έναν από αυτούς.

2. Απαγορεύεται η υποβολή δεύτερης αίτησης από το ίδιο νομικό ή φυσικό πρόσωπο.

3. Η είσοδος του χρήστη στην πλατφόρμα διενεργείται με την αυθεντικοποίησή του μέσω των κωδικών/ διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet). Κατά την υποβολή της αίτησης αντλούνται τα ακόλουθα στοιχεία μέσω διαλειτουργικότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 84 του ν. 4727/2020 (Α' 184):

α) Πλήρη στοιχεία του αιτούντος και ειδικότερα επωνυμία ή ονοματεπώνυμο, διεύθυνση έδρας, Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ).

β) Σε περίπτωση που ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο, υποβάλλει επιπλέον πλήρη στοιχεία του ή της συζύγου και των εξαρτώμενων μελών του και ειδικότερα το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, τον Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης και τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας, αν είναι επιτηδευματίες.

4. Ο αιτών συμπληρώνει το τηλέφωνο, τη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του, τις καταθέσεις ή οικογενειακές καταθέσεις σε περίπτωση φυσικών προσώπων σε χώρες εκτός Ελλάδος, ενώ παράλληλα υποβάλλει και τις ακόλουθες υπεύθυνες δηλώσεις:

α) Ότι συντρέχουν στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας του άρθρου 64.

β) Ότι παρέχει άδεια στους χρηματοδοτικούς φορείς και στο Δημόσιο για πρόσβαση, επεξεργασία και διασταύρωση των δεδομένων που περιλαμβάνονται στην αίτηση, όσο και άλλων δεδομένων του που βρίσκονται στην κατοχή των χρηματοδοτικών φορέων για τους σκοπούς του παρόντος.

γ) Ότι δίνει τη συγκατάθεσή του για την άντληση των δεδομένων των παρ. 8 και 9 από τη Φορολογική Διοίκηση και τους χρηματοδοτικούς φορείς.

δ) Ότι αποδέχεται να δημοσιευθούν πληροφορίες σχετικά με τη ενίσχυση που θα χορηγηθεί, δυνάμει του παρόντος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σημείο 83 του Προσωρινού Πλαισίου.

Στην περίπτωση των νομικών προσώπων, η αίτηση και οι υπεύθυνες δηλώσεις υποβάλλονται από τα κατά τον νόμο πρόσωπα που το εκπροσωπούν, σύμφωνα με τα στοιχεία που δηλώθηκαν στη Φορολογική Διοίκηση.

5. Για τον έλεγχο της τήρησης των προϋποθέσεων του Προσωρινού Πλαισίου, ο αιτών υποχρεούται επιπλέον να υποβάλει τις ακόλουθες υπεύθυνες δηλώσεις και να επισυνάψει στην αίτηση τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Υπεύθυνη δήλωση του λογιστή της επιχείρησης, που βεβαιώνει ότι η επιχείρηση κατά την 31η.12.2019 ή κατά τη χορήγηση, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην περ. στ' της παρ. 4 του άρθρου 64, ανάλογα με την νομική μορφή και το είδος βιβλίων της επιχείρησης:

αα) είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών,

αβ) είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών.

Η ανωτέρω υπεύθυνη δήλωση δεν απαιτείται στην περίπτωση των ελεύθερων επαγγελματιών και των ανεξάρτητων ατομικών επιχειρήσεων, που δεν απασχολούν εργαζομένους, καθώς και στην περίπτωση των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

β) Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει περιέλθει σε κατάσταση πτώχευσης, δεν έχει κατατεθεί αίτηση για πτώχευση, δεν έχει τεθεί σε αναγκαστική διαχείριση, δεν έχει υποβληθεί αίτηση για θέση σε αναγκαστική διαχείριση και δεν έχει υπαχθεί σε οιαδήποτε διαδικασία αφερεγγυότητας βάσει του εθνικού δικαίου, με εξαίρεση την περίπτωση όπου έχει επικυρωθεί συμφωνία εξυγίανσης της επιχείρησης με δικαστική απόφαση, η οποία δεν έχει προσβληθεί με ένδικα μέσα. Για τις υπεύθυνες δηλώσεις της παρούσας, ο αιτών πρέπει να υποβάλει στην πλατφόρμα και τα αντίστοιχα πιστοποιητικά που αποδεικνύουν την υπεύθυνη δήλωση το αργότερο μέχρι την 31η.12.2021.

γ) Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχουν ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης και δεν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκεινται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης, κατά την έννοια των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 249 της 31ης.7.2014).

δ) Υπεύθυνη δήλωση σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνιστούν ενιαία επιχείρηση, κατά την έννοια της περ. ιθ' του άρθρου 65, καθώς και αναφορικά με τις ενισχύσεις που έχει λάβει η επιχείρηση, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, δυνάμει του τμήματος 3.1. του Προσωρινού Πλαισίου.

ε) Εφόσον δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν θα μετακλίσουν τη λαμβανόμενη ενίσχυση εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

6. Η αίτηση συνοπογράφεται κατά περίπτωση από: α) έναν από τους νομίμους εκπροσώπους στην περίπτωση νομικών προσώπων, β) τον ή την σύζυγο και από τα εξαρτώμενα μέλη του αιτούντος ή τους νομίμους αντιπροσώπους τους, εκτός εάν έχει δηλωθεί πριν την υποβολή της αίτησης στη Φορολογική Διοίκηση η διακοπή της έγγαμης συμβίωσης. Η υπεύθυνη δήλωση της περ. (α) της παρ. 5 υποβάλλεται από τον λογιστή της επιχείρησης. Με τη συνοπογραφή της αίτησης από τα πρόσωπα της περ. (β), όπου αυτή απαιτείται, αυτοί παρέχουν τη ρητή συγκατάθεσή τους για την άντληση των δεδομένων των παρ. 8 και 9 από τη Φορολογική Διοίκηση και τους χρηματοδοτικούς φορείς αντίστοιχα, που τους αφορούν, προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 64.

7. Η υποβολή της αίτησης του παρόντος συνεπάγεται αυτοδίκαια την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 (Α' 170) για τον έλεγχο της πλήρωσης των κριτηρίων επιλεξιμότητας του άρθρου 64 για τον αιτούντα, και κατά περίπτωση τον σύζυγο, τα εξαρτώμενα μέλη και τον συνοφειλέτη ή εγγυητή της υποπερ. (ν) της περ. (ι) της υποπαρ. εγ' της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64.

8. Ανακτώνται αυτόματα από τη βάση δεδομένων της Φορολογικής Διοίκησης για τον αιτούντα, και κατά περίπτωση τον/την σύζυγο τα ακόλουθα στοιχεία:

α) δήλωση εισοδήματος νομικών ή φυσικών προσώπων κατά περίπτωση,

β) πράξη διοικητικού προσδιορισμού του ΕΝ.Φ.Ι.Α. του τελευταίου φορολογικού έτους,

γ) πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους.

Τα έγγραφα της παρούσας αντλούνται αυτόματα εκκινώντας από την τελευταία διαθέσιμη έκδοσή τους, εφόσον δεν έχει παρέλθει η αντίστοιχη προθεσμία υποβολής τους βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Μετά την παρέλευση των προβλεπόμενων προθεσμιών, η αυτόματη άντληση των εγγράφων εκκινεί από την τελευταία έκδοση, για την οποία υπάρχει υποχρέωση υποβολής. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης από φυσικό πρόσωπο, τα στοιχεία της παρούσας παραγράφου αντλούνται και για τον ή την σύζυγο και τα εξαρτώμενα μέλη.

9. Με την ολοκλήρωση της ανάκτησης των δεδομένων της παρ. 8, η αίτηση διαβιβάζεται ηλεκτρονικά στους χρηματοδοτικούς φορείς, από τους οποίους ανακτώνται αυτόματα για τον αιτούντα και κατά περίπτωση τον/την σύζυγο τα εξής:

α) Στοιχεία αναφορικά με το σύνολο των οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, προκειμένου να ελεγχθεί το κριτήριο επιλεξιμότητας της περ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 64.

β) Στοιχεία αναφορικά με τις οφειλές προς χρηματοδοτικούς φορείς, οι οποίες είναι επιδεκτικές συνεισφοράς κατά το άρθρο 64, το οφειλόμενο ποσό ανά δάνειο σε χρηματοδοτικό φορέα και την ημερομηνία καθορισμού του ύψους της οφειλής.

γ) Στοιχεία αναφορικά με την εξυπηρέτηση ή μη του συνόλου των δανειακών υποχρεώσεων την 31η.12.2020 και σε περίπτωση δανείου που ήταν σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των ενενήντα (90) ημερών, την καταγγελία της δανειακής σύμβασης.

δ) Στοιχεία αναφορικά με καταθέσεις και τα επενδυτικά προϊόντα του τηρούνται στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και την εκτιμώμενη αξία τους.

10. Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του αιτούντα και των συνυπογράφων, κατά περίπτωση, για την ακρίβεια και την πληρότητα του περιεχομένου και των υποβληθέντων εγγράφων.

11. Αν αποδειχθεί με δημόσια έγγραφα ότι οι υπεύθυνοι δηλώσεις της αίτησης είναι ψευδείς και εφόσον η ανακρίβεια επιδρά στην επιλεξιμότητα του αιτούντος, η συνεισφορά θεωρείται αυτοδικαίως άκυρη, ο οφειλέτης εκπίπτει αυτής για το μέλλον και τα καταβληθέντα ποσά επιστρέφονται, σύμφωνα με το άρθρο 74.

12. Η υποβολή της αίτησης διακόπτει τη διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013 (Α' 288), ως προς τις επιδεκτικές για συνεισφορά οφειλές. Αν για οποιονδήποτε λόγο η διαδικασία του παρόντος κεφαλαίου δεν τελεσφορήσει, δεν απαιτείται συνέχιση της διαδικασίας επίλυσης καθυστερήσεων του ανωτέρω Κώδικα.

13. Εάν ο οφειλέτης έχει περιλάβει στην αίτησή του δήλωση, ότι για τη σύνταξη της συνέπραξε σύμβουλος και δηλώσει τα στοιχεία του στην πλατφόρμα, ο τελευταίος, εφόσον προβεί στην οριστική υποβολή της αίτησης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο παρόν άρθρο, δικαιούται αμοιβής ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ ανά χρηματοδοτικό φορέα, στον οποίο υφίστανται επιλέξιμες προς συνεισφορά οφειλές, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Η αμοιβή αυτή καταβάλλεται από τον χρηματοδοτικό φορέα, χωρίς παρακράτηση φόρου, ως εξής:

α) Στην περίπτωση των δανείων των περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 69, η κατά τα ανωτέρω αμοιβή του συμβούλου καταβάλλεται κατά τον χρόνο της αποστολής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ποσού των μηνιαίων δόσεων από τον χρηματοδοτικό φορέα.

β) Στην περίπτωση των δανείων της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 69, η αμοιβή της παρούσας καταβάλλεται είτε κατά τον χρόνο που θα επιτευχθεί η αναδιάρθρωση είτε το αργότερο μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 69, ανεξαρτήτως εάν επιτευχθεί αναδιάρθρωση. Η αμοιβή καταβάλλεται έναντι νομίμου παραστατικού, το οποίο εκδίδεται στο όνομα του οφειλέτη, επιβαρύνει τον οφειλέτη και είτε καταλογίζεται στο ανεξόφλητο υπόλοιπο του προς ρύθμιση δανείου είτε

καταλογίζεται ως έξοδο που βαρύνει την επιλέξιμη για συνεισφορά οφειλή. Έξοδα πίστωσης του λογαριασμού του συμβούλου από τον χρηματοδοτικό φορέα βαρύνουν τον σύμβουλο. Υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο σύμβουλος.

14. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να τροποποιείται το περιεχόμενο της αίτησης του παρόντος.

Άρθρο 69

Έγκριση αίτησης

1. Με την ολοκλήρωση ανάκτησης των στοιχείων των παρ. 3, 4, 7 και 8 του άρθρου 68 και την υποβολή των δηλώσεων του άρθρου 68 από τον αιτούντα, η αίτηση θεωρείται υποβληθείσα. Ακολουθεί η διαδικασία για την ανάκτηση των δεδομένων της παρ. 9 του άρθρου 68. Εάν, κατά την ανάκτηση των δεδομένων αυτών, διαπιστωθεί ότι ο αιτών δεν πληροί ένα ή περισσότερα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 64, η ηλεκτρονική πλατφόρμα αποστέλλει ηλεκτρονικά ειδοποίηση στον αιτούντα εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών. Με την αποστολή της, η διαδικασία περατώνεται και η αίτηση θεωρείται απορριφθείσα.

2. Σε κάθε άλλη περίπτωση, ελέγχεται η επιλεξιμότητα του οφειλέτη βάσει των οφειλών έναντι των χρηματοδοτικών φορέων. Σε περίπτωση που υφίσταται έστω και μία καταγγελλόμενη οφειλή στον χρηματοδοτικό φορέα, ανεξαρτήτως ποσού, τα κριτήρια επιλεξιμότητας του αιτούντος έναντι του συγκεκριμένου χρηματοδοτικού φορέα κρίνονται με βάση τα αναφερόμενα στην υποπερ. εγ' της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64. Σε περίπτωση μη ύπαρξης καταγγελλόμενης οφειλής, τα κριτήρια επιλεξιμότητας του οφειλέτη κρίνονται με βάση την κατηγοριοποίηση της οφειλής που παρουσιάζει το μεγαλύτερο υπόλοιπο.

3. Εφόσον διαπιστωθεί ότι η αίτηση πληροί όλα τα κατά περίπτωση οριζόμενα κριτήρια επιλεξιμότητας, σύμφωνα με το άρθρο 64, αποστέλλεται εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών στον οφειλέτη και τον χρηματοδοτικό φορέα ενημέρωση, ότι ο αιτών είναι καταρχήν επιλέξιμος για συνεισφορά Δημοσίου. Στη συνέχεια, οι χρηματοδοτικοί φορείς διαβιβάζουν κατά περίπτωση την ακόλουθη ενημέρωση:

α) Εφόσον η επιλέξιμη οφειλή είναι εξυπηρετούμενη, ο χρηματοδοτικός φορέας αποστέλλει στην ηλεκτρονική πλατφόρμα το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη διαπίστωση της καταρχήν επιλεξιμότητας του αιτούντος το ποσό της μηνιαίας δόσης, ούτως ώστε να δρομολογηθεί η έναρξη καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, εκτός εάν συντρέχει η περίπτωση της παρ. 9, οπότε ο χρηματοδοτικός φορέας αποστέλλει το ποσό της μηνιαίας δόσης εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της χορηγηθείσας αναστολής.

β) Εφόσον η επιλέξιμη οφειλή είναι μη εξυπηρετούμενη για χρονικό διάστημα μικρότερο των ενενήντα (90) ημερών, ο αιτών προβαίνει το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη διαπίστωση της καταρχήν επιλεξιμότητάς του στην καταβολή των δόσεων που ευρίσκονται σε καθυστέρηση, άλλως αυτές κεφαλαιοποιούνται από τον χρηματοδοτικό φορέα και βαρύνουν το υπόλοιπο

της οφειλής. Μετά την πάροδο της προθεσμίας της παρούσας, ο χρηματοδοτικός φορέας αποστέλλει εντός δεκαπέντε (15) ημερών το ποσό της μηνιαίας δόσης αυτής, για να ξεκινήσει η καταβολή της συνεισφοράς του Δημοσίου.

γ) Εφόσον η επιλέξιμη οφειλή είναι μη εξυπηρετούμενη για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ενενήντα (90) ημέρες ή η σχετική σύμβαση έχει καταγγελθεί, για να εκκινήσει η διαδικασία καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, λαμβάνει χώρα αναδιάρθρωση της επιλέξιμης οφειλής, έπειτα από συμφωνία του οφειλέτη με τον χρηματοδοτικό φορέα. Για τον λόγο αυτόν, ο χρηματοδοτικός φορέας καλεί τον οφειλέτη αμελλητί, προκειμένου να συμφωνήσουν μία αμοιβαία αποδεκτή και βιώσιμη για τον οφειλέτη αναδιάρθρωση, η οποία πρέπει να είναι μακροπρόθεσμη και σύμφωνη με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, όπου αυτές είναι εφαρμοστέες. Προκειμένου να λάβει χώρα η αναδιάρθρωση, ο οφειλέτης οφείλει να προσκομίσει τα δικαιολογητικά και τα έγγραφα που θα του ζητήσει ο χρηματοδοτικός φορέας εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Εφόσον ο χρηματοδοτικός φορέας προτείνει συμφωνία αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο οφειλέτης οφείλει να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την πρόταση. Η διαδικασία αναδιάρθρωσης πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο εντός τριών (3) μηνών και σε κάθε περίπτωση εντός της προθεσμίας της παρ. 4. Εφόσον τα μέρη συμφωνήσουν στην αναδιάρθρωση, ο χρηματοδοτικός φορέας αποστέλλει σχετική ενημέρωση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και δηλώνει ότι η αναδιάρθρωση κρίνεται βιώσιμη και σύμφωνη με τα οικονομικά δεδομένα του οφειλέτη κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης αναδιάρθρωσης. Η υπογραφή του οφειλέτη στη σύμβαση αναδιάρθρωσης συνεπάγεται την από μέρους του αποδοχή της βιωσιμότητάς της. Μετά την ενημέρωση της συμφωνίας για τη βιωσιμότητα της αναδιάρθρωσης, ο χρηματοδοτικός φορέας αποστέλλει στην ηλεκτρονική πλατφόρμα το ποσό της μηνιαίας δόσης, για να ξεκινήσει η καταβολή της συνεισφοράς του Δημοσίου. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συμφωνία αναδιάρθρωσης ή σε περίπτωση που δεν υποβληθεί η δήλωση περί βιωσιμότητας, μαζί με τη δήλωση περί επίτευξης συμφωνίας αναδιάρθρωσης, η διαδικασία διακόπτεται και η αίτηση θεωρείται απορριφθείσα.

4. Η διαδικασία της παρ. γ' της παρ. 3 ολοκληρώνεται ως την 15.7.2021 το αργότερο, ενώ η συμφωνία αναδιάρθρωσης εναπόκειται στην ελεύθερη βούληση των μερών και στη σύμπτωση δηλώσεων βουλήσεως αμφοτέρων.

5. Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων επιδεκτικών συνεισφοράς οφειλών, αποστέλλεται από τον χρηματοδοτικό φορέα η πληροφόρηση για καθεμία από αυτές. Για να ξεκινήσει η καταβολή της συνεισφοράς, πρέπει να ρυθμιστούν ή να εξυπηρετηθούν οι μη εξυπηρετούμενες οφειλές σε κάθε έναν από τους χρηματοδοτικούς φορείς χωριστά.

6. Στη συνέχεια, η πλατφόρμα ελέγχει την υπέρβαση των ορίων σώρευσης που αναφέρονται στο άρθρο 71,

επί τη βάση της υποβαλλόμενης υπεύθυνης δήλωσης της παρ. δ' της παρ. 5 του άρθρου 68. Το συνολικό ύψος της δημόσιας συνεισφοράς που λαμβάνει κάθε αιτούσα επιχείρηση, προσαρμόζεται αναλογικά με βάση το ύψος των επιλέξιμων οφειλών, ώστε να μην οδηγεί σε υπέρβαση των κατά περίπτωση ανωτέρω ορίων.

7. Επιπλέον, διενεργείται απολογιστικός έλεγχος με βάση τα συνολικά στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει του τμήματος 3.1. του Προσωρινού Πλαισίου, στο πληροφοριακό σύστημα σώρευσης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

8. Για κάθε επιλέξιμη οφειλή, μία μόνο συνεισφορά μπορεί να καταβληθεί, ακόμη και αν για την ίδια οφειλή κατατεθούν περισσότερες από μία αιτήσεις από διαφορετικούς επιλέξιμους οφειλέτες.

9. Σε περίπτωση που σε επιλέξιμο οφειλέτη έχει ήδη χορηγηθεί αναστολή δόσεων σε οφειλές, σύμφωνα με τα άρθρα πέμπτο και έβδομο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), για τις οποίες εγκρίνεται η συνεισφορά σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, μπορεί, κατ' επιλογή του οφειλέτη, είτε να διακοπεί η αναστολή και να εκκινήσει η καταβολή συνεισφοράς είτε να εκκινήσει η καταβολή της συνεισφοράς μετά την ολοκλήρωση της χορηγηθείσας αναστολής. Δύναται να χορηγηθεί επιπλέον επιμήκυνση της ήδη χορηγηθείσας αναστολής σε επιλέξιμη οφειλή και μετά τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας της οφειλής. Σε κάθε περίπτωση, η συνεισφορά δεν μπορεί να χορηγηθεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των οκτώ (8) μηνών από την ημερομηνία της έγκρισης της συνεισφοράς.

Άρθρο 70 **Διαδικασία καταβολής** **συνεισφοράς του Δημοσίου**

1. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 69, η έγκριση καταβολής της συνεισφοράς γνωστοποιείται στα αρμόδια όργανα, προκειμένου να εκκινήσει η καταβολή. Για την έγκριση και καταβολή της συνεισφοράς δεν απαιτείται η προσκόμιση φορολογικής ή ασφαλιστικής ενημερότητας του οφειλέτη.

2. Η συνεισφορά του Δημοσίου καταβάλλεται στους ειδικούς και ακατάσχετους λογαριασμούς εξυπηρέτησης των οφειλών που έχουν αποσταλεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα. Η συνεισφορά είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα. Οι λογαριασμοί πιστώνονται μόνο από το Δημόσιο με το ποσό της συνεισφοράς και χρεώνονται μόνο για την πίστωση του λογαριασμού του δανείου. Η καταβολή της συνεισφοράς Δημοσίου του γίνεται σε μηνιαία βάση.

3. Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων επιλέξιμων οφειλών για συνεισφορά του Δημοσίου, πρέπει να έχει

ολοκληρωθεί επιτυχώς η διαδικασία του άρθρου 69 για το σύνολο των οφειλών, προκειμένου να ξεκινήσει η καταβολή της συνεισφοράς για κάθε επιλέξιμη οφειλή.

4. Ακόμα και μετά την έναρξη καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, το Δημόσιο προβαίνει σε τακτικούς ή έκτακτους ελέγχους επί των αιτήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει ότι οι οφειλές επί των οποίων καταβάλλεται η συνεισφορά είναι επιλέξιμες και ότι οι δικαιούχοι πληρούν το σύνολο των κατά περίπτωση τιθέμενων προϋποθέσεων κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η συνεισφορά καταβλήθηκε χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 73.

5. Η συνεισφορά του Δημοσίου μπορεί να χρηματοδοτείται από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να ρυθμίζεται η διαδικασία για τη χρηματοδότηση και την καταβολή της συνεισφοράς από το ΠΔΕ ή και από το ΕΣΠΑ.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται η διαδικασία πληρωμής της συνεισφοράς του Δημοσίου, το όργανο που είναι αρμόδιο να αποφασίζει, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με τη συνεισφορά του Δημοσίου.

Άρθρο 71

Ύψος συνεισφοράς του Δημοσίου - Σώρευση - Χρονικό διάστημα καταβολής

1. Η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται στα κατά περίπτωση αναφερόμενα ποσοστά, με την επιφύλαξη της μη υπέρβασης των ορίων που αναφέρονται στην παρ. 2 και καταβάλλεται ως εξής:

α) Για τα δάνεια της υποπερ. εα' της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64:

αα) Για τους πρώτους τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία ενημέρωσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας από τον χρηματοδοτικό φορέα, σύμφωνα με την περ. α' ή την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 69, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) επί της μηνιαίας δόσης.

αβ) Για τους επόμενους τρεις (3) μήνες, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί της μηνιαίας δόσης.

αγ) Για τους τελευταίους δύο (2) μήνες, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) επί της μηνιαίας δόσης.

Σε κάθε περίπτωση, η μηνιαία συνεισφορά για τα δάνεια της περ. α) δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των:

i) Εξακοσίων (600) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή, για τις ατομικές επιχειρήσεις που δεν έχουν εργαζομένους.

ii) Πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή, για τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων, που συνιστούν πολύ μικρή επιχείρηση.

iii) Δέκα πέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή, για τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπε-

ριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων, που συνιστούν μικρή επιχείρηση.

iv) Πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή, για τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων, που συνιστούν μεσαία επιχείρηση.

β) Για τα δάνεια της υποπερ. εβ' της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64:

βα) Για τους πρώτους τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία ενημέρωσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας από τον χρηματοδοτικό φορέα, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 69, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί της μηνιαίας δόσης.

ββ) Για τους επόμενους τρεις (3) μήνες, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) επί της μηνιαίας δόσης.

βγ) Για τους τελευταίους δύο (2) μήνες, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) επί της μηνιαίας δόσης.

Σε κάθε περίπτωση, η μηνιαία συνεισφορά για τα δάνεια της περ. β' δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των:

i) Πεντακοσίων (500) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή για ελεύθερους επαγγελματίες ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν έχουν εργαζομένους.

ii) Τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή για τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων, που συνιστούν πολύ μικρή επιχείρηση.

iii) Δώδεκα χιλιάδων πεντακοσίων (12.500) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή για τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων, που συνιστούν μικρή επιχείρηση.

iv) Σαράντα χιλιάδων (40.000) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή για τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων, που συνιστούν μεσαία επιχείρηση.

γ) Για τα δάνεια της υποπερ. εγ' της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64:

γα) Για τους πρώτους τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία ενημέρωσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας από τον χρηματοδοτικό φορέα, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 69, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) επί της μηνιαίας δόσης.

γβ) Για τους επόμενους τρεις (3) μήνες, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) επί της μηνιαίας δόσης.

γγ) Για τους τελευταίους δύο (2) μήνες, η συνεισφορά του Δημοσίου ανέρχεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) επί της μηνιαίας δόσης.

Σε κάθε περίπτωση, η μηνιαία συνεισφορά για τα δάνεια της περ. γ' δεν μπορεί να ξεπεράσει το ποσό των:

i) Τριακοσίων (300) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή για ελεύθερους επαγγελματίες ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν έχουν εργαζομένους.

ii) Δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή για τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων, που συνιστούν πολύ μικρές επιχειρήσεις.

iii) Επτά χιλιάδων πεντακοσίων (7.500) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή για τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων, που συνιστούν μικρές επιχειρήσεις.

iv) Είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ ανά επιλέξιμη οφειλή για τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ατομικών επιχειρήσεων, που συνιστούν μεσαίες επιχειρήσεις.

2. Το συνολικό ποσό της δημόσιας συνεισφοράς που χορηγείται, δυνάμει του παρόντος, σε κάθε επιχείρηση, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, με την έννοια της περ. ιθ' του άρθρου 65, δεν δύναται να υπερβαίνει αθροιστικά το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) ευρώ, προ φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων, συνυπολογιζομένων όλων των ενισχύσεων που έχουν χορηγηθεί στην ενιαία επιχείρηση, δυνάμει του Τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου. Όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης. Ειδικά ως προς τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων, το συνολικό ποσό της δημόσιας συνεισφοράς δεν δύναται να υπερβαίνει ανά ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, το ποσό των διακοσίων είκοσι πέντε χιλιάδων (225.000) ευρώ. Επίσης, ειδικά ως προς τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, το συνολικό ποσό της δημόσιας συνεισφοράς δεν δύναται να υπερβαίνει ανά ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο πρώτο εδάφιο, το ποσό των διακοσίων εβδομήντα χιλιάδων (270.000) ευρώ. Ενισχύσεις οι οποίες έχουν χορηγηθεί δυνάμει του Τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου και οι οποίες έχουν επιστραφεί πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2021, δεν λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσο υπάρχει υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου.

3. Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε περισσότερους του ενός τομείς στους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά, σύμφωνα με το στοιχείο α' του σημείου 22) και το στοιχείο α) του σημείου 23 του Προσωρινού Πλαισίου, διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο και δεν σημειώνεται υπέρβαση του μέγιστου συνολικού ποσού ύψους ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) ευρώ ανά ενιαία επιχείρηση. Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων και της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας δεν πρέπει να σημειώνεται υπέρβαση του μέγιστου συνολικού ποσού ύψους διακοσίων εβδομήντα χιλιάδων (270.000) ευρώ ανά επιχείρηση.

4. Για δάνεια των οποίων η συμφωνηθείσα δόση δεν είναι καταβλητέα σε μηνιαία βάση, η συνεισφορά του Δημοσίου καλύπτει οκτώ (8) μήνες από την έγκρισή της,

σύμφωνα με το άρθρο 69 και καταβάλλεται κατά τον χρόνο που η δόση είναι απαιτητή από τον χρηματοδοτικό φορέα. Στην περίπτωση αυτή, η καταβλητέα δόση ανάγεται σε μηνιαία βάση, έτσι ώστε να υπολογιστούν τα ποσοστά και το ανώτατο ποσό της παρ. 1. Η συνεισφορά του Δημοσίου για τα δάνεια αυτά καταβάλλεται κατά τον χρόνο που είναι απαιτητή η δόση, μπορεί να καλύπτει περισσότερους μήνες και μπορεί να διαφοροποιείται κατά τη διάρκεια της συνεισφοράς. Σε κάθε περίπτωση, για τα δάνεια της παρούσας, το σύνολο του ανεξόφλητου κεφαλαίου των επιδεκτικών για τη συνεισφορά του Δημοσίου οφειλών, στο οποίο συνυπολογίζονται λογιστικοποιημένοι τόκοι, δεν υπερβαίνει τα κατά περίπτωση οριζόμενα όρια της παρ. 4 του άρθρου 64, όπου αυτά προβλέπονται, ανά κατηγορία δανείων και ανά πιστωτή.

Άρθρο 72

Υποχρεώσεις οφειλέτη

1. Κατά τη διάρκεια της καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, ο οφειλέτης έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

α) Καταβάλλει εμπρόθεσμα το ποσό της οφειλής που βαρύνει τον ίδιο. Εμπρόθεσμη θεωρείται η καταβολή που πραγματοποιείται το αργότερο κατά την καταληκτική ημερομηνία που έχει ορίσει ο χρηματοδοτικός φορέας. Δεν μπορεί να θεωρηθεί μη εμπρόθεσμη καταβολή, η μη καταβολή συνολικού ποσού ύψους μίας μηνιαίας δόσης.

β) Παρέχει πρόσβαση στα στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται η επιλεξιμότητά του και παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που ζητούνται από το Δημόσιο κατά τον εκ των υστέρων έλεγχο των στοιχείων της αίτησής του.

2. α) Μετά την ολοκλήρωση της καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, ο οφειλέτης καταβάλλει τις δόσεις της οφειλής του προσηκόντως, κατά τον χρόνο που είναι καταβλητέες, καθ' όλη τη διάρκεια παρακολούθησης, όπως καθορίζεται στην περ. β', μετά τη λήξη της επιδότησης. Δεν μπορεί να θεωρηθεί μη προσήκουσα καταβολή η μη καταβολή συνολικού ποσού ύψους μίας μηνιαίας δόσης.

β) Το χρονικό διάστημα της διάρκειας παρακολούθησης ανά κατηγορία έχει ως εξής:

βα) Για τις οφειλές της υποπερ. εα' της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64, το χρονικό διάστημα παρακολούθησης είναι έξι (6) μήνες.

ββ) Για τις οφειλές της υποπερ. εβ' της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64, το χρονικό διάστημα παρακολούθησης είναι δώδεκα (12) μήνες.

βγ) Για τις οφειλές της υποπερ. εγ' της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64, το χρονικό διάστημα παρακολούθησης είναι δέκα οκτώ (18) μήνες.

βδ) Για τις οφειλές των οποίων η δόση δεν είναι σε μηνιαία βάση, σε οποιαδήποτε κατηγορία της περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 64 και αν ανήκουν, το χρονικό διάστημα παρακολούθησης είναι δώδεκα (12) μήνες.

3. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης, ο οφειλέτης υποχρεούται να παράσχει κάθε στοιχείο, έγγραφο ή πληροφορία, ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα απο-

τίμησης και αξιολόγησης του παρόντος προγράμματος ενίσχυσης, στα αρμόδια όργανα. Όλα τα σχετικά δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα για δέκα (10) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται υπό τη μορφή πρωτοτύπων ή αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης, ο οφειλέτης ενημερώνει το κοινό σχετικά με τη στήριξη που έχει λάβει από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία:

α) Παρέχοντας στον διαδικτυακό τόπο του, εάν υπάρχει, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογης προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση,

β) τοποθετώντας τουλάχιστον μία αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με το έργο, ελάχιστου μεγέθους Α3, που περιλαμβάνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο.

Άρθρο 73

Διακοπή καταβολής συνεισφοράς Δημοσίου και αναδρομική έκπτωση

Η συνεισφορά του Δημοσίου διακόπτεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η αίτηση έχει εγκριθεί χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας.

β) Σε περίπτωση λύσης του αιτούντος νομικού προσώπου ή θανάτου του αιτούντος φυσικού προσώπου.

γ) Σε περίπτωση κατά την οποία, κατόπιν τριών (3) διαδοχικών εντολών πίστωσης, δεν έχει καταστεί δυνατόν να πιστωθεί η συνεισφορά του Δημοσίου σε έναν τουλάχιστον τραπεζικό λογαριασμό.

δ) Σε περίπτωση που, κατόπιν του επανελέγχου, διαπιστωθεί ότι ο οφειλέτης δεν πληροί τις προϋποθέσεις χορήγησης συνεισφοράς Δημοσίου.

ε) Σε περίπτωση που ο οφειλέτης καθυστερήσει την καταβολή του ποσού που βαρύνει τον ίδιο, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 72. Αν ο δικαιούχος δεν καταβάλλει εγκαίρως το ποσό που βαρύνει τον ίδιο, ο θιγόμενος πιστωτής ενημερώνει την ηλεκτρονική πλατφόρμα το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία ο οφειλέτης καθυστέρησε την καταβολή του μέρους της οφειλής που βαρύνει τον ίδιο. Αν ο πιστωτής παραλείψει την ενημέρωση του προηγούμενου εδαφίου, υποχρεούται να επιστρέψει στο Δημόσιο τα ποσά που αυτό κατέβαλε

από τον χρόνο κατά τον οποίο ο πιστωτής οφείλει να είχε ενημερώσει το Δημόσιο.

στ) Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων του οφειλέτη, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 72.

ζ) Σε περίπτωση που αποδειχθεί με δημόσια έγγραφα ότι η αίτηση υπαγωγής είναι ψευδής και η ανακρίβεια επιδρά στην επιλεξιμότητα του αιτούντος.

η) Σε περίπτωση που η ενίσχυση του παρόντος, που χορηγείται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, μετακυλίεται από αυτές, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, σε πρωτογενείς παραγωγούς,

θ) Σε περίπτωση μη προσκόμισης των πιστοποιητικών της περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 68 το αργότερο μέχρι την καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν.

2. Στις περ. α', δ', ε', στ', ζ', η' και θ' η έκπτωση επέρχεται αναδρομικά και το ποσό της συνεισφοράς αναζητείται στο σύνολό του εντόκως, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 74.

3. Σε περίπτωση εκ των υστέρων διαπίστωσης υπέρβασης των ορίων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 71, μη οφειλόμενη σε υπαιτιότητα της αιτούσας, το ποσό της δημόσιας συνεισφοράς περικόπτεται αναλόγως, κατά τρόπο ώστε να μην οδηγεί σε υπέρβαση των ως άνω ορίων και η διόρθωση του ποσού ανάγεται στην αρχική ημερομηνία χορήγησης της δημόσιας συνεισφοράς. Τυχόν υπερβάλλον καταβληθέν ποσό δημόσιας συνεισφοράς ανακτάται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 74. Με κοινή απόφαση των Υπουργού Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να καθορίζονται επιμέρους λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας.

4. Στην περίπτωση συγχρηματοδότησης εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων, με την επιφύλαξη τυχόν υψηλότερου επιτόκιου ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 74.

Άρθρο 74

Αχρεωστήτως καταβληθέντα - Αναδρομικότητα πληρωμών

1. Σε περίπτωση έκπτωσης του οφειλέτη από τη συνεισφορά του Δημοσίου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 73, με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, τα καταβληθέντα ποσά της συνεισφοράς αναζητούνται, καταλογίζονται στον οφειλέτη και επιστρέφονται εντόκως, από την ημερομηνία καταβολής τους και έως την επιστροφή τους με επιτόκιο το μεγαλύτερο εκ των ακόλουθων: α) δύο τοις εκατό (2%) ή β) το επιτόκιο ανάκτησης παράνομων κρατικών ενισχύσεων, ήτοι το βασικό επιτόκιο, όπως υπολογίζεται με βάση την υπ' αρ. 2008/С14/06 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 19ης.1.2008, πλέον 100 μονάδες βάσης. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. ζ' του άρθρου 73, επιστρέφονται εντόκως, από την ημερομηνία καταβολής τους και έως τη την επιστροφή τους, με επιτόκιο το μεγαλύτερο εκ των ακόλουθων: α) πέντε τοις εκατό (5%) ή β) το επιτόκιο ανάκτησης παράνομων κρατικών ενισχύσεων, ήτοι το βασικό επιτόκιο, όπως υπολογίζεται με βάση την υπ' αρ. 2008/

С 14/06 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 19ης.1.2008, πλέον 100 μονάδες βάσης. Για την ανάκτηση των ποσών εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στις παρ. 1 έως 6 του άρθρου 45 του ν. 4520/2018 (Α' 30). Σε περίπτωση μη οικειοθελούς επιστροφής τους, τα ποσά αυτά αναζητούνται σύμφωνα με το ν.δ. 356/1974 (Α' 90).

2. Ειδικά στην περίπτωση της παρ. 3 του άρθρου 73, τυχόν υπερβάλλον καταβληθέν ποσό δημόσιας συνεισφοράς ποσού ανακτάται με βάση το επιτόκιο ανάκτησης παράνομων κρατικών ενισχύσεων, ήτοι το βασικό επιτόκιο, όπως υπολογίζεται με βάση την υπ' αρ. 2008/С 14/06 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 19ης.1.2008, πλέον 100 μονάδες βάσης.

3. Υπό την επιφύλαξη αυστηρότερων ποινών, που προβλέπονται στην κείμενη ποινική νομοθεσία, σε περίπτωση δήλωσης από τον αιτούντα ψευδών στοιχείων ή απόκρυψης αληθινών στην αίτηση υπαγωγής, με σκοπό την υπαγωγή του στον παρόντα, ενώ δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 74, καθώς και τον προσπορισμό περιουσιακού οφέλους από τη συνεισφορά Δημοσίου, εφαρμόζεται το άρθρο 22 του ν. 1599/1986 (Α' 75). Σε κάθε περίπτωση, μετά από αυτεπάγγελτη ή κατόπιν αναφοράς έρευνα, τα σχετικά στοιχεία παραπέμπονται στον αρμόδιο εισαγγελέα για την εξέταση των ενδεχόμενων ποινικών ευθυνών.

Άρθρο 75 **Παροχή στοιχείων**

Το Δημόσιο, συμπεριλαμβανομένης της Φορολογικής Διοίκησης και των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και οι χρηματοδοτικοί φορείς, παρέχουν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του άρθρου 67 όλα τα στοιχεία του παρόντος κεφαλαίου, από τα οποία προκύπτουν η επιλεξιμότητα του οφειλέτη, καθώς και οι επιδεικτικές συνεισφορές οφειλές.

Άρθρο 76 **Διενέργεια ελέγχων**

Κατά τη διάρκεια καταβολής της συνεισφοράς του Δημοσίου, καθώς και κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης της τήρησης των υποχρεώσεων του οφειλέτη, σύμφωνα με το άρθρο 72, τα δεδομένα της αίτησής του, από τα οποία προκύπτει η επιλεξιμότητά του και η τήρηση των υποχρεώσεών του, μπορούν να διαβιβάζονται σε αρμόδιες υπηρεσίες του δημοσίου τομέα, προκειμένου να διενεργούνται έλεγχοι αναφορικά με την τήρηση των προϋποθέσεων και των υποχρεώσεων στο πλαίσιο του παρόντος.

Άρθρο 77 **Υποχρέωση διαφάνειας**

1. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου στο πλαίσιο του παρόντος, αναρτώνται από την αρμόδια υπηρεσία στην εφαρμογή της ΕΕ για τη διαφάνεια «Transparency Award Module» (TAM), εντός ενός (1) έτους από τη χορήγησή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 44 του Προσωρινού Πλαισίου και στην υποπαρ. Β11 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).

2. Με τη λήψη της ενίσχυσης τεκμαίρεται η συναίνεση του οφειλέτη για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων για την ενίσχυση που έλαβε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ** **ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Άρθρο 78 **Αναστολή προθεσμιών λήξης, εμφάνισης και πληρωμής αξιογράφων και ρυθμίσεις για την παροχή ευεργετήματος μη καταχώρισης αξιογράφων σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς**

1.α) Από την 1η.4.2021 και μέχρι τις 30.4.2021, για τους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) των επιχειρήσεων που, είτε έχουν αναστείλει τη δραστηριότητά τους κατ' εφαρμογήν κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης είτε έχουν πληγεί δραστικά από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, αναστέλλονται οι προθεσμίες λήξης, εμφάνισης και πληρωμής οφειλόμενων από αυτές αξιογράφων κατά τριάντα (30) ημέρες από την αναγραφόμενη ημερομηνία επί εκάστου αξιογράφου. Ως πληγείσες επιχειρήσεις για την εφαρμογή του παρόντος θεωρούνται οι επιχειρήσεις οι οποίες εμφανίζουν μειωμένο κύκλο εργασιών κατά το διάστημα Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου του έτους 2020 κατά ποσοστό μεγαλύτερο του σαράντα τοις εκατό (40%) σε σχέση με τον κύκλο εργασιών του αντίστοιχου διαστήματος του έτους 2019. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., προσδιορίζονται οι Κ.Α.Δ. των επιχειρήσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας. Με όμοια απόφαση δύναται να μεταβάλλεται το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και να τροποποιείται το χρονικό διάστημα που λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση του κύκλου εργασιών. Ειδικότερα, για τις επιχειρήσεις που ιδρύθηκαν μετά την 1η.1.2020, προκειμένου να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας, αρκεί να δραστηριοποιούνται με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.), που περιλαμβάνεται στην απόφαση του τρίτου εδαφίου, μη συνυπολογιζόμενου του κύκλου εργασιών τους.

β) Τα οριζόμενα στην περ. α' ισχύουν για τις επιταγές, τις συναλλαγματικές και τα γραμμάτια σε διαταγή, τα οποία πρέπει να διαβιβασθούν ηλεκτρονικά από όποιον έλκει δικαίωμα ή έχει υποχρέωση, όπως από τους εκδότες ή αποδέκτες ή κοιμιστές τους, στα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4621/2014 (Α' 107), του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, των ιδρυμάτων πληρωμών του ν. 4537/2018 (Α' 84), των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος του ν. 4021/2011 (Α' 218), καθώς και των υποκαταστημάτων και των αντιπροσώπων ιδρυμάτων πληρωμών και ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος που εδρεύουν σε άλλα κράτη και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα, εντός έξι (6) εργάσιμων ημερών από την επόμενη της συμπερίληψης των συγκεκριμένων Κ.Α.Δ. στις

πληττόμενες επιχειρήσεις, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της περ. α' ή εντός έξι (6) εργάσιμων ημερών από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης του τέταρτου εδαφίου της περ. α'. Η διαβίβαση και γνωστοποίηση των αξιογράφων, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, πραγματοποιείται μέσω ειδικής σχετικής ηλεκτρονικής εφαρμογής των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω του συστήματος πληρωμών της εταιρείας ΔΙΑΣ Α.Ε., η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις οδηγίες των πιστωτικών ιδρυμάτων, με σκοπό τη διευκόλυνση εφαρμογής της παρούσας και ιδίως τη διαβίβαση των αξιογράφων στα πιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να ισχύσει για αυτά η προβλεπόμενη στην περ. α' αναστολή των προθεσμιών. Για τον σκοπό εφαρμογής της παρούσας τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να λαμβάνουν τα απαιτούμενα στοιχεία από τη Φορολογική Διοίκηση.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύνανται να ορίζονται και άλλα αξιόγραφα, πλην των οριζόμενων στην περ. β', για τα οποία εφαρμόζεται το παρόν, και να ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας.

δ) Κατά παρέκκλιση του δευτέρου και τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 3259/2004 (Α' 149), αξιόγραφα πληρωτέα από επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. α' της παρ. 1 του παρόντος, για τα οποία ενδέχεται να βεβαιωθεί αδυναμία πληρωμής από την πληρώτρια τράπεζα έως την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 του παρόντος, δεν καταχωρίζονται σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται από πιστωτικά και εν γένει χρηματοδοτικά ιδρύματα, ή από φορείς που λειτουργούν νόμιμα χάριν αυτών, εάν αποδεδειγμένα εξοφληθούν εντός εξήντα (60) ημερών από τη σφράγιση ή τη λήξη τους. Για τις απαιτήσεις που απορρέουν από τα αξιόγραφα της παρούσας, η έκδοση διαταγής πληρωμής, καθώς και η λήψη πάσης φύσεως μέτρων ή η διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης αναστέλλονται κατά εξήντα (60) ημέρες από τη σφράγιση ή τη λήξη τους.

2.α) Παρατείνονται μέχρι και την 31η.7.2021 οι προθεσμίες καταβολής των βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα οφειλών από δηλώσεις Φ.Π.Α. με ποσό φόρου προς καταβολή (χρεωστικές), οι οποίες οφειλές λήγουν ή έληξαν από 1η.3.2021 έως 31η.3.2021, καθώς και οι προθεσμίες καταβολής Φ.Π.Α. που βεβαιώθηκαν ή θα βεβαιωθούν στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα βάσει εμπρόθεσμης υποβολής δηλώσεων Φ.Π.Α. με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 31η.3.2021 και την 30η.4.2021 για τους κομιστές αξιογράφων, οι οποίοι κατά την έκδοση της παρούσας δεν δραστηριοποιούνται σε Κ.Α.Δ. των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην απόφαση της παρ. 1, εάν το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1, είναι μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%) του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, όπως αυτός υπολογίζεται είτε με βάση τις συνολικές εκροές που έχουν περιληφθεί σε αρχικές και τροποποιητικές, εμπρόθεσμες ή εκπρό-

θεσμες δηλώσεις Φ.Π.Α. είτε με βάση άλλες δηλώσεις από τις οποίες προκύπτει ο κύκλος εργασιών τους, αν δεν υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α. Από την εφαρμογή της παρούσας εξαιρούνται κομιστές που ανήκουν σε Κ.Α.Δ. των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του κύκλου των συναλλαγών τους στη διάρκεια της κρίσης από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, όπως αυτοί προσδιορίστηκαν δυνάμει της υπό στοιχεία Α.1269/14.12.2020 (Β' 5503) κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για την εφαρμογή της παρούσας, οι διαδικασίες αποστολής ή διαβίβασης τους στη φορολογική διοίκηση από τους φορολογουμένους ή τρίτους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα.

β) Οι κομιστές αξιογράφων, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος δεν δραστηριοποιούνται σε Κ.Α.Δ. των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην απόφαση της παρ. 1, εάν το σύνολο της αξίας των αξιογράφων που αναστέλλονται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1, είναι μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%) του μέσου μηνιαίου κύκλου συναλλαγών τους του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, όπως αυτός υπολογίζεται είτε με βάση τις συνολικές εκροές που έχουν περιληφθεί σε αρχικές και τροποποιητικές, εμπρόθεσμες ή εκπρόθεσμες δηλώσεις Φ.Π.Α. είτε με βάση άλλες δηλώσεις από τις οποίες προκύπτει ο κύκλος εργασιών τους, αν δεν υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α., απολαμβάνουν κατά παρέκκλιση του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 3259/2004, το ευεργέτημα της μη καταχώρισης των οφειλόμενων από αυτούς αξιογράφων σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται από τα πιστωτικά και εν γένει χρηματοδοτικά ιδρύματα ή από φορείς που λειτουργούν νόμιμα χάριν αυτών, εάν αποδεδειγμένα εξοφλήσουν εντός εξήντα (60) ημερών από τη σφράγιση ή τη λήξη τους, αξιόγραφα τα οποία οφείλονται και για τα οποία έχει βεβαιωθεί ή πρόκειται να βεβαιωθεί αδυναμία πληρωμής από την πληρώτρια τράπεζα από 1.4.2021 έως την 30η.4.2021. Αξιόγραφα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας, τα οποία δεν εξοφλήθηκαν και καταχωρίστηκαν σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, διαγράφονται από τη δημοσίευση του παρόντος και δεν καταχωρίζονται εκ νέου σε αυτά, εάν αποδεδειγμένα εξοφληθούν εντός εξήντα (60) ημερών από τη σφράγιση ή τη λήξη τους. Από την εφαρμογή της παρούσας εξαιρούνται κομιστές που ανήκουν σε Κ.Α.Δ. των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του κύκλου των συναλλαγών τους στη διάρκεια της κρίσης από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19, όπως αυτοί προσδιορίστηκαν δυνάμει της υπό στοιχεία Α.1269/14.12.2020 κοινής απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών. Για την εφαρμογή της παρούσας οι κομιστές των αξιογράφων λαμβάνουν σχετική βεβαίωση από τη Φορολογική Διοίκηση, σχετικά με τον μέσο μηνιαίο κύκλο συναλλαγών τους του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους.

3. Οι παρ. 1 και 2 δεν εμποδίζουν τον υπόχρεο να χορηγήσει εντολή πληρωμής του αξιογράφου προς τα πιστωτικά ιδρύματα της περ. β' της παρ. 1 ή τον υπόχρεο και τον δικαιούχο να συμφωνήσουν μεταξύ τους την απευθείας πληρωμή του αξιογράφου από τον υπόχρεο στον δικαιούχο στην αρχικά αναγραφόμενη ημερομηνία λήξης. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο, διαδικαστικό και τεχνικό ζήτημα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας.

4.α) Οι προθεσμίες των εβδομήντα πέντε (75) ημερών της περ. α' της παρ. 1, της παρ. 2 και της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4753/2020 (Α' 227), οι οποίες παρατάθηκαν κατά σαράντα πέντε (45) ημέρες, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 28 του ν. 4772/2021 (Α' 17), παρατείνονται κατά επιπλέον τριάντα (30) ημέρες.

β) Οι προθεσμίες των εβδομήντα πέντε (75) ημερών της περ. α' της παρ. 1, της παρ. 2 και της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4772/2021 παρατείνονται κατά επιπλέον τριάντα (30) ημέρες.

γ) Αξιόγραφα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περ. α' και β', τα οποία δεν εξοφλήθηκαν και καταχωρίστηκαν σε αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, διαγράφονται από τη δημοσίευση του παρόντος και δεν καταχωρίζονται εκ νέου σε αυτά, εάν αποδεδειγμένα εξοφληθούν εντός εξήντα (60) ημερών από τη σφράγιση ή τη λήξη τους. Για τις απαιτήσεις που απορρέουν από τα αξιόγραφα της παρούσας, η έκδοση διαταγής πληρωμής, καθώς και η λήψη πάσης φύσεως μέτρων ή η διενέργεια πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης, αναστέλλονται κατά εξήντα (60) ημέρες από τη σφράγιση ή τη λήξη τους.

Άρθρο 79

Απαλλαγή συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών από τον Φ.Π.Α. στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων του Εργαλείου Υποστήριξης Έκτακτης Ανάγκης - Προσθήκη περ. ιθ' στην παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φ.Π.Α.

Μετά την περ. ιη' της παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000, Α' 248) προστίθεται περ. ιθ' ως εξής:

«ιθ) Η παράδοση αγαθών και η συνδεδεμένη με αυτά παροχή υπηρεσιών στον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), καθώς και η εισαγωγή και ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών από τον οργανισμό και η συνδεδεμένη με αυτά παροχή υπηρεσιών προς αυτόν, με σκοπό τα αγαθά αυτά και οι υπηρεσίες να διατεθούν περαιτέρω άνευ ανταλλάγματος προς το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α., τα ν.π.δ.δ., όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), σε δημόσιες δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας ή δομές δημόσιας υγείας, καθώς και την Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε.), στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά μέσω του Εργαλείου Υποστήριξης Έκτακτης Ανάγκης (Emergency Support Instrument - ESI), προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες των Ελλήνων πολιτών και των πολιτών τρίτων χωρών αιτούντων διεθνή προστασία, οι οποίες προέκυψαν λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.».

Άρθρο 80

Παράταση προθεσμιών έκδοσης συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων και διενέργειας των τακτοποιητικών λογιστικών εγγραφών του ν. 4270/2014

Παρατείνονται κατά έναν (1) μήνα οι προθεσμίες:

α) για την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων, τακτικών και προπληρωμής, δημοσίων επενδύσεων, σύμφωνα με την περ. ι' της παρ. 3 του άρθρου 79 και την παρ. 1 του άρθρου 104 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και για τη διενέργεια των αντίστοιχων λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση των πληρωμών του Π.Δ.Ε., που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2020 στη δημόσια ληψοδοσία, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 161 του ν. 4270/2014 και

β) για τη διενέργεια των τακτοποιητικών λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση των εξόδων του τακτικού προϋπολογισμού, ήτοι προκαταβολές κατά το άρθρο 114 του ν. 4270/2014, πληρωμές δημοσίου χρέους κατά την περ. α' της παρ. 7 του άρθρου 27 του ν. 4223/2013 (Α' 287) και δαπάνες προξενικών αρχών, που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2020 με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων στον κρατικό προϋπολογισμό.

Άρθρο 81

Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για την κατ' εξαίρεση μεταφορά υφιστάμενης επιχείρησης καζίνο - Προσθήκη άρθρου 369Α στον ν. 4512/2018

Μετά το άρθρο 369 του ν. 4512/2018 (Α' 5), προστίθεται άρθρο 369Α το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 369Α

Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για την κατ' εξαίρεση μεταφορά υφιστάμενης επιχείρησης καζίνο

1. Η μεταφορά επιχείρησης καζίνο απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, η μεταφορά επιχείρησης καζίνο, η οποία λειτουργεί τουλάχιστον επί δεκαετία και έχει αδειοδοτηθεί με οποιοδήποτε καθεστώς για συγκεκριμένη θέση ή περιοχή είτε ως αυτοτελής δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων είτε μαζί με υπηρεσίες ξενοδοχείου, εστίασης, μαρίνας, αναψυχής ή άλλες, σε άλλη θέση από εκείνη για την οποία έχει χορηγηθεί η άδεια καζίνο και σε κάθε περίπτωση εντός του ίδιου νομού ή, σε περίπτωση νησιωτικών νομών, εντός της ίδιας νήσου, με υποχρεωτική μεταφορά του συνόλου των δραστηριοτήτων της και υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνονται υπόψη υφιστάμενα δικαιώματα αποκλειστικής λειτουργίας καζίνο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) αδυναμία απρόσκοπτης και βιώσιμης συνέχισης της λειτουργίας του καζίνο στην υφιστάμενη θέση, κατά τρόπο ώστε αυτό να επιτελεί αποτελεσματικά τον ρόλο του ως μέρος του νόμιμου δικτύου παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων και παράγοντα διασφάλισης τόσο του οικονομικού συμφέροντος του Δημοσίου όσο και των

λοιπών πτυχών του δημοσίου συμφέροντος, όπως, ενδεικτικά, της προαγωγής της ανάπτυξης, της διατήρησης των θέσεων εργασίας, της ανταγωνιστικής λειτουργίας των αγορών τυχερών παιγνίων και της προστασίας του περιβάλλοντος και της χωροταξίας,

β) δημιουργία αυξημένων, μετρήσιμων πλεονεκτημάτων για το δημόσιο συμφέρον από τη μεταφορά του καζίνο σε άλλη περιοχή εντός του ίδιου νομού ή, σε περίπτωση νησιωτικών νομών, εντός της ίδιας νήσου, όπως, ιδίως η προσέλκυση παικτών στο νόμιμο δίκτυο διεξαγωγής των τυχερών παιγνίων, η βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας της νόμιμης αγοράς των τυχερών παιγνίων, τα άμεσα και έμμεσα οικονομικά οφέλη για το Δημόσιο, η διατήρηση και αύξηση των θέσεων εργασίας, τα περιβαλλοντικά, χωροταξικά, πολεοδομικά ή άλλα οφέλη, και

γ) ύπαρξη συγκριτικών πλεονεκτημάτων από τη σκοπιά του δημοσίου συμφέροντος, της διαδικασίας μεταγκατάστασης αντί της διακοπής της λειτουργίας του καζίνο στην υφιστάμενη θέση και της εν συνεχεία διενέργειας διαγωνιστικής διαδικασίας για εγκατάσταση και λειτουργία καζίνο σε άλλη θέση, όπως, ιδίως, η αποφυγή του κόστους της πρόωρης διακοπής της λειτουργίας του καζίνο στην υφιστάμενη θέση, τα οικονομικά και άλλα πλεονεκτήματα που προκύπτουν για το Δημόσιο και το γενικό συμφέρον από την αδιάλειπτη συνέχιση της λειτουργίας του καζίνο μέσω της μεταφοράς στη νέα θέση, ο προσδοκώμενος χρόνος ολοκλήρωσης των απαιτούμενων διαδικασιών και ενεργειών, το συγκριτικό κόστος αβεβαιότητας αναφορικά με την επιτυχή ή μη έκβαση της διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 361 για τη χορήγηση νέας άδειας καζίνο σε άλλη θέση στον ίδιο νομό ή νήσο και το συγκριτικό κόστος αβεβαιότητας σχετικά με τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στη σχετική αγορά τυχερών παιγνίων.

Η μεταφορά εγκρίνεται ύστερα από τεκμηρίωση της συνδρομής των ως άνω λόγων, σύμφωνα με τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων.

2. Οι επιχειρήσεις καζίνο, που θεωρούν επιβεβλημένη τη μεταφορά τους κατά τα ανωτέρω, υποβάλλουν αίτηση στην Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, που συνοδεύεται από φάκελο τεκμηρίωσης της συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 1. Ο φάκελος τεκμηρίωσης περιλαμβάνει τουλάχιστον:

(α) πλήρες σχέδιο (business plan) για τη λειτουργία του καζίνο στη νέα του θέση, σε βάθος πενταετίας, στο οποίο περιλαμβάνονται τα βασικά χαρακτηριστικά της επένδυσης στη νέα θέση εγκατάστασης του καζίνο, σε συνδυασμό με τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τους προβλεπόμενους κύριους και επικουρικούς χώρους διοργάνωσης και διεξαγωγής των παιγνίων, οι λοιπές δραστηριότητες, πέραν της παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, που μεταφέρονται ή προβλέπεται να οργανωθούν στη νέα θέση, τα λοιπά θέματα υλοποίησης της επένδυσης, άλλα συναφή με τα παραπάνω θέματα, καθώς και θέματα που συνδέονται με την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και την προστασία των παικτών και του κοινωνικού συνόλου από τις βλαπτικές συνέπειες που έχει η συστηματική ενασχόληση με τα τυχερά παίγνια,

(β) δύο (2) ανεξάρτητες μελέτες, από ορκωτούς ελεγκτές ή άλλους φορείς εγνωσμένου κύρους, με τις οποίες τεκμηριώνονται κατά τρόπο διεξοδικό και μετρήσιμο, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης:

αα. η αδυναμία απρόσκοπτης, βιώσιμης και επωφελούς για το δημόσιο συμφέρον συνέχισης της λειτουργίας του καζίνο στην υφιστάμενη θέση,

ββ. τα συγκεκριμένα πλεονεκτήματα από τη μεταφορά του καζίνο και των λοιπών δραστηριοτήτων σε συγκεκριμένη οικιστική ενότητα ή θέση εντός του ίδιου νομού ή νήσου,

γγ. τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της διαδικασίας μεταφοράς αντί της διακοπής της λειτουργίας του καζίνο στην υφιστάμενη θέση και της διενέργειας διαγωνιστικής διαδικασίας του άρθρου 361 για τη χορήγηση νέας άδειας καζίνο σε άλλη θέση στον ίδιο νομό ή νήσο,

δδ. η υπεραξία που η επιχείρηση καζίνο αποκτά λόγω της μεταφοράς στη νέα θέση,

(γ) αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης, μεταφοράς και έναρξης λειτουργίας του καζίνο και των λοιπών δραστηριοτήτων που μεταφέρονται στη νέα θέση,

(δ) τις πηγές και τους φορείς χρηματοδότησης της νέας επένδυσης,

(ε) αναλυτική επιμέτρηση του κόστους της νέας επένδυσης,

(στ) αναλυτική εκτίμηση του άμεσου και έμμεσου δημοσιονομικού οφέλους, που προκύπτει από τη νέα επένδυση, του κοινωνικού κόστους και οφέλους που αυτή συνεπάγεται, καθώς και των ωφελειών που θα προκύψουν για την εθνική οικονομία,

(ζ) περιγραφή των υφιστάμενων θέσεων εργασίας και αυτών που θα προστεθούν, ανά ειδικότητα και επιμέρους επιχειρηματική δραστηριότητα,

(η) ανάλυση κινδύνων που μπορούν να επηρεάσουν την έγκαιρη ολοκλήρωση της επένδυσης,

(θ) κάθε άλλο στοιχείο, δεδομένο ή έγγραφο, που κρίνεται σκόπιμο να υποβληθεί στην Ε.Ε.Ε.Π. για τη διαμόρφωση της κρίσης της, όπως βεβαίωση ότι έχει γίνει έγκαιρη ενημέρωση των εργαζομένων για τη μεταφορά της επιχείρησης.

3. Το αίτημα, συνοδευόμενο από τον φάκελο τεκμηρίωσης, εξετάζεται από την Ε.Ε.Ε.Π. κατά απόλυτη προτεραιότητα. Για την αξιολόγηση αυτή, η Ε.Ε.Ε.Π. δύναται να ζητεί την άμεση συνδρομή και γνώμη έως τεσσάρων (4) ανεξάρτητων εξωτερικών συμβούλων, με εγνωσμένο υπόβαθρο και εμπειρία στα πεδία της νομικής, της οικονομικής ή άλλης συναφούς επιστήμης, σύμφωνα με τη διαδικασία και εντός των ορίων που προβλέπονται στην παρ. 14 του άρθρου 361. Εφόσον στοιχειοθετείται η συνδρομή των εξαιρετικών λόγων δημοσίου συμφέροντος της παρ. 1, η Ε.Ε.Ε.Π. εισηγείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή του αιτήματος την κατ' εξαίρεση μεταφορά του καζίνο σε άλλη οικιστική ενότητα ή συγκεκριμένη θέση εντός του ίδιου νομού ή νήσου, λαμβάνοντας υπόψη υφιστάμενα δικαιώματα αποκλειστικής λειτουργίας καζίνο. Η εισήγηση της Ε.Ε.Ε.Π. υποβάλλεται μαζί με τον φάκελο τεκμηρίωσης και τις γνώμες των ανεξάρτητων συμβούλων στον Υπουργό Οικονομικών.

4. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται η κατ' εξαίρεση μεταφορά του καζίνο και καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις για την πραγματοποίησή της, όπως ιδίως:

(α) Το αντάλλαγμα για τη μεταφορά στη νέα θέση, που καταβάλλεται στο Ελληνικό Δημόσιο από τον κάτοχο της άδειας, το οποίο καλύπτει τουλάχιστον το ύψος της υπεραξίας που η επιχείρηση αποκτά λόγω της μεταφοράς στη νέα θέση, όπως αυτή τεκμηριώνεται και αξιολογείται κατά τη διαδικασία των παρ. 2 και 3.

(β) Το ελάχιστο ύψος της επένδυσης, η οποία περιλαμβάνει υποχρεωτικά έργα ανάπτυξης με λειτουργίες πολιτισμού, διασκέδασης, εστίασης, τουρισμού και αναψυχής, καθώς και κάθε έργο το οποίο συνδέεται με την πραγματοποίηση της μεταφοράς, χωρίς να περιορίζεται στις άμεσες δαπάνες για την κατασκευή και εγκατάσταση του καζίνο.

(γ) Οι πηγές και οι φορείς χρηματοδότησης της νέας επένδυσης.

(δ) Η υποχρέωση του κατόχου της άδειας να διατηρήσει τις υφιστάμενες θέσεις εργασίας και να δημιουργήσει νέες που δεν μπορεί να υπολείπονται σε ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των θέσεων εργασίας που προβλέπονται στην αρχική άδεια, καθώς και να διατηρήσει τις θέσεις αυτές για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας του καζίνο στη νέα θέση. Τα μέτρα που θα λάβει ο εργοδότης για τη μετακίνηση του υφιστάμενου προσωπικού του στον νέο τόπο εργασίας, εφόσον κρίνονται αναγκαία, ώστε να μην υπάρξει βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας. Σε περίπτωση που ο εργαζόμενος θεωρήσει τη μεταφορά της επιχείρησης ως βλαπτική μεταβολή των όρων της ατομικής του σύμβασης εργασίας, και δεν μπορεί εξ αυτού του λόγου να συνεχίσει την παροχή της εργασίας του, δικαιούται να λάβει τη νόμιμη αποζημίωση, ώστε να λυθεί η σύμβαση εργασίας.

(ε) Οι όροι και προϋποθέσεις για την υποδοχή του καζίνο στη νέα του θέση, από πλευράς δημόσιας εποπτείας των τυχερών παιγνίων, όπως ιδίως, τυχόν αντισταθμιστικά οφέλη στην τοπική κοινωνία και στο Δημόσιο, πρόγραμμα αποκατάστασης της προηγούμενης θέσης του καζίνο και ανάπτυξη προγραμμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από τη μεταφορά.

(στ) Οι τυχόν ειδικότερες υποχρεώσεις που αναλαμβάνει ο κάτοχος της άδειας ή/και οι μέτοχοί του για τη μεταφορά στη νέα θέση, συμπεριλαμβανομένων τυχόν υποχρεώσεων με τη μορφή αντισταθμιστικών οφελών βάσει της υφιστάμενης άδειας, καθώς και ο τρόπος και οι απαιτούμενες διαδικασίες για τον έλεγχο τήρησης των υποχρεώσεων αυτών από την Ε.Ε.Ε.Π. ή από κάθε άλλη δημόσια αρχή ή φορέα.

(ζ) Οι κυρώσεις τις οποίες επιβάλλει η Ε.Ε.Ε.Π., κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 4002/2011 (Α' 180), σε περίπτωση μη τήρησης των όρων μεταφοράς και οι εν γένει συνέπειες από τη μη τήρηση αυτήν.

(η) Η διαδικασία, καθώς και οι υποχρεώσεις της Ε.Ε.Ε.Π., καθώς και κάθε άλλης δημόσιας αρχής ή φορέα για την ολοκλήρωση της μεταφοράς κατά τρόπο που διασφαλίζει την αδιάλειπτη προσωρινή λειτουργία της επιχείρησης καζίνο στην υφιστάμενη θέση και, ακολούθως, στην οριστική νέα θέση, με μεταφορά της τεχνογνωσίας και του προσωπικού, ώστε να διασφαλίζεται στο μέγιστο επίπεδο η διοχέτευση του στοιχηματισμού σε νόμιμα δίκτυα παροχής υπηρεσιών, η συνακόλουθη περιστολή των αρνητικών κοινωνικών, οικονομικών και δημοσιονομικών συνεπειών από τη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων σε μη ελεγχόμενα δίκτυα, καθώς και η αύξηση των εσόδων του Δημοσίου από την αύξηση των εσόδων των επιχειρήσεων καζίνο.

(θ) Κάθε άλλο μέτρο, όρος, υποχρέωση ή περιορισμός που απαιτείται για την επίτευξη της μεταφοράς.

Το προεδρικό διάταγμα υποβάλλεται προς υποχρεωτική επεξεργασία από το Συμβούλιο της Επικρατείας, ακόμη και κατά τις ατομικού χαρακτήρα ρυθμίσεις του.

5. Με το διάταγμα της παρ. 4 μπορεί να υπεξουσιοδοτείται η Ε.Ε.Ε.Π. ή άλλα όργανα της διοίκησης για ρύθμιση κάθε ζητήματος ειδικότερου, τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα και να ανατίθεται στην Ε.Ε.Ε.Π. η έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων για την ολοκλήρωση της μεταφοράς και την έναρξη της λειτουργίας του καζίνο στη νέα θέση του, ώστε να επιταχύνεται η διαδικασία μεταφοράς.

6. Από την έναρξη ισχύος του διατάγματος της παρ. 4, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και χωρίς τη τήρηση άλλης διαδικασίας, η πραγματοποιούμενη επένδυση δύναται να κάνει χρήση της ταχείας αδειοδότησης του άρθρου 13 του ν. 4608/2019 (Α' 66) μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, προκειμένου οι αναγκαίες άδειες και εγκρίσεις να εκδίδονται κατά απόλυτη χρονική προτεραιότητα και σύμφωνα με την στο άρθρο αυτό προβλεπόμενη διαδικασία.

7. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα και εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, είναι δυνατό να εγκρίνεται ταυτόχρονα Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ), Πολεοδομικό Σχέδιο Εφαρμογής (ΠΣΕ), οι τυχόν αναγκαίες Πράξεις Εφαρμογής, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο εργαλείο για τη χωροθέτηση του καζίνο στη νέα του θέση, σύμφωνα με τον ν. 4447/2016 (Α' 241). Η ειδικότερη χρήση καζίνο καθορίζεται υπό την αίρεση πραγματοποίησης της μεταφοράς και χορήγησης της άδειας καζίνο στη νέα θέση.

8. Ειδικά για τη μεταφορά της υφιστάμενης επιχείρησης καζίνο με την επωνυμία «Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.» (ΕΚΠΑ Α.Ε.), από την Πάρνηθα σε άλλη θέση εντός της Περιφέρειας Αττικής, ισχύουν, επιπροσθέτως, τα ακόλουθα:

(α) Η μεταφορά συντελείται με γνώμονα τη βέλτιστη λειτουργία του νόμιμου δικτύου παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων εντός της Περιφέρειας Αττικής και ειδικότερα, εντός των διαδημοτικών κέντρων ευρείας ακτινοβολίας ή των αναπτυξιακών αξόνων διεθνούς και εθνικής εμβέλειας ή των πόλων εθνικής και μητροπολιτικής εμβέλειας, όπως αυτά καθορίζονται από τα

άρθρα 10 και 11 του ν. 4277/2014 (Α' 156), εκτός των περιοχών που υπάγονται στα μητροπολιτικά κέντρα Αθήνας και Πειραιά, στις Χωρικές Υποενότητες Νότιας Αθήνας και Λαυρεωτικής, καθώς και στη Χωρική Ενότητα Δυτικής Αττικής, όπως ορίζονται στα άρθρα 8 και 9 του ν. 4277/2014, σε ακίνητο που έχει πρόσωπο επί του κυρίου οδικού δικτύου, όπως ορίζεται στο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής (ΡΣΑ) του ν. 4277/2014. Η χρήση καζίνο πρέπει να συνδυάζεται με τις υφιστάμενες εγκατεστημένες λειτουργίες της ευρύτερης περιοχής, έτσι ώστε στο πλαίσιο της πολυλειτουργικότητας να αποτελέσει μέρος πόλου εμπορικών - επιχειρηματικών - τουριστικών δραστηριοτήτων.

(β) Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος μεταφοράς, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 4, καθορίζονται επιπλέον τα ακόλουθα:

αα. Ο αριθμός των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται με βιώσιμο τρόπο για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την έναρξη λειτουργίας του καζίνο στην νέα θέση, ο οποίος δεν μπορεί να υπολείπεται των τριακοσίων (300).

ββ. Το αντάλλαγμα για τη μεταφορά στη νέα θέση, που καταβάλλεται στο Ελληνικό Δημόσιο από την ΕΚΠΑ Α.Ε., διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση ότι το ποσοστό της ΕΤΑΔ Α.Ε. στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΚΠΑ Α.Ε. δεν θα μειωθεί κάτω του ποσοστού σαράντα οκτώ κόμμα εννέα τοις εκατό (48.9%).

γγ. Οι αναγκαίες εργασίες και επενδύσεις για την αποκατάσταση και αναβάθμιση του τοπίου και του περιβάλλοντος στην Πάρνηθα, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν με δαπάνες της ΕΚΠΑ Α.Ε. μετά τη μεταφορά, κατόπιν χορήγησης των προβλεπόμενων αδειών. Ειδικότερα, η ΕΚΠΑ Α.Ε. αναλαμβάνει την άμεση αποκατάσταση του τοπίου και του περιβάλλοντος στον Εθνικό Δρυμό Πάρνηθας, εντός των ορίων της έκτασης των ενενήντα χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (90.000 τ.μ.) που περιγράφεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3139/2003 (Α' 100), όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του συγκροτήματος καζίνο - ξενοδοχείου «Μον Παρνές», τηρουμένων των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού - ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Η αποκατάσταση θα γίνει βάσει μελέτης που θα εκπονήσει η ΕΚΠΑ Α.Ε. και θα εγκριθεί από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και θα εκτελεσθεί υπό την επίβλεψη των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

δδ. Οι ειδικότερες υποχρεώσεις της ΕΚΠΑ Α.Ε. για την ολοκλήρωση της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού του χαρακτηρισθέντος ως νεότερου μνημείου «Πύργου Μυλωνά» του ξενοδοχειακού συγκροτήματος «Μον Παρνές», εντός τριετίας από την έναρξη λειτουργίας του καζίνο στη νέα θέση.

εε. Το ελάχιστο ποσό που θα διαθέσει η ΕΚΠΑ Α.Ε. υπέρ των αρμόδιων φορέων ΕΤΑΔ Α.Ε. και Φορέας Διαχείρισης Δρυμού για τη συντήρηση και λειτουργία των εγκαταστάσεων, του τελεφερίκ, καθώς και για την προστασία του Εθνικού Δρυμού και τη συντήρηση του οδικού δικτύου, το οποίο δεν μπορεί να υπολείπεται του ενός και ημίσεος (1,5) εκατομμυρίου ευρώ ετησίως από τα κέρδη

των παιγνίων και πέραν του ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου σε αυτά, για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας του καζίνο στη νέα θέση. Από το ίδιο χρονικό σημείο καταργούνται η περ. β' της παρ. 3 και η περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3139/2003.

στστ. Οι αναγκαίοι όροι τακτοποίησης των συναλλακτικών σχέσεων με την ΕΤΑΔ Α.Ε. και το Ελληνικό Δημόσιο, ιδίως δε η άνευ ανταλλάγματος επιστροφή κατά κυριότητα στην ΕΤΑΔ Α.Ε. των ακινήτων στην Πάρνηθα, τα οποία είχαν εισφερθεί στην ΕΚΠΑ Α.Ε. βάσει του ν. 3139/2003, ή άλλες τυχόν αξιώσεις δυνάμει ή στο πλαίσιο της από 15.11.2002 «Σύμβασης Μεταβίβασης Μετοχών, παραχώρησης της διοίκησης της «Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.» και διαχείρισης της επιχείρησης καζίνο και ξενοδοχείων».

9. (α) Η παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2206/1994 (Α' 62), ως προς την απαγόρευση μεταφοράς καζίνο, καταργείται.

(β) Τα άρθρα 6 έως 10 του ν. 4499/2017 (Α' 176) για την «Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.» καταργούνται. Από την κατάργηση της παρούσας δεν επηρεάζεται η διαδικασία έγκρισης Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΕΠΣ) και Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής (ΠΣΕ), η οποία εκκρεμεί μετά από αίτημα της ΕΚΠΑ Α.Ε. και η οποία συνεχίζεται, σύμφωνα με τις γενικές προβλέψεις του ν. 4447/2016 (Α' 241).».

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 82

Ειδικές δικονομικές ρυθμίσεις για το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια

1. Για το χρονικό διάστημα από την 1η Απριλίου 2021 έως και τις 31 Μαΐου 2021 κατά την εκδίκαση των υποθέσεων:

α) στο Συμβούλιο της Επικρατείας, οι διάδικοι έχουν, κατά παρέκκλιση των κείμενων δικονομικών διατάξεων, προθεσμία επτά (7) ημερών, από την ημερομηνία της συζήτησης, για την προσκόμιση εγγράφων νομιμοποίησης, την υποβολή γραμματίου προεισπραξης και την κατάθεση υπομνήματος,

β) στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια οι διάδικοι έχουν, κατά παρέκκλιση των κείμενων δικονομικών διατάξεων: βα) στις ακυρωτικές διαφορές προθεσμία επτά (7) ημερών, από την ημερομηνία της συζήτησης, για την προσκόμιση εγγράφων νομιμοποίησης, την υποβολή γραμματίου προεισπραξης και την κατάθεση υπομνήματος, ββ) στις διαφορές ουσίας για τις οποίες ως προς την κατάθεση υπομνήματος ισχύει το άρθρο 138 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), προθεσμία επτά (7) ημερών, από την ημερομηνία της συζήτησης, για την προσκόμιση εγγράφων νομιμοποίησης και την υποβολή γραμματίου προεισπραξης,

γ) στο Ελεγκτικό Συνέδριο, οι διάδικοι έχουν, κατά παρέκκλιση των κείμενων δικονομικών διατάξεων, προθεσμία επτά (7) ημερών, από την ημερομηνία της συζήτησης

σης, για την προσκόμιση εγγράφων νομιμοποίησης, την υποβολή γραμματίου προείσπραξης και την κατάθεση υπομνήματος.

2. Οι δηλώσεις της παρ. 6 του άρθρου 33 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), της παρ. 2 του άρθρου 133 του ν. 2717/1999 και του άρθρου 231 του ν. 4700/2020 (Α' 127) μπορούν να συντάσσονται, για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα, και ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό έβδομο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83). Οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Γραμματείας του αρμόδιου δικαστικού σχηματισμού το αργότερο έως τις 14:00 της παραμονής της δικασίμου, αντικαθιστούν την κατάθεση έντυπης δήλωσης στη γραμματεία και έχουν την ίδια νομική ισχύ με αυτήν. Στις εν λόγω δηλώσεις περιλαμβάνεται και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των πληρεξουσίων ή των ίδιων των διαδίκων, στην οποία αποστέλλεται από τη Γραμματεία η έκθεση του άρθρου 22 του π.δ. 18/1989 ή του άρθρου 128Α του ν. 2717/1999, κατά περίπτωση. Η αποστολή της έκθεσης κατά τον ανωτέρω τρόπο επέχει θέση έγκαιρης γνωστοποίησης. Πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, η οικεία Γραμματεία εκτυπώνει, πρωτοκολλεί και θέτει στη δικογραφία τις δηλώσεις αυτές.

Άρθρο 83

Διατάξεις για την επαναλειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων και της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης

1. α) Το χρονικό διάστημα από τις 7.11.2020 έως και την ημερομηνία λήξης της επιβολής του μέτρου της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών της χώρας, δυνάμει της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 11 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), δεν υπολογίζεται στις νόμιμες και δικαστικές προθεσμίες για τη διενέργεια διαδικαστικών και εξώδικων πράξεων, καθώς και άλλων ενεργειών ενώπιον των δικαστηρίων, συμβολαιογραφών ως υπαλλήλων του πλειστηριασμού, υποθηκοφυλακείων, κτηματολογικών γραφείων και άλλων τρίτων προσώπων, καθώς και στις προθεσμίες παραγραφής των συναφών αξιώσεων. Μετά τη λήξη του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου, οι προθεσμίες αυτές τρέχουν για όσο χρονικό διάστημα υπολείπεται για να συμπληρωθεί η αντίστοιχη προβλεπόμενη από τον νόμο προθεσμία. Οι προθεσμίες που ανεστάλησαν κατά τα προηγούμενα εδάφια, δεν συμπληρώνονται, εάν δεν παρέλθουν επιπλέον δέκα (10) ημέρες από την προβλεπόμενη λήξη τους.

β) Τα χρονικά διαστήματα ολικής αναστολής λειτουργίας κατά τόπους δικαστικών σχηματισμών, δυνάμει των κοινών υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν για τη λήψη έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID - 19 και αφορούν το χρονικό διάστημα από τις

16.10.2020 έως και την ημερομηνία λήξης της επιβολής του μέτρου της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών της χώρας, δεν υπολογίζονται στις προθεσμίες των άρθρων 215, 237 και 238 ΚΠολΔ, καθώς και στις προθεσμίες που ορίζονται στις διατάξεις του ν. 2915/2001 (Α' 109), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4055/2012 (Α' 51).

γ) Τα χρονικά διαστήματα τυχόν ολικής αναστολής λειτουργίας κατά τόπους δικαστικών σχηματισμών, δυνάμει των αντίστοιχων κοινών υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν για τη λήψη έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID - 19 και αφορούν το χρονικό διάστημα από την 1η.12.2020 έως και την ημερομηνία λήξης της επιβολής του μέτρου της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών της Χώρας, δεν υπολογίζονται στις προθεσμίες που προβλέπονται στα άρθρα 4ΣΤ, 4Η, 4Θ, 4Ι, 4ΙΑ, 4ΙΒ και 4ΙΣΤ του ν. 3869/2010 (Α' 130).

δ) Το χρονικό διάστημα από την 1η.12.2020 έως την ημερομηνία λήξης της επιβολής του μέτρου της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών της Χώρας, υπολογίζεται στις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 4Δ του ν. 3869/2010, όπως παρατάθηκαν με το άρθρο 62 του ν. 4765/2021 (Α' 6), όπου υπήρξαν ενδιάμεσα χρονικά διαστήματα αναστολής προθεσμιών και ολικής αναστολής λειτουργίας κατά τόπους δικαστικών σχηματισμών συνεπεία των αποφάσεων που εκδόθηκαν για τη λήψη έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Οι προθεσμίες αυτές δεν συμπληρώνονται εάν δεν παρέλθουν επιπλέον δεκαπέντε (15) ημέρες. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 4Δ του ν. 3869/2010, οι οποίες έληξαν στις 31.1.2021, 28.2.2021 και 15.3.2021, δεν συμπληρώνονται εάν δεν παρέλθουν επιπλέον πέντε (5) ημέρες.

ε) Το χρονικό διάστημα από τις 18.1.2021 έως την ημερομηνία επαναλειτουργίας των δικαστηρίων και εισαγγελιών της χώρας υπολογίζεται στις νόμιμες και δικαστικές προθεσμίες που προβλέπονται στα άρθρα 68 επ. του ν. 4307/2014 (Α' 246), κατά το οποίο επιτρέπονται και οι οριζόμενες στα άρθρα 68 επ. του ν. 4307/2014 διαδικαστικές πράξεις και ενέργειες, με την εξαίρεση τυχόν ενδιάμεσων χρονικών διαστημάτων κατά τόπους ολικής αναστολής, συνεπεία σχετικών εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων. Το ίδιο ισχύει και για τις οριζόμενες στο άρθρο 14α του ν. 3429/2005 (Α' 314) διαδικαστικές πράξεις και ενέργειες, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτές επιτρέπονταν συνεπεία σχετικών εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων. Από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου εξαιρείται η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 69 του ν. 4307/2014 για την οποία ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του ν. 4783/2021 (Α' 38).

2. Σε περίπτωση που η συζήτηση υπόθεσης οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας και οποιασδήποτε διαδικασίας ματαιώθηκε διαρκούσης της αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων λόγω των έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από την πανδημία του

κορωνοϊού COVID-19, ορίζεται αυτεπαγγέλτως, με πράξη του προέδρου του τμήματος ή του προϊσταμένου του δικαστηρίου, νέα ημέρα και ώρα συζήτησης στο ακροατήριο στη συντομότερη διαθέσιμη δικάσιμο. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο ή έκθεμα, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Προς ενημέρωση των διαδίκων, και πάντως όχι επί ποινή ακυρότητας, η νέα δικάσιμος γνωστοποιείται από τον γραμματέα στον δικηγορικό σύλλογο της έδρας του δικαστηρίου. Στις υποθέσεις με διάδικο το Ελληνικό Δημόσιο, ο γραμματέας του δικαστηρίου γνωστοποιεί στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους τη νέα δικάσιμο με το οικείο πινάκιο ή έκθεμα. Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η νέα δικάσιμος με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων ή με ανάρτηση στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων solon.gov.gr για όσα δικαστήρια και διαδικασίες έχουν ενταχθεί στο εν λόγω σύστημα.

3. Με την επιφύλαξη των άρθρων 237 και 238 ΚΠολΔ στον πρώτο και δεύτερο βαθμό, όπως και στον Άρειο Πάγο, στη συντομότερη διαθέσιμη δικάσιμο, ο Πρόεδρος του τμήματος ή ο Πρόεδρος του δικαστηρίου κατανέμει χρονικά, εντός της αυτής ημέρας, τις εγγεγραμμένες στο πινάκιο ή έκθεμα υποθέσεις και ο καταμερισμός αυτός με πρωτοβουλία του γραμματέα γνωστοποιείται ακολούθως, και πάντως το αργότερο την προηγούμενη της δικάσιμου εργάσιμη ημέρα, στους διαδίκους ή στους πληρεξούσιους δικηγόρους τους, με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στον οικείο δικηγορικό σύλλογο, στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και προσθέτως στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους, εφόσον είναι γνωστή, ή με ανάρτηση στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων solon.gov.gr για όσα δικαστήρια και διαδικασίες έχουν ενταχθεί στο εν λόγω σύστημα. Στις υποθέσεις αυτές παραβλέπεται η δυνατότητα αναβολής ατελώς, ήτοι χωρίς καταβολή μεγαροσήμου και τέλους αναβολής και χωρίς τις δεσμεύσεις του άρθρου 241 ΚΠολΔ. Η αναβολή μπορεί να δοθεί και χωρίς παράσταση των πληρεξούσιων δικηγόρων στο ακροατήριο κατά την εκφώνηση της υπόθεσης από το οικείο πινάκιο ή έκθεμα κατά την ημέρα της δικάσιμου, εφόσον οι δικηγόροι αυτοί διατυπώσουν σχετικό αίτημα σε κοινή ανέκκλητη δήλωσή τους, κατά την παρ. 2 του άρθρου 242 ΚΠολΔ και κατ' απόκλιση της παρ. 2 του άρθρου 115 ΚΠολΔ, η οποία υποβάλλεται στην οικεία γραμματεία του δικαστηρίου μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το αργότερο μέχρι τη δωδεκάτη ώρα της προηγούμενης της δικάσιμου εργάσιμης ημέρας.

4. Στις ίδιες υποθέσεις, εφόσον όλοι οι διάδικοι δεν επιθυμούν να εξετάσουν κατά τη συζήτηση των υποθέσεων μάρτυρα, μπορούν να το δηλώσουν στη γραμματεία του δικαστηρίου μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το αργότερο μέχρι τη δωδεκάτη ώρα της προηγούμενης της δικάσιμου εργάσιμης ημέρας, προκειμένου η συζήτηση της υπόθεσής τους να τεθεί στην αρχή του πινακίου ή εκθέματος.

5. Οι διάδικοι μπορούν να προσκομίσουν ένορκες βεβαιώσεις που λαμβάνονται ενώπιον δικηγόρου της έδρας του δικαστηρίου ή της κατοικίας ή της διαμονής του μάρτυρα κατά τη διαδικασία των άρθρων 422 έως 424 ΚΠολΔ, όπως αυτή συμπληρώνεται με τα επόμενα εδάφια. Η ένορκη βεβαίωση δεν μπορεί να ληφθεί ενώπιον των πληρεξουσίων δικηγόρων των διαδίκων. Αμέσως μετά τη λήψη της ένορκης βεβαίωσης, ο δικηγόρος ενώπιον του οποίου αυτή δόθηκε, την αποστέλλει ηλεκτρονικά στον δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει και λαμβάνει ηλεκτρονική απόδειξη λήψης. Με την ηλεκτρονική απόδειξη η ένορκη βεβαίωση αποκτά βέβαιη χρονολογία και μοναδικό αριθμό. Ο δικηγόρος χορηγεί αντίγραφο της ένορκης βεβαίωσης μαζί με την ως άνω ηλεκτρονική απόδειξη λήψης. Όμοια αντίγραφα χορηγεί και ο οικείος δικηγορικός σύλλογος μέσω της διαδικτυακής πύλης portal.olomeleia.gr. Τα αρχεία των ένορκων βεβαιώσεων που λαμβάνονται ενώπιον δικηγόρου κατά την παρούσα, τηρούνται στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους, σύμφωνα με αποφάσεις των διοικητικών τους συμβουλίων. Ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον δικηγόρου μπορούν να ληφθούν και για διαφορές ή υποθέσεις των ειδικών διαδικασιών, της εκούσιας δικαιοδοσίας, κτηματολογίου και ασφαλιστικών μέτρων, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των εκάστοτε ειδικότερων διατάξεων.

6. Στις εκκρεμείς υποθέσεις της παλαιάς τακτικής διαδικασίας του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, καθώς και στις εκκρεμείς δίκες ενώπιον του Εφετείου, που αφορούν εφέσεις κατά ερήμην αποφάσεων, που είχαν εκδοθεί κατά την ίδια διαδικασία, αν ο χρόνος πριν από τη δικάσιμο, που πρέπει το αργότερο να κατατεθούν οι προτάσεις και οι αντικρούσεις των διαδίκων, εμπίπτει στο χρονικό διάστημα της αναστολής της λειτουργίας των πολιτικών δικαστηρίων της χώρας, οι δε διάδικοι δεν έχουν καταθέσει ήδη προτάσεις και αντικρούσεις με τα σχετικά αποδεικτικά τους μέσα και διαδικαστικά έγγραφα, οι σχετικές δίκες, που έχουν προσδιορισθεί σε δικάσιμο μετά την ημερομηνία λήξης της επιβολής του μέτρου της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών της χώρας, αναβάλλονται αυτεπαγγέλτως και με πράξη του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου ή του προέδρου τμήματος ορίζεται οίκοθεν ημέρα και ώρα συζήτησης στο ακροατήριο στην πλέον σύντομη διαθέσιμη δικάσιμο. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Προς ενημέρωση των διαδίκων, και πάντως όχι επί ποινή ακυρότητας, η νέα δικάσιμος γνωστοποιείται από τον γραμματέα στον δικηγορικό σύλλογο της έδρας του δικαστηρίου. Στις υποθέσεις με διάδικο το Ελληνικό Δημόσιο, ο γραμματέας του δικαστηρίου γνωστοποιεί στην Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους τη νέα δικάσιμο με το οικείο πινάκιο ή έκθεμα, εφόσον συμπεριλαμβάνει τέτοιες υποθέσεις. Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η δικάσιμος που ορίστηκε με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

των διαδικών ή με ανάρτηση στην πύλη ψηφιακών υπηρεσιών δικαστηρίων solon.gov.gr για όσα δικαστήρια και διαδικασίες έχουν ενταχθεί στο εν λόγω σύστημα.

7. Αν οι προθεσμίες του άρθρου 228, της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 591, της παρ. 2 του άρθρου 686 και της παρ. 3 του άρθρου 748 ΚΠολΔ, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες προθεσμίες κλήτευσης των διαδικών έληγαν ή λήγουν εντός του χρονικού διαστήματος της αναστολής και ο υπολειπόμενος χρόνος συμπλήρωσής τους, όπως οριοθετείται στην παρ. 1, δεν επαρκεί για την τήρηση των προθεσμιών αυτών, οι υποθέσεις αναβάλλονται υποχρεωτικά μετά από αίτημα οποιουδήποτε των διαδικών, ατελώς και χωρίς τις δεσμεύσεις του άρθρου 241 ΚΠολΔ.

8. Προσωρινές διαταγές των άρθρων 691Α και 781 ΚΠολΔ, καθώς και προσωρινές διαταγές ή διατάξεις αποφάσεων επί αιτήσεων αναστολής της εκτέλεσης ή της εκτελεστότητας σε υποθέσεις κάθε φύσης και διαδικασίας, οι οποίες χορηγήθηκαν μέχρι τη ματαιωθείσα λόγω της αναστολής των δικών συζήτηση της σχετικής αίτησης ή ορίστηκε ότι ισχύουν υπό τον όρο διεξαγωγής της συζήτησης αυτής, λογίζονται αυτοδικαίως παραταθείσες μέχρι τη νέα δικάσιμο, που θα ορισθεί.

9. Όταν το χρονικό διάστημα, μετά τη λήξη της αναστολής της λειτουργίας των πολιτικών δικαστηρίων της χώρας, δεν επαρκεί για να τηρηθούν, σε σχέση με την ορισθείσα δικάσιμο, οι προθεσμίες άσκησης των πρόσθετων λόγων ή της αντέφεσης, η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικώς με αίτημα των διαδικών, ατελώς και χωρίς τις δεσμεύσεις του άρθρου 241 ΚΠολΔ. Στις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον του Αρείου Πάγου η κατά τα ως άνω άσκηση των προσθέτων λόγων αναίρεσης στη νέα δικάσιμο είναι παραδεκτή. Στις ως άνω περιπτώσεις η μη άσκηση των πρόσθετων λόγων ή της αντέφεσης από τον διάδικο που ζήτησε την αναβολή, έχει ως συνέπεια την επιβολή ποινής τάξεως κατά το άρθρο 205 ΚΠολΔ.

10. Στις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον του Αρείου Πάγου, όταν η κατά την παρ. 1 του άρθρου 570 ΚΠολΔ προθεσμία κατάθεσης των προτάσεων ή η κατά την παρ. 3 του άρθρου 570 ΚΠολΔ προθεσμία κατάθεσης των εγγράφων έληξε ή λήγει εντός του χρονικού διαστήματος της αναστολής της λειτουργίας των πολιτικών δικαστηρίων της χώρας, όμως η συζήτηση της αναίρεσης έχει προσδιορισθεί σε χρόνο βραχύτερο της συμπλήρωσης των ως άνω προθεσμιών, δικαιούται ο έχων το αντίστοιχο βάρος διάδικος να υποβάλει αίτημα αναβολής της συζήτησης της αναίρεσης. Στις περιπτώσεις αυτές το δικαστήριο υποχρεούται να χορηγήσει αναβολή, ατελώς και χωρίς τις δεσμεύσεις του άρθρου 241 ΚΠολΔ. Αν ο διάδικος δεν προβεί στις ενέργειες για τις οποίες του χορηγήθηκε η αναβολή, του επιβάλλεται ποινή τάξης κατά το άρθρο 205 ΚΠολΔ.

11. Πλειστηριασμοί που αφορούν κινητή περιουσία του οφειλέτη, (με εξαίρεση πράγματα υποκείμενα σε φθορά), ακίνητα, πλοία και αεροσκάφη, των οποίων η ημέρα πλειστηριασμού έχει ορισθεί κατά το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία επαναλειτουργίας των δικαστηρίων της χώρας έως τις 13.5.2021, ματαιώνον-

ται. Για τους πλειστηριασμούς που έχουν ματαιωθεί από τις 7.11.2020 έως τις 13.5.2021, με πρωτοβουλία του επισπεύδοντος ορίζεται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος και με την αρχικά εκτιμηθείσα αξία και τιμή πρώτης προσφοράς κατά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 954 και την παρ. 2 του άρθρου 993 ΚΠολΔ, νέα ημέρα πλειστηριασμού μετά την 16η.7.2021, κατά παρέκκλιση των προθεσμιών της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 954, του άρθρου 973, της παρ. 2 του άρθρου 993 ΚΠολΔ, της παρ. 2 του άρθρου 1011Α ΚΠολΔ ή της ειδικής νομοθεσίας, ιδίως του ν.δ. 17/13.8.1923 (Α' 224), εκτός αν πριν από την έναρξη της αναστολής των προθεσμιών, ήτοι την 7η.11.2020, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1, είχαν παρέλθει άπρακτες οι προθεσμίες του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 934 ΚΠολΔ ή είχε συζητηθεί ή ήδη ασκηθείσα ανακοπή, οπότε η νέα ημέρα πλειστηριασμού ορίζεται τηρουμένης της προθεσμίας του άρθρου 973 ΚΠολΔ, ακόμη και πριν την 16η.7.2021. Αν ο επισπεύδων δεν προσδιορίσει νέα ημέρα πλειστηριασμού εντός της άνω προθεσμίας, τότε κάθε δανειστής, εφόσον έχει απαίτηση κατά του οφειλέτη, η οποία στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο, αφού επιδώσει σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, επιταγή προς εκτέλεση, μπορεί να επισπεύσει τον πλειστηριασμό, ο οποίος σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να διενεργηθεί πριν την 16η.7.2021 για την περίπτωση αυτή. Προκειμένου για πλειστηριασμούς κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90), ισχύουν οι εκεί προβλεπόμενες διατάξεις, ο δε πλειστηριασμός ορίζεται επίσης σε νέα ημερομηνία μετά την 13η.5.2021. Πλειστηριασμοί που έχουν προσδιορισθεί να διεξαχθούν μετά την 13η.5.2021, ματαιώνονται, αν ο χρόνος μέχρι τη διεξαγωγή τους δεν επαρκεί για την τήρηση των προθεσμιών που αφορούν τον προσδιορισμό της συζήτησης της ανακοπής κατά την παρ. 2 του άρθρου 933 ΚΠολΔ και την έκδοση της απόφασης επί της ανακοπής κατά την παρ. 6 του αυτού άρθρου. Η νέα ημέρα διεξαγωγής των πλειστηριασμών αυτών ορίζεται τηρουμένης της προθεσμίας του άρθρου 973 ΚΠολΔ.

12. Στις περιπτώσεις ορισμού ημεράς πλειστηριασμού κατ'εφαρμογήν του άρθρου 966 ΚΠολΔ, όταν οποιαδήποτε προθεσμία του άρθρου αυτού εμπίπτει, έστω και μερικώς, εντός του χρονικού διαστήματος από τις 7.11.2020 έως και τις 13.5.2021, ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και ορίζεται νέα ημέρα πλειστηριασμού ακόμη και πριν την 16η.7.2021, τηρουμένων των προθεσμιών που προβλέπονται στις οικείες διατάξεις.

13. Οι πλειστηριασμοί που επισπεύδονται, σύμφωνα με το άρθρο 973, την παρ. 4 του άρθρου 1006 και την παρ. 4 του άρθρου 1011Α ΚΠολΔ, με ορισθείσα ημέρα διεξαγωγής έως την 13η.5.2021, ματαιώνονται και ορίζεται νέα ημέρα πλειστηριασμού ακόμη και πριν την 16η.7.2021, τηρουμένων των προθεσμιών που προβλέπονται στη διάταξη αυτή.

14. Για το χρονικό διάστημα από τις 7.11.2020 έως και την ημερομηνία λήξης της επιβολής του μέτρου της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων της χώρας δεν τρέχουν τόκοι επιδικίας.

15. Από την ημερομηνία επαναλειτουργίας των δικαστηρίων και εισαγγελιών της Χώρας επιτρέπονται όλες ανεξαιρέτως οι διαδικαστικές πράξεις και ενέργειες που ορίζονται στα άρθρα 68 επ. του ν. 4307/2014 και στο άρθρο 14α του ν. 3429/2005 και υπολογίζονται οι νόμιμες και δικαστικές προθεσμίες για τη διενέργεια αυτών.

16. Οι παρ. 1, 6, 7 και 9 έως 13 ισχύουν από την ημερομηνία επαναλειτουργίας των δικαστηρίων της χώρας έως τις 30.6.2021, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις παρ. 11, 12 και 13.

17. Οι παρ. 2 έως 5 και 8 ισχύουν από 1.4.2021 έως 30.6.2021.

Άρθρο 84

Διατάξεις για την επαναλειτουργία των ποινικών δικαστηρίων

1. Οι νόμιμες προθεσμίες άσκησης όλων των προβλεπόμενων από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) και τους ειδικούς ποινικούς νόμους ενδίκων μέσων, οιοιδήποτε ενδίκων μέσων και ενδίκων βοηθημάτων, που βρίσκονται σε αναστολή συνεχίζουν να τρέχουν από την επομένη της ημερομηνίας άρσης της αναστολής τους και για όσο χρονικό διάστημα υπολείπεται για να συμπληρωθεί η προβλεπόμενη στον νόμο διάρκειά τους, προσαυξανόμενη σε κάθε περίπτωση κατά δέκα (10) επιπλέον ημέρες.

2. Οι αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης κατά τα άρθρα 471 και 497 ΚΠΔ, ακύρωσης της διαδικασίας κατά τα άρθρα 341 και 435 ΚΠΔ, ακύρωσης της απόφασης κατά τα άρθρα 430 και 431 ΚΠΔ, αναβολής ή διακοπής εκτέλεσης της ποινής κατά τα άρθρα 555 και 557 ΚΠΔ, καθώς και οι αιτήσεις που αφορούν στον καθορισμό συνολικής ποινής κατά το άρθρο 551 ΚΠΔ, στην απότιση της χρηματικής ποινής σε δόσεις εντός προθεσμίας κατά τα άρθρα 80 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και 82 του προϊσχύσαντος ΠΚ (π.δ. 283/1985, Α' 106) και στη μετατροπή της χρηματικής ποινής ή του προστίμου σε παροχή κοινωφελούς εργασίας κατά την παρ. 5 του άρθρου 82 του προϊσχύσαντος ΠΚ, δύνανται, μαζί με τα συνοδευτικά αυτών αποδεικτικά έγγραφα, να υποβάλλονται και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Για την ορισθείσα δικάσιμο ειδοποιείται ο αιτών ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος του, με κάθε πρόσφορο μέσο και επισυνάπτεται στη δικογραφία σχετική βεβαίωση ειδοποίησης του αρμόδιου γραμματέα. Κατά την εκδίκαση των αιτήσεων αυτών το δικαστήριο συνεδριάζει με μόνη την παρουσία του πληρεξούσιου δικηγόρου του αιτούντος, ο οποίος, στην περίπτωση που κρατείται, δεν μεταγγείται. Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες ο αιτών δεν έχει διορίσει πληρεξούσιο δικηγόρο, δύνανται να υποβάλει με κάθε πρόσφορο μέσο υπόμνημα ενώπιον του δικαστηρίου.

3. Αν κατά την ενημέρωση των διαδίκων ή των πληρεξούσιων δικηγόρων τους για τη λήψη αντιγράφου εισαγγελικής πρότασης κατά την παρ. 3 του άρθρου 138, την παρ. 2 του άρθρου 308 και την παρ. 2 του άρθρου 309 του ΚΠΔ, ο ενδιαφερόμενος διάδικος ή πληρεξούσιος δικηγόρος γνωστοποιήσει διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην οποία κατά δήλωσή του επιθυμεί να λάβει αντίγραφο της εισαγγελικής πρότασης, ο αρμόδιος

γραμματέας υποχρεούται να αποστείλει την εισαγγελική πρόταση με τον τρόπο αυτόν. Στην περίπτωση αυτήν, η ειδοποίηση αποδεικνύεται από το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εκτύπωση του οποίου επισυνάπτεται στη δικογραφία. Η υποβολή υπομνημάτων κατά τα άρθρα 308 και 309 ΚΠΔ διενεργείται και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

4. Οι παρ. 2 και 3 ισχύουν από 1.4.2021 έως 30.6.2021.

Άρθρο 85

Αναστολή διοικητικών διαδικασιών και υποχρέωσης καταβολής τελών, παραβόλων και εισφορών ως προς δικαστικές αποφάσεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και για το χρονικό διάστημα από 1.4.2021 έως 31.5.2021, δύναται να τροποποιείται η διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, λοιπών διοικητικών εγγράφων και αντιγράφων δικαστικών αποφάσεων, καθώς και να αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής τελών, παραβόλων και εισφορών που απαιτούνται για την έκδοση των ως άνω εγγράφων.

Άρθρο 86

Ρυθμίσεις για την αναστολή κατασχέσεων και πλειστηριασμών για τους οικονομικά πληγέντες από τις δυσμενείς συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID - 19

1. Σε φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν εμπράγματο δικαίωμα, αποκλειστικής ή κατ'ιδανικό μερίδιο, πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας σε ακίνητο, το οποίο αποτελεί την κύρια κατοικία τους και βρίσκεται στην Ελλάδα και χαρακτηρίζονται ως πληγέντες κατά τα οριζόμενα στις παρ. 2 και 3, και επιπλέον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 4, αναστέλλεται, από τη δημοσίευση του παρόντος και έως την 31.5.2021, η διενέργεια: (α) κατάσχεσης, (β) πλειστηριασμού, και (γ) αναγκαστικής εκτέλεσης για την παράδοση ή απόδοση ακινήτου με βάση την περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης κατά το άρθρο 943 και την παρ. 2 του άρθρου 1005 ΚΠολΔ, επί της κύριας κατοικίας των ανωτέρω φυσικών προσώπων. Κατά το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου, αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν στις ανωτέρω πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης. Η ως άνω αναστολή δεν εμποδίζει την επίδοση απαιτήσεων, την έκδοση διαταγής πληρωμής, την επίδοση επιταγής προς εκτέλεση (άρθρο 924 ΚΠολΔ), καθώς και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

2. Επιλέξιμα είναι φυσικά πρόσωπα, που έχουν είτε τα ίδια είτε ο/η σύζυγος ή εξαρτώμενο μέλος αποδεδειγμένα πληγεί και για τον λόγο αυτό ενταχθεί στα έκτακτα μέτρα που έχουν ληφθεί για την προστασία της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.§

3. Ειδικότερα πληγέντες θεωρούνται:

α) εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα, στους οποίους παρασχέθηκε οικονομική ενίσχυση, σύμφωνα με σχετικές κανονιστικές πράξεις, ή των οποίων ο μέσος μικτός μηνιαίος μισθός, αφαιρουμένων πρόσθετων ή άλλων έκτακτων αποδοχών των μηνών Μαρτίου και Απριλίου

του 2020, παρουσίασε μείωση, σε σχέση με τον αντίστοιχο των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου του 2020, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

αα) για ποσά έως χίλια (1.000) ευρώ, μείωση ίση ή μεγαλύτερη του δέκα τοις εκατό (10%),

αβ) για ποσά από χίλια και ένα λεπτό (1.000,01) του ευρώ και μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ, μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%),

αγ) για ποσά μεγαλύτερα των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ, μείωση ίση ή μεγαλύτερη του τριάντα τοις εκατό (30%), όπως οι αποδοχές των υποπερ. αα' ως αγ' δηλώνονται στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης από τον εργοδότη.

β) ελεύθεροι επαγγελματίες ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, στους οποίους παρασχέθηκε οικονομική ενίσχυση, σύμφωνα με σχετικές κανονιστικές πράξεις, ή των οποίων τα έσοδα του δευτέρου τριμήνου του 2020 παρουσίασαν μείωση ίση ή μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του έτους 2019, όπως αυτό προκύπτει από τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α.,

γ) άνεργοι ή μακροχρόνια άνεργοι, στους οποίους παρασχέθηκε οικονομική ενίσχυση, σύμφωνα με σχετικές κανονιστικές πράξεις,

δ) φυσικά πρόσωπα, ιδιοκτήτες ακινήτων, οι οποίοι έλαβαν μειωμένο μίσθωμα, σύμφωνα με σχετικές κανονιστικές πράξεις,

ε) εταίροι προσωπικών ή κεφαλαιουχικών εταιριών, των οποίων η λειτουργία έχει ανασταλεί υποχρεωτικά ή έχουν λάβει ενίσχυση, σύμφωνα με σχετικές κανονιστικές πράξεις, και σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία της Φορολογικής Διοίκησης,

στ) φυσικά πρόσωπα που έλαβαν ενίσχυση με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής ή τον Μηχανισμό «Συνεργασία», σύμφωνα με σχετικές κανονιστικές πράξεις, και οι οποίοι αποδεδειγμένα έχουν παρουσιάσει μείωση εισοδημάτων λόγω των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

4. Πέραν των προϋποθέσεων της παρ. 3, ο αιτών πρέπει σωρευτικά να πληροί και τα ακόλουθα πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας:

α) Η αξία της κύριας κατοικίας σύμφωνα με την παρ. 5 να μην υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ.

β) Το οικογενειακό εισόδημα του φυσικού προσώπου, κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχει δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης, να μην υπερβαίνει τις δεκαεπτά χιλιάδες (17.000) ευρώ. Το ποσό του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνεται κατά δεκατρείς χιλιάδες (13.000) ευρώ για τον ή την σύζυγο ή συμβίο ή συμβία και κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο μέλος και μέχρι τρία (3) εξαρτώμενα μέλη.

γ) Οι καταθέσεις και τα επενδυτικά προϊόντα του φυσικού προσώπου, του/της συζύγου ή συμβίου ή συμβίας του και των εξαρτώμενων μελών στην ημεδαπή ή την αλλοδαπή, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ.

δ) Το σύνολο του ανεξόφλητου κεφαλαίου της οφειλής, για την οποία επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση, στο

οποίο συνυπολογίζονται λογιστικοποιημένοι από τους πιστωτές τόκοι, να μην υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ. Αν η οφειλή έχει συνομολογηθεί σε άλλο, πλην του ευρώ, νόμισμα, για τον καθορισμό του μέγιστου ορίου του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία του αλλοδαπού νομίσματος με το ευρώ κατά την τελευταία εργάσιμη ημέρα του προηγούμενου μήνα από την έναρξη της αναστολής.

ε) Η ακίνητη περιουσία του αιτούντος, του ή της συζύγου ή συμβίου ή συμβίας και των εξαρτώμενων μελών, συμπεριλαμβανομένης της κύριας κατοικίας, να έχει συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

στ) Τα μεταφορικά μέσα του αιτούντος, που αποκτήθηκαν εντός της τελευταίας τριετίας για ιδιωτική χρήση, να έχουν συνολική αξία που δεν υπερβαίνει τις ογδόντα χιλιάδες (80.000) ευρώ.

5. Για να κριθεί η επιλεξιμότητα του φυσικού προσώπου, ως αξία του ακινήτου που αποτελεί την κύρια κατοικία, καθώς και ως αξία της λοιπής περιουσίας, λαμβάνεται υπόψη η φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), σύμφωνα με τον ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως αυτή προκύπτει από την τελευταία πράξη προσδιορισμού φόρου. Αν το φυσικό πρόσωπο έχει κατ' ιδανικό μερίδιο πλήρη ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία στην κύρια κατοικία του, κρίσιμη για την επιλεξιμότητά του είναι η αξία της πλήρους και αποκλειστικής κυριότητας.

6. Στα φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στην αναστολή του παρόντος, η πλήρωση των κριτηρίων πιστοποιείται δυνάμει σχετικής βεβαίωσης πληγέντος, η οποία χορηγείται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων που αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.), σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.). Στην πλατφόρμα παρέχεται πρόσβαση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΥΠ). Για την είσοδο στην πλατφόρμα απαιτείται η αυθεντικοποίηση του φυσικού προσώπου-χρήστη με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. (taxisnet). Η υποβολή της αίτησης συνεπάγεται άδεια του φυσικού προσώπου - δικαιούχου προς τους χρηματοδοτικούς φορείς και το Δημόσιο για πρόσβαση, επεξεργασία και διασταύρωση των δεδομένων που περιλαμβάνονται στην αίτηση, καθώς και άλλων δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των χρηματοδοτικών φορέων, για τους σκοπούς του παρόντος. Επίσης συνεπάγεται αυτοδίκαια την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του ν. 4174/2013 (Α' 170) για τον αιτούντα, τον/τη σύζυγο και τα εξαρτώμενα μέλη, προκειμένου να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος της πλήρωσης των κριτηρίων επιλεξιμότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η διαδικασία υποβολής της αίτησης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

7. Σε φυσικά πρόσωπα που είχαν υποβάλλει αίτηση στο πλαίσιο των άρθρων 71 έως 83 του ν. 4714/2020 (Α' 148) και είχαν κριθεί επιλέξιμα, η βεβαίωση της παρ. 6 εκδίδεται άμεσα από την ψηφιακή πλατφόρμα.

8. Σε περίπτωση επικείμενου πλειστηριασμού και προκειμένου να εφαρμοστεί η αναστολή της παρ. 1, η βεβαίωση της παρ. 6 πρέπει να κοινοποιηθεί από το φυσικό πρόσωπο προς τον επισπεύδοντα δανειστή του αργότερο την δέκατη πέμπτη (15η) ημέρα προ της ημερομηνίας διενέργειας του πλειστηριασμού. Σε κάθε περίπτωση, η προαναφερόμενη βεβαίωση γνωστοποιείται στα όργανα της εκτέλεσης βάσει του άρθρου 939 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

9. Οι ρυθμίσεις του παρόντος, αναφορικά με το επιτρεπτό και τις προϋποθέσεις των πράξεων εκτέλεσης, είναι ειδικότερες σε σχέση με τις παρ. 11, 12 και 13 του άρθρου 83. Οι πλειστηριασμοί που ματαιώνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι δεν διενεργήθηκαν και συνεχίζονται κατά τις γενικές διατάξεις.

Άρθρο 87

Τροποποίηση της παρ. 9 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994 για την Ανεξάρτητη Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών

1. Η παρ. 9 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994 (Α' 121) αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Στις περιπτώσεις του άρθρου 4, η Α.Δ.Α.Ε. δύναται, μετά τη λήξη του μέτρου της άρσης, να αποφασίζει τη γνωστοποίηση της επιβολής του μέτρου αυτού στους θιγόμενους, με τη σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και υπό την προϋπόθεση, ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε.

Τα στοιχεία που είχαν συλλεγεί ή κατασχεθεί και το υλικό που εγγράφηκε ή αποτυπώθηκε σε εκτέλεση της διάταξης για την άρση του απορρήτου σε περίπτωση διακρίβωσης εγκλημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 4, επισυνάπτονται στη δικογραφία, αν συνιστούν αποδεικτικά μέσα για την ποινική δίωξη κατά την κρίση της αρχής που εξέδωσε τη διάταξη. Στις περιπτώσεις των παρ. 1α και 1γ του άρθρου 4 και της περ. ζ' της παρ. 3 του άρθρου 36 του ν. 4443/2016 (Α' 232) τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται επιπλέον κατά τη διοικητική διαδικασία για τη διαπίστωση της παράβασης των άρθρων 3 έως 7, 29 και 30 του ν. 3340/2005 (Α' 112), του άρθρου 93α του ν. 4099/2012 (Α' 250), καθώς και των διατάξεων των στοιχείων (α) και (β) του άρθρου 14 και του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την κατάχρηση της αγοράς (Κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (L 173) και επισυνάπτονται στη σχετική δικογραφία κατά τη διαδικασία ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

Διαφορετικά επιστρέφονται στον κύριό τους, εφόσον έχει αποφασισθεί η κατά το πρώτο εδάφιο γνωστοποίηση του μέτρου. Αν δεν συντρέχει αυτή η περίπτωση καταστρέφονται ενώπιον της αρχής που εξέδωσε τη

διάταξη και συντάσσεται έκθεση για την καταστροφή. Υποχρεωτικώς καταστρέφεται το υλικό που δεν έχει σχέση με τον λόγο επιβολής του μέτρου. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 3.»

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και για τις άρσεις του απορρήτου που έχουν λάβει χώρα έως τη δημοσίευση του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 88

Συμβάσεις υπηρεσιών καθαριότητας, απολύμανσης και φύλαξης

1. Συμβάσεις Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου προσωπικού, που απασχολείται κατά τη δημοσίευση του παρόντος, για τις ανάγκες καθαριότητας, φύλαξης και απολύμανσης των κτιρίων των Κεντρικών Υπηρεσιών των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, των νοσοκομείων του ΕΣΥ, των στρατιωτικών νοσοκομείων, καθώς και του Ε.Ο.Δ.Υ., των κτιρίων των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, καθώς και για τις ανάγκες φύλαξης και απολύμανσης των κτιρίων των Κεντρικών Υπηρεσιών και των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), παρατείνονται, από τη λήξη τους, για λόγους δημόσιας υγείας έως τη σύναψη των συμβάσεων μετά την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαδικασιών πρόσληψης ή των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης υπηρεσιών καθαριότητας και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ης.6.2021 για την κάλυψη των ανωτέρω αναγκών. Η παράταση των συμβάσεων γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134) και δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές.

2. Συμβάσεις υπηρεσιών καθαριότητας, απολύμανσης και φύλαξης, οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο του άρθρου εικοστού έκτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως και την 30η.6.2021.

Άρθρο 89

Χρήση νέων τεχνολογιών για τη σύγκληση και διεξαγωγή συνεδριάσεων και αρχαιρεσιών των συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων

1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και για χρονικό διάστημα όχι πέραν της 30ης.6.2021, συνεδρίαση συλλογικού οργάνου οποιουδήποτε νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου ή οποιασδήποτε νομικής οντότητας, ιδίως διοικητικού συμβουλίου και Γενικής Συνέλευσης μετόχων ή εταιρών, μπορεί να λαμβάνει χώρα και με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα

ή και ως προς όλα τα μέλη τους. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες και τεχνικές οδηγίες για τη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση.

2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και για χρονικό διάστημα όχι πέραν της 30ής.6.2021, η λήψη των αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μπορεί να λαμβάνει χώρα και με τηλεδιάσκεψη για όλα ή για κάποια από τα μέλη τους, με κάθε πρόσφορο τηλεπικοινωνιακό μέσο, καθώς και δια περιφοράς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, οι υπογραφές των μελών του συλλογικού οργάνου μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα.

3. Οι παρ. 1 και 2 ισχύουν και για τα συλλογικά όργανα των συνδικαλιστικών οργανώσεων της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 1264/1982 (Α' 79), των εργοδοτικών οργανώσεων, των επαγγελματικών οργανώσεων του ν. 1712/1987, των αστικών συνεταιρισμών του ν. 1667/1986 (Α' 196) και όλων των σωματείων που λειτουργούν βάσει του ΑΚ ή άλλων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, εξαιρουμένων των αλληλοβοηθητικών ταμείων.

Άρθρο 90

Παράταση θητείας οργάνων διοίκησης

Η θητεία των διοικητικών συμβουλίων και των λοιπών καταστατικών οργάνων των πολιτιστικών, αθλητικών, φιλανθρωπικών και άλλων σωματείων και συλλόγων, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν, σύμφωνα με τα άρθρα 78 και επ. του Αστικού Κώδικα, του Σώματος Ελλήνων Προσκόπων (Σ.Ε.Π.), που έχει συσταθεί με τον ν. 1066/1917 (Α' 268), καθώς και των επαγγελματικών οργανώσεων του ν. 1712/1987 (Α' 115), εφόσον έχει ληφεί ή ληφεί ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και εφόσον στο μεταξύ δεν έχουν διενεργηθεί ή δεν διενεργηθούν, σύμφωνα με το άρθρο 89 του παρόντος αρχαιρείς για την ανάδειξη νέων καταστατικών οργάνων, παρατείνεται, από την ημερομηνία λήξης της, έως την 30ή.6.2021. Κοινές υπουργικές αποφάσεις, που έχουν εκδοθεί δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4753/2020 (Α' 227), με τις οποίες παρατάθηκε η θητεία των διοικητικών συμβουλίων και των λοιπών καταστατικών οργάνων σωματείων και συλλόγων διατηρούνται σε ισχύ, μέχρι την 30ή.4.2021.

Άρθρο 91

Παράταση προθεσμίας για την εκκαθάριση των δηλώσεων για τον καθορισμό της επιφάνειας ή και της χρήσης ακινήτου περί υπολογισμού φόρων, τελών και εισφορών προς Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Οι προθεσμίες του πέμπτου και του έκτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4647/2019 (Α' 204) αναφορικά με την εκκαθάριση των δηλώσεων για τον

καθορισμό της επιφάνειας ή και της χρήσης ακινήτου περί του υπολογισμού φόρων, τελών και εισφορών προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τη διάρκεια των συμβάσεων που έχουν συναφθεί αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό, παρατείνονται, από την ημερομηνία λήξης τους, έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 92

Άσκηση αρμοδιοτήτων δημοτικής αστυνομίας σε δήμους στους οποίους αυτή δεν υφίσταται ή έχει ανεπαρκή στελέχωση - Τροποποίηση του άρθρου 50 του ν. 4753/2020

Ο τίτλος και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 50 του ν. 4753/2020 (Α' 227) τροποποιούνται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 50

Άσκηση αρμοδιοτήτων δημοτικής αστυνομίας σε δήμους στους οποίους αυτή δεν υφίσταται ή έχει ανεπαρκή στελέχωση

1. Σε δήμους στους οποίους δεν υφίσταται δημοτική αστυνομία ή το προσωπικό που υπηρετεί δεν επαρκεί κατά την κρίση του δημάρχου, δύναται με απόφαση του δημάρχου, για όσο χρονικό διάστημα ισχύουν τα έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 30ής.6.2021, να ορίζονται διοικητικοί υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ, οι οποίοι θα ασκούν αποκλειστικά τις αρμοδιότητες της δημοτικής αστυνομίας ως αρμόδιας αρχής ελέγχου και επιβολής κυρώσεων των μέτρων για την αποτροπή της πανδημίας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να παρατείνεται η ισχύς του παρόντος, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν έκτακτοι λόγοι προστασίας της δημόσιας υγείας και πάντως όχι πέραν της 30ής.9.2021.».

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 93

Δυνατότητα τμηματικής εξόφλησης προμηθευτών

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 12 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 160 του ν. 4763/2020 (Α' 254) ισχύει από την έναρξη ισχύος της ως άνω Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, ανεξάρτητα από τα προβλεπόμενα στις σχετικές συμβάσεις.

Άρθρο 94

Παράταση ισχύος ρυθμίσεων αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για τα ζητήματα έκτακτης προμήθειας μέσων ατομικής υγιεινής ή συλλογικής προστασίας, την αντιμετώπιση της διασποράς και των συνεπειών του κορωνοϊού COVID-19

Η ισχύς των άρθρων 12 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε

με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), εξηκοστού πέμπτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), τεσσαρακοστού πρώτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), καθώς και της παρ. 1 του άρθρου τριακοστού έκτου και της παρ. 2 του άρθρου τριακοστού έβδομου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020, ως προς την έκτακτη προμήθεια μέσω ανατομικής υγιεινής ή συλλογικής προστασίας, τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, τη διαδικασία αποδοχής δωρεών από τρίτους και ως προς ειδικά διοικητικά θέματα για την επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών δομών και τη διευκόλυνση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.7.2021.

Άρθρο 95
Διεξαγωγή εκλογικών διαδικασιών στα Α.Ε.Ι. μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας - Τροποποίηση του άρθρου 162 του ν. 4763/2020

Η ισχύς του άρθρου 162 του ν. 4763/2020 (Α' 254), ως προς τη διεξαγωγή εκλογικών διαδικασιών στα Α.Ε.Ι. μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.7.2021.

Άρθρο 96
Υποβολή σε διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19 και σε κάθε περίπτωση έως την 31η.7.2021, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, δύναται να ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας, μετά από γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας κατά του κορωνοϊού COVID-19, ως προϋπόθεση συμμετοχής των μαθητών, φοιτητών, σπουδαστών και καταρτιζομένων στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπου αυτή διενεργείται δια ζώσης, η προηγούμενη διαπίστωση, μετά από διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19, ότι οι ανωτέρω δεν έχουν βρεθεί θετικοί σε δοκιμασία διαγνωστικού ελέγχου. Με όμοια απόφαση δύναται να ορίζεται για το ίδιο χρονικό διάστημα η προηγούμενη υποβολή σε διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 ως προϋπόθεση συμμετοχής στις πάσης φύσεως εξετάσεις του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με τις κοινές αποφάσεις των προηγούμενων εδαφίων καθορίζονται η διαδικασία και οι φορείς διενέργειας του ελέγχου, η δυνατότητα υποβολής σε αυτοέλεγχο, η συχνότητα υποβολής σε διαγνωστικό έλεγχο, ο τρόπος διάθεσης των διαγνωστικών δοκιμασιών, ο τρόπος βεβαίωσης της υποβολής σε έλεγχο και των αποτελεσμάτων του, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 97
Ρυθμίσεις για το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» (Ι.Τ.Υ.Ε.) - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3966/2011

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3966/2011 (Α' 118) προστίθενται εδάφια πέμπτο και έκτο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ι.Τ.Υ.Ε. συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και αποτελείται από τον Πρόεδρο και άλλα οκτώ μέλη, δύο από τα οποία ορίζονται ως Αντιπρόεδροι. Η θητεία του Προέδρου και των λοιπών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής και μπορεί να ανανεώνεται. Δεν δύναται να οριστεί μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου όποιος έχει κώλυμα διορισμού δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. Από την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου εκπίπτει εκείνος, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις έκπτωσης δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ίδιου Κώδικα. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι είναι πλήρους αλλά όχι αποκλειστικής απασχόλησης. Εάν ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, εντάσσονται αυτοδικαίως σε καθεστώς μερικής απασχόλησης στο Α.Ε.Ι., όπου υπηρετούν για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θητεία τους και μπορούν να ασκούν δραστηριότητες και να αμείβονται σύμφωνα με τις περ. α', β' και ζ' της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 (Α' 195).».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 3966/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι μηνιαίες αποδοχές του Προέδρου και των Αντιπροέδρων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τα λοιπά μέλη λαμβάνουν κατά συνεδρίαση αποζημίωση η οποία καθορίζεται με απόφαση όμοια με αυτήν του προηγούμενου εδαφίου.».

3. Οι παρ. 1 και 2 ισχύουν από τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Τ.Υ.Ε. με την υπό στοιχεία 30446/Γ4/16.3.2021 απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΟΔΔ 204).

Άρθρο 98
Μεταβατικές ρυθμίσεις για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης - Τροποποίηση της παρ. 17 του άρθρου 169 του ν. 4763/2020

Στην παρ. 17 του άρθρου 169 του ν. 4763/2020 (Α' 254), προστίθεται περ. δ' και η παρ. 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. α) Η μετατροπή των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης επιπέδου ένα (1) και δύο (2) σε Κέντρα Διά Βίου Μάθησης, σύμφωνα με το άρθρο 53, δύναται να πραγματοποιηθεί για Κέντρα Διά Βίου Μάθησης που έχουν αδειοδοτηθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος, με τροποποίηση των αδειών λειτουργίας τους, λόγω προσαρμογής τους στις

διατάξεις του άρθρου 53, έως τις 30.11.2021. Ύστερα από τις 30.11.2021 ανακαλούνται οι άδειες των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης επιπέδου ένα (1) και δύο (2), που δεν προσαρμόστηκαν στις εν λόγω διατάξεις.

β) Από 30.11.2021, τα Κ.Δ.Β.Μ., που υποχρεούνται να υποβάλουν προς πιστοποίηση τα προγράμματά τους, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 57, υποχρεούνται να παρέχουν πιστοποιημένα προγράμματα.

γ) Μέχρι την έκδοση των υπουργικών και των κοινών υπουργικών αποφάσεων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 51, η διαδικασία επιλογής των των φορέων πιστοποίησης, στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων έργων Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, υλοποιείται μέσω εξετάσεων που διενεργούνται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) ή υπό την εποπτεία του. Είναι δυνατή η διενέργεια εξετάσεων πιστοποίησης από φορείς πιστοποίησης που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και διεθνώς και οι οποίοι είτε είναι διαπιστευμένοι, σύμφωνα με το Πρότυπο ISO/IEC 17024 είτε είναι πιστοποιημένοι βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου να χορηγούν πιστοποιητικά ή από εταιρείες λογισμικού οι οποίες παρέχουν σχετικές πιστοποιήσεις.

δ) Αιτήσεις για χορήγηση ή τροποποίηση άδειας Κέντρων Δια Βίου Μάθησης επιπέδου ένα (1) ή επιπέδου δύο (2), οι οποίες υποβλήθηκαν έως τις 20.12.2020, συνοδεύονται από πλήρη φάκελο και εκκρεμούν ή καθίστανται εκκρεμείς προς χορήγηση ή τροποποίηση άδειας ενώπιον της αρμόδιας υπηρεσίας. Μετά από την απαιτούμενη θετική γνώμη του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου, το αργότερο έως τις 30.5.2021 οι αιτήσεις εξετάζονται και οι σχετικές άδειες χορηγούνται από την αρμόδια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κατά τον χρόνο υποβολής των αιτήσεων, εφόσον δηλωθεί από τους αιτούντες ότι επιθυμούν την εξέτασή τους, όπως έχουν υποβληθεί και σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές. Η δήλωση του προηγούμενου εδαφίου υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη γνωστοποίηση στους αιτούντες, με κάθε πρόσφορο τρόπο, εκ μέρους της αρμόδιας υπηρεσίας, στην οποία εκκρεμεί η αίτησή τους, της θετικής γνώμης που έχει περιέλθει σ' αυτήν. Η περ. α' εφαρμόζεται και στα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, στα οποία η άδεια έχει χορηγηθεί ή τροποποιηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος της περ. δ' ή η άδεια χορηγείται ή τροποποιείται σύμφωνα με την περ. δ' ανεξαρτήτως του χρόνου ολοκλήρωσης της διαδικασίας χορήγησης ή τροποποίησης της άδειας.»

Άρθρο 99

Ρυθμίσεις για τους δείκτες ποιότητας και επιτευγμάτων των Α.Ε.Ι. - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4653/2020

Οι περ. β' γ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4653/2020 (Α' 12) τροποποιούνται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. α) Το ογδόντα τοις εκατό (80%) της τακτικής επιχορήγησης στα Α.Ε.Ι. κατανέμεται σύμφωνα με τα κατωτέρω, ιδίως, κριτήρια:

αα) τον συνολικό αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά πρόγραμμα σπουδών,

ββ) το εκτιμώμενο ετήσιο κόστος σπουδών ανά φοιτητή για κάθε πρόγραμμα σπουδών,

γγ) τη διάρκεια των προγραμμάτων σπουδών,

δδ) το μέγεθος και τη γεωγραφική διασπορά του ιδρύματος.

β) Το είκοσι τοις εκατό (20%) της τακτικής επιχορήγησης στα Α.Ε.Ι. κατανέμεται με βάση ενδεικτικούς δείκτες ποιότητας και επιτευγμάτων, στους οποίους μπορεί να αξιολογείται κάθε Α.Ε.Ι. Οι δείκτες αυτοί μπορεί να είναι ιδίως οι εξής:

αα) η ποιότητα και αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η οποία αξιολογείται με βάση ιδίως την αριθμητική σχέση των αποφοίτων προς τους εισερχόμενους φοιτητές, την αξιολόγηση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών από τους φοιτητές και την πορεία επαγγελματικής απορρόφησης των αποφοίτων,

ββ) η ερευνητική δραστηριότητα, η οποία αξιολογείται με βάση ιδίως τον αριθμό των μελών του επιστημονικού προσωπικού που επιτυγχάνουν χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας, τον αριθμό των Κέντρων Αριστείας στην έρευνα, τον αριθμό των μελών Δ.Ε.Π. που κατέχουν θέσεις στα κεντρικά όργανα διοίκησης διεθνών ακαδημαϊκών ή ερευνητικών οργανισμών ή διεθνών επιστημονικών εταιρειών, τον αριθμό δημοσιεύσεων ανά καθηγητή, τον αριθμό ετεροαναφορών ανά καθηγητή, τον αριθμό ανά καθηγητή απλών συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά προγράμματα έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και τον αριθμό ανά καθηγητή συμμετοχών με συντονιστικό ρόλο σε ανταγωνιστικά προγράμματα έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών,

γγ) η διεθνοποίηση, η οποία αξιολογείται με βάση ιδίως τον αριθμό των αλλοδαπών φοιτητών σε αναλογία με τον συνολικό αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών, των φοιτητών που φοιτούν στο ίδρυμα μέσω των ευρωπαϊκών και διεθνών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, των φοιτητών που φοιτούν στο εξωτερικό μέσω ευρωπαϊκών και διεθνών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς και τον αριθμό συμφωνιών συνεργασίας με άλλα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου της ΕΘ.Α.Α.Ε., ορίζονται τα κριτήρια κατανομής και οι δείκτες ποιότητας και επιτευγμάτων των υποπαρ. α' και β', ο τρόπος με τον οποίο αυτοί σταθμίζονται και συνδυάζονται, μπορεί να ορίζονται ορισμένα ή όλα τα κριτήρια ή δείκτες ως υποχρεωτικοί για τα Α.Ε.Ι., καθώς και να ορισμένα κριτήρια ή δείκτες ως προαιρετικοί για τα Α.Ε.Ι. και, στην τελευταία περίπτωση, να ορίζεται περαιτέρω το πλήθος των κριτηρίων ή δεικτών τα οποία πρέπει να επιλέξει κάθε Α.Ε.Ι., καθώς και κάθε σχετική διαδικασία.

δ) Αν ένα Α.Ε.Ι. δεν επιτύχει τους δείκτες ποιότητας και επιτευγμάτων στους οποίους έχει επιλέξει να αξιολογηθεί, σύμφωνα με την υποπαρ. β', τότε η επιχορήγηση που δεν θα λάβει ως συνέπεια της αξιολόγησής του θα κατανεμηθεί στην επιχορήγηση των λοιπών Α.Ε.Ι., σύμ-

φωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην απόφαση της υποπαρ. γ'.

ε) Η τακτική επιχορήγηση κατανέμεται στα Α.Ε.Ι. με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μέχρι τον Ιανουάριο εκάστου έτους, ύστερα από πρόταση του Ανώτατου Συμβουλίου της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Στην επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό που κατανέμεται στα ιδρύματα με την ως άνω διαδικασία, συμπεριλαμβάνονται, ειδικότερα, οι λειτουργικές δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού, εξαιρουμένου του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.».

Άρθρο 100 **Ρυθμίσεις για την Επιτροπή Εξωτερικής** **Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Ε.Ε.Α.Π.) της** **ΕΘ.Α.Α.Ε.**

1. Η παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 4653/2020 (Α' 12) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στα μέλη της Ε.Ε.Α.Π. καταβάλλονται η ημερήσια αποζημίωση για το έργο τους, καθώς και οι δαπάνες μετακίνησης σύμφωνα με την υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94). Οι ανωτέρω αποζημιώσεις και δαπάνες καλύπτονται από την ΕΘ.Α.Α.Ε. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης των μελών της Επιτροπής. Το ετήσιο ύψος των αποζημιώσεων για κάθε μέλος της Ε.Ε.Α.Π. δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό επί των ετήσιων αποδοχών του Προέδρου, το οποίο ορίζεται στην ίδια απόφαση.».

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την πρώτη συγκρότηση της Ε.Ε.Α.Π. με βάση τον ν. 4653/2020.

Άρθρο 101 **Μετατάξεις εκπαιδευτικών σε κλάδο** **κατώτερης κατηγορίας**

1. Οι μετατάξεις των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέσεις διοικητικών υπαλλήλων, κατ' εφαρμογή του ν. 4440/2016 (Α' 224), δύναται να διενεργούνται και σε κλάδο κατώτερης κατηγορίας, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι συναινούν ως προς αυτό.

2. Πράξεις μετατάξης των εκπαιδευτικών της παρ. 1 σε κλάδο κατώτερης κατηγορίας που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος είναι νόμιμες.

Άρθρο 102 **Πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών** **βοηθών βρεφοκόμων-παιδοκόμων**

Ειδικά για το σχολικό έτος 2020-2021, αν οι λειτουργικές ανάγκες των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό (Ε.Β.Π.) του κλάδου ΔΕ01-Ε.Β.Π. δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν από τα μέλη που έχουν ενταχθεί στον τελικό αξιολογικό πίνακα Γ2' της προκήρυξης 1ΕΑ/2019 (Α.Σ.Ε.Π. 13) του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) του οικείου κλάδου, λόγω εξάντλησης των διαθέσιμων υποψηφίων, δύναται να προσλαμβάνονται ως προσωρινοί αναπληρωτές εκπαιδευτικοί γενικής

εκπαίδευσης που έχουν ενταχθεί στον προσωρινό αξιολογικό πίνακα κατάταξης Α' της προκήρυξης ΑΓΤ/2020 του Α.Σ.Ε.Π. του κλάδου ΤΕ01.30-Βοηθοί Βρεφοκόμων-Παιδοκόμων υπό την προϋπόθεση ότι κατέχουν πτυχίο ένταξης στον κλάδο ΔΕ01-Ε.Β.Π. Οι προσλήψεις του πρώτου εδαφίου δύναται να πραγματοποιούνται μόνο σύμφωνα με το άρθρο 86 του ν. 4547/2018 (Α' 102). Κατά τη διαδικασία των προσλήψεων αυτών προηγούνται οι υποψήφιοι του κλάδου ΔΕ01-Ε.Β.Π.

Άρθρο 103 **Παράταση προθεσμίας για πρόσληψη σε θέσεις** **Ιεροδιδασκάλων, Ελλήνων πολιτών της** **μουσουλμανικής μειονότητας - Τροποποίηση** **της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 3536/2007**

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 3536/2007 (Α' 42) τροποποιείται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, για ένα (1) έτος κάθε φορά».

Άρθρο 104 **Έκτακτη επιχορήγηση θρησκευτικών φορέων**

1. Το Δημόσιο δύναται να καταβάλει εφάπαξ έκτακτη επιχορήγηση προς το νομικό πρόσωπο της Εκκλησίας της Ελλάδος, το νομικό πρόσωπο της Εκκλησίας της Κρήτης, τις Ιερές Μητροπόλεις Δωδεκανήσου, το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος (Κ.Ι.Σ.Ε.), τα Εκκλησιαστικά Νομικά Πρόσωπα (Ε.Ν.Π.), τα Θρησκευτικά Νομικά Πρόσωπα (Θ.Ν.Π.) του ν. 4301/2014 (Α' 223), που διαθέτουν άδειες ευκτήριου οίκου και τις θρησκευτικές κοινότητες που διαθέτουν άδειες ευκτήριου οίκου, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις έκτακτες ανάγκες τους, λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID - 19 και να ενισχύσουν το φιλανθρωπικό τους έργο. Η Εκκλησία της Ελλάδος, η Εκκλησία της Κρήτης, οι Ιερές Μητροπόλεις Δωδεκανήσου, το Κ.Ι.Σ.Ε. και τα Ε.Ν.Π. μπορούν να καταλείψουν το σύνολο ή μέρος της επιχορήγησης σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, συνδεδεμένα οργανωτικά με αυτά.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται το ύψος της επιχορήγησης, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις χορήγησης της ανά δικαιούχο, η διαδικασία υποβολής σχετικής αίτησης, τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά, η διαδικασία και ο τρόπος χορήγησης της ενίσχυσης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και κάθε άλλο συναφές ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Η έκτακτη επιχορήγηση είναι αφορολόγητη και ακατάσχετη και στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα.

4. Η δαπάνη του παρόντος βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Άρθρο 105

Παράταση μηχανισμού ενίσχυσης ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ
και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών -
Τροποποίηση του άρθρου 40 του ν. 4778/2021

Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 40 του ν. 4778/2021 (Α' 26) τροποποιούνται και το άρθρο 40 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 40

Παράταση μηχανισμού ενίσχυσης ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Το χρονικό διάστημα εφαρμογής του μηχανισμού ενίσχυσης ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ του άρθρου 31 του ν. 4690/2020 (Α' 104), καθώς και η καταβολή σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) από τον κρατικό προϋπολογισμό του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα, που οι εργαζόμενοι που εντάσσονται στον μηχανισμό «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» δεν απασχολούνται, παρατείνονται μέχρι την 30η.6.2021 και ο μηχανισμός εφαρμόζεται για εργαζομένους που έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης την 31η.1.2021.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις της οικονομικής ενίσχυσης, ιδίως η απαιτούμενη μείωση του κύκλου εργασιών του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) ή των ακαθάριστων εσόδων και ο κύκλος εργασιών αναφοράς ή τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς, η επιδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών (εργατικών ή εργοδοτικών), καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα και αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να παρατείνεται περαιτέρω το χρονικό διάστημα εφαρμογής του μηχανισμού «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» και της επιδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών (εργατικών ή εργοδοτικών) ή να προβλέπεται η εφαρμογή του για άλλα χρονικά διαστήματα.»

Άρθρο 106

Καταβολή ασφαλιστικών εισφορών από τον
κρατικό προϋπολογισμό στο πλαίσιο του
προγράμματος ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ για επιχειρήσεις
τριτογενούς τομέα - Τροποποίηση των παρ. 2, 4
και 6 του άρθρου 123 του ν. 4714/2020

Στις παρ. 2 και 4 του άρθρου 123 του ν. 4714/2020 τροποποιείται η καταληκτική ημερομηνία, στην παρ. 6 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 123 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 123

Επιπρόσθετα μέτρα στήριξης
εργαζομένων και εργοδοτών

1. Οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές για τις επιχειρήσεις - εργοδότες που δραστηριοποιούνται στον τριτογενή τομέα βάσει Κ.Α.Δ., υποκείμενες σε Φ.Π.Α. που έλαβαν άνω του 50% των ακαθάριστων εσόδων τους, κατά το 3ο τρίμηνο του έτους 2019, καταβάλλονται από

τον κρατικό προϋπολογισμό για το χρονικό διάστημα από 1.7.2020 έως 30.09.2020.

2. Κατ' εξαίρεση της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 4690/2020 (Α' 104), το σύνολο των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών, για τις επιχειρήσεις-εργοδότες της παρ. 1, που εντάσσονται στον μηχανισμό ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό για το χρονικό διάστημα από 1ης.7.2020 ως 30.6.2021.

3. Οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές για τις επιχειρήσεις-εργοδότες που δραστηριοποιούνται στους κλάδους των αεροπορικών και ακτοπλοϊκών μεταφορών βάσει Κ.Α.Δ., καταβάλλονται από τον κρατικό προϋπολογισμό για το χρονικό διάστημα από 1.7.2020 έως 30.09.2020.

4. Κατ' εξαίρεση της περ. γ' της παρ. 5 του άρθρου 31 του ν. 4690/2020 (Α' 104) για τις επιχειρήσεις εργοδότες της παρ. 3 που εντάσσονται στον μηχανισμό ενίσχυσης της απασχόλησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», το σύνολο των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό για το χρονικό διάστημα από 1ης.7.2020 έως 30.6.2021.

5. Οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 δεν εφαρμόζονται σε συμβάσεις ναυτολόγησης, οι οποίες κατά το ανωτέρω διάστημα είναι σε αναστολή, με βάση τις διατάξεις του άρθρου εξηκοστού τρίτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την από 1.5.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4690/2020 (Α' 104).

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος, η διαδικασία διασταύρωσης των απαραίτητων στοιχείων μέσω της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να παρατείνεται περαιτέρω το χρονικό διάστημα εφαρμογής του παρόντος ή να προβλέπεται η εφαρμογή του για άλλα χρονικά διαστήματα.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να εξειδικεύονται τυχόν ειδικότερα ζητήματα και λεπτομέρειες αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την εφαρμογή του παρόντος.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής πολιτικής καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία για την εφαρμογή της παρ. 3 σχετικά με τις ακτοπλοϊκές μεταφορές, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 107

Καταβολή ασφαλιστικών εισφορών από τον
κρατικό προϋπολογισμό στο πλαίσιο του
προγράμματος ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ για τουριστικά
καταλύματα δωδεκάμηνης διάρκειας -
Τροποποίηση των παρ. 1α και 2 του άρθρου
123Α του ν. 4714/2020

Στην παρ. 1α του άρθρου 123 του ν. 4714/2020 τροποποιείται η καταληκτική ημερομηνία, στην παρ. 2 προστί-

θεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 123 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 123Α
Μέτρα στήριξης εργαζομένων
και εργοδοτών τουριστικών καταλυμάτων
δωδεκάμηνης λειτουργίας

«1. Οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές για τις επιχειρήσεις-εργοδότες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των τουριστικών καταλυμάτων, τα οποία λειτουργούν καθ' όλο το έτος (δώδεκα (12) μήνες ετησίως) και κατά το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 2020 έως και τον Αύγουστο 2020, είχαν χαμηλότερα ακαθάριστα έσοδα κατά ποσοστό τουλάχιστον 70% από το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του έτους 2019, καταβάλλονται από τον κρατικό προϋπολογισμό για το χρονικό διάστημα από 1.9.2020 έως 31.12.2020.

1α. Οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές για τις επιχειρήσεις-εργοδότες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των τουριστικών καταλυμάτων, τα οποία λειτουργούν καθ' όλο το έτος (δώδεκα (12) μήνες ετησίως) και κατά το χρονικό διάστημα από τον Απρίλιο 2020 έως και τον Δεκέμβριο 2020, είχαν χαμηλότερα ακαθάριστα έσοδα κατά ποσοστό τουλάχιστον 70% από το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του έτους 2019, καταβάλλονται από τον κρατικό προϋπολογισμό για το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2021 έως 30.6.2021.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις για την ένταξη των επιχειρήσεων - εργοδοτών της παρ. 1, οι υποχρεώσεις αυτών των επιχειρήσεων, η διαδικασία διασταύρωσης των απαραίτητων στοιχείων μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος «Εργάνη» και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να παρατείνεται περαιτέρω το χρονικό διάστημα εφαρμογής του παρόντος ή να προβλέπεται η εφαρμογή του για άλλα χρονικά διαστήματα.»

Άρθρο 108
Παράταση συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε προνοιακούς φορείς - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4578/2018

Η παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4578/2018 (Α' 200) τροποποιείται και το άρθρο 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 35
Κάλυψη θέσεων εποπτευόμενων φορέων

1. Η κάλυψη των θέσεων του άρθρου 34 διενεργείται με πρόσληψη τακτικού προσωπικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28). Προκηρύξεις για την πρόσληψη του προσωπικού αυτού εκδίδονται το αργότερο μέχρι τις 31.12.2019. Στις προκηρύξεις του προηγούμενου εδαφίου, η εμπειρία που προβλέπεται στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, εφόσον έχει αποκτηθεί από το προσωπικό που υπηρέτησε στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α' 16), στο Θεραπευτήριο Χρόνιων

Παθήσεων Ευρυτανίας, στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.), στο Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), στο Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (Ε.Ι.Κ.), καθώς και στα παραρτήματά τους, με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και σε αντίστοιχες θέσεις σε οποιονδήποτε από τους ανωτέρω φορείς, μοριοδοτείται με είκοσι (20) μονάδες ανά μήνα για τους πρώτους σαράντα οκτώ (48) μήνες και με επτά (7) μονάδες ανά μήνα για κάθε επόμενο πλέον των σαράντα οκτώ (48) μηνών και μέχρι τους ογδόντα τέσσερις (84) μήνες, για το σύνολο των θέσεων που προκηρύσσονται.

Για τις προσλήψεις που διενεργούνται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, δεν εφαρμόζονται οι περιορισμοί του άρθρου 28 του ν. 2190/1994.

2. Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του έκτακτου προσωπικού των φορέων του άρθρου 34, που παρέχουν τις υπηρεσίες τους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι τη δημοσίευση του διορισμού των επιτυχόντων των οριστικών πινάκων διοριστέων της υπ' αρ. 7Κ/2019 Προκήρυξης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ 42). Αν οι οικείοι προσωρινοί πίνακες διοριστέων για τις προσλήψεις της παρ. 1 έχουν καταρτιστεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος, οι συμβάσεις εργασίας του έκτακτου προσωπικού του προηγούμενου εδαφίου διατηρούνται σε ισχύ κατά το διάστημα μεταξύ της κατάρτισης των ανωτέρω πινάκων και της ανάληψης υπηρεσίας από τους υπαλλήλους που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

3. Η παροχή των υπηρεσιών από το προσωπικό της παρ. 2, σύμφωνα με τις ανωτέρω εξαιρετικές προϋποθέσεις, δεν εμπίπτει στους περιορισμούς των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134) και δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, ενώ δεν προσμετράται στην ειδική μοριοδότηση της εμπειρίας της παρ. 1.»

Άρθρο 109
Παράταση συμβάσεων εργασίας επικουρικού προσωπικού σε προνοιακούς φορείς

1. Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου εικοστού πρώτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), και της κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσας υπ' αρ. 12549/4426/16.3.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών (Β' 868), για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από την εμφάνιση και διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και οι οποίες παρατάθηκαν ως την 31η.3.2021 δυνάμει του άρθρου 34 του ν. 4722/2020 (Α' 177), παρατείνονται, από τη λήξη τους, έως την 30ή.9.2021. Η παράταση των συμβάσεων σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, ούτε εμπίπτει στους περιορισμούς των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

2. Συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου που συνάπτονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος, κατ' εφαρμογή του άρθρου εικοστού πρώτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου και της υπουργικής απόφασης της παρ. 1, δεν δύναται να έχουν ημερομηνία λήξης μετά την 30ή.9.2021.

3. Οι αμοιβές και οι ασφαλιστικές εισφορές των συμβάσεων των παρ. 1 και 2 καλύπτονται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 110
Παρατάσεις ισχύος έκτακτων μέτρων
αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης
και Επενδύσεων

1. Η ισχύς του άρθρου τρίτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), ως προς ζητήματα δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 30ή.6.2021.

2. Η ισχύς του άρθρου δέκατου όγδοου και του άρθρου εικοστού πρώτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς το ωράριο εμπορικών καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων και ως προς τους περιορισμούς στην πώληση αγαθών, αντίστοιχα, παρατείνονται, από τη λήξη της, έως την 30ή.6.2021.

3. Η ισχύς του άρθρου δέκατου έκτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), ως προς την αποστολή δεδομένων τιμών των καταστημάτων υπεραγορών τροφίμων, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 111
Παράταση της διάρκειας των επαγγελματικών
μισθώσεων

1. Η διάρκεια των επαγγελματικών μισθώσεων των επιχειρήσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 34/1995 (Α' 30) και του άρθρου 13 του ν. 4242/2014 (Α' 50), η λειτουργία των οποίων έχει ανασταλεί με κρατική εντολή στο πλαίσιο των μέτρων για τον περιορισμό και την αντιμετώπιση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας, παρατείνεται για διάστημα ίσο με τον χρόνο αναστολής της οικονομικής τους δραστηριότητας, όπως αυτή προκύπτει από τις κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί περί αναστολής δραστηριότητας.

2. Η παράταση των επαγγελματικών μισθώσεων της παρ. 1 εφαρμόζεται αναδρομικά για το διάστημα από τις 14.3.2020 και μετά, και καταλαμβάνει όλες τις ενεργές μισθώσεις, καθώς και τις μισθώσεις οι οποίες έληξαν μετά τις 7.11.2020 και μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Η παράταση της διάρκειας της μίσθωσης γίνεται από τον μισθωτή, εφόσον το επιθυμεί, με έγγραφη δήλωση του προς τον εκμισθωτή εντός ενός (1) μηνός από τη

δημοσίευση του παρόντος και καθίσταται υποχρεωτική για τον εκμισθωτή.

4. Δικαιούχος παράτασης της διάρκειας της επαγγελματικής μίσθωσης είναι κάθε μισθωτής που πληροί τα κριτήρια της παρ. 1, υπό την προϋπόθεση ότι κατά τον χρόνο της δήλωσης της παρ. 3, δεν οφείλει κανενός είδους μίσθωμα προς τον εκμισθωτή.

5. Η παράταση της διάρκειας της μίσθωσης λόγω των μέτρων περιορισμού της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, αποτελεί αποκλειστικά και μόνο αναπλήρωση του χρόνου αναστολής της οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων που έκλεισαν με κρατική εντολή και δεν δημιουργεί οποιαδήποτε άλλα δικαιώματα και υποχρεώσεις στα μέρη της σύμβασης επαγγελματικής μίσθωσης.

6. Οι παρ. 1 έως 4 εφαρμόζονται αναλογικά και στις περιπτώσεις επαγγελματικών υπομισθώσεων, εφόσον η δραστηριότητα του υπομισθωτή έχει ανασταλεί με κρατική εντολή, ανεξαρτήτως της αναστολής ή μη, της δραστηριότητας του υπεκμισθωτή/μισθωτή. Η έγγραφη δήλωση της παρ. 3 του υπομισθωτή απευθύνεται προς υπεκμισθωτή και εκμισθωτή και είναι υποχρεωτική για αμφοτέρους.

Άρθρο 112
Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο
για τις ενισχύσεις που αφορούν προμήθεια
θερμαντικών σωμάτων από τις επιχειρήσεις
εστίασης

Η ισχύς του άρθρου 55 του ν. 4758/2020 (Α' 242), ως προς το αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο των ενισχύσεων που αφορούν προμήθεια θερμαντικών σωμάτων από τις επιχειρήσεις εστίασης, παρατείνεται, από τη λήξη της, μέχρι την 30ή.6.2021.

Άρθρο 113
Χρηματοδότηση πράξεων
συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων

Η ισχύς των παρ. 1 και 2 του άρθρου δέκατου έβδομου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), και της οποίας η ισχύς παρατάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 4728/2020 (Α' 186), ως προς τη χρηματοδότηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, παρατείνεται, από τη λήξη της, μέχρι την 30ή.6.2021.

ΜΕΡΟΣ Η'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 114
Καταγραφή και ένταξη υφιστάμενων δομικών
κατασκευών κεραιών στο καθεστώς του
ν. 4635/2019 - Τροποποίηση της παρ. 4
και προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 34 του
ν. 4635/2019

1. Η παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4635/2019 (Α' 167) τροποποιείται ως προς την προθεσμία ισχύος του πρώτου εδαφίου και διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Κατασκευές κεραιών, που δεν αδειοδοτούνται από την Ε.Ε.Τ.Τ. μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021 απομακρύνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 25, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η ως άνω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται έως έξι (6) μήνες.»

2. Στο άρθρο 34 του ν. 4635/2019 προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Αιτήσεις για χορήγηση άδειας κατασκευής κεραιάς Ε.Ε.Τ.Τ. που έχουν κατατεθεί στην Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με το άρθρο 34 του ν. 4635/2019, και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αδειοδότησής τους ή έχουν απορριφθεί από την Ε.Ε.Τ.Τ., δύνανται να συμπληρώνονται ή/και να υποβάλλονται εκ νέου διορθωμένες με κάθε απαραίτητο δικαιολογητικό μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2021. Στα ανωτέρω δικαιολογητικά περιλαμβάνονται ενδεικτικά οι πράξεις, γνώμες, πιστοποιητικά, αποφάσεις, βεβαιώσεις και εγκρίσεις αρμοδίων αρχών που συνοδεύουν τις δηλώσεις Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (Π.Π.Δ.) που περιλαμβάνονται στις ως άνω αιτήσεις. Αιτήσεις στην Ε.Ε.Τ.Τ. για χορήγηση άδειας κατασκευής κεραιάς του άρθρου 34 του ν. 4635/2019 που απορρίπτονται ή επιστρέφονται λόγω εσφαλμένων στοιχείων ή έλλειψης δικαιολογητικών δύνανται να κατατεθούν εκ νέου μέχρι την παραπάνω ημερομηνία. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η ως άνω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται έως έξι (6) μήνες. Στην περίπτωση αιτήσεων που έχουν απορριφθεί από την Ε.Ε.Τ.Τ., για την εκ νέου κατάθεσή τους καταβάλλεται το διοικητικό τέλος που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 11 της υπ' αρ. 919/26/16.12.2019 απόφασης της Ε.Ε.Τ.Τ. «Κανονισμός Αδειών Κατασκευών Κεραιών στην Ξηρά» (Β' 4872). Η παρ. 2 του παρόντος εφαρμόζεται και σε κατασκευές κεραιών για τις οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμεί αίτηση μεταβίβασης άδειας. Ο κάτοχος των κατασκευών αυτών υποχρεούται να υποβάλει μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2021, κατά περίπτωση, αίτημα τροποποίησης της άδειας κατασκευής κεραιάς ή δήλωση του άρθρου 28 ή αίτημα χορήγησης έκδοσης άδειας κατασκευής κεραιάς, καταβάλλοντας το αντίστοιχο πρόστιμο της παρ. 2. Το αντίστοιχο ποσό για τη διενέργεια ελέγχου από την Εθνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.) καταβάλλεται σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης ή της δήλωσης και το αργότερο μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2021.»

Άρθρο 115

Εκκρεμείς διαδικασίες αδειοδότησης δομικών κατασκευών κεραιάς - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4635/2019

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4635/2019 προστίθεται νέο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Εκκρεμείς διαδικασίες αδειοδότησης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του. Φάκελοι αδειοδότησης που έχουν κατατεθεί στις Υπηρεσίες Δόμησης πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος διεκπεραιώνονται σύμφωνα με το

άρθρο 30 του ν. 4070/2012 (Α' 82). Εκδοθείσες άδειες και εγκρίσεις παραμένουν ισχυρές. Όσον αφορά τα πιστοποιητικά πληρότητας που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 17Γ' του άρθρου 30 του ν. 4070/2012, διατηρούνται σε ισχύ για δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για πιστοποιητικά πληρότητας, για την έκδοση των οποίων έχει ληφθεί υπόψη έγκριση περιβαλλοντικών όρων ή δήλωση υπαγωγής σε Π.Π.Δ., χορηγείται από την Ε.Ε.Τ.Τ., μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία, άδεια κατασκευής κεραιάς σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και, στη συνέχεια, ακολουθεί η διαδικασία των άρθρων 23 και 24 του παρόντος. Η ανωτέρω διαδικασία ακολουθείται και για τα κέντρα δορυφορικών επικοινωνιών.»

Άρθρο 116

Παράταση προθεσμίας δήλωσης κεραιών ραδιοφωνικών σταθμών και αδειοδοτημένων παρόχων δικτύου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής

1. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 39 του ν. 4635/2019 (Α' 167) για τη δήλωση κεραιών ραδιοφωνικών σταθμών, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 30ή.6.2021.

2. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 39 του ν. 4635/2019 για τη δήλωση των αδειοδοτημένων παρόχων δικτύου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 30ή.6.2021.

ΜΕΡΟΣ Θ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 117

Αρχαιρεσίες αθλητικών ομοσπονδιών με προσωρινές διοικήσεις - Αρχαιρεσίες ομοσπονδιών που έλαβαν ειδική αθλητική αναγνώριση το έτος 2020 - Παράταση θητείας Ε.Ε.Α.

1. Αθλητική ομοσπονδία στην οποία, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει διοριστεί προσωρινό διοικητικό συμβούλιο δυνάμει απόφασης δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής διαταγής, ή της οικείας διεθνούς ομοσπονδίας κατά το άρθρο πέμπτο του ν. 4431/2016 (Α' 207), διεξάγει υποχρεωτικά αρχαιρεσίες για την ανάδειξη καταστατικών οργάνων το αργότερο έως την 31η.5.2021. Η θητεία της προσωρινής διοίκησης παρατείνεται έως την ημερομηνία του πρώτου εδαφίου, αν σύμφωνα με την οικεία απόφαση, ολοκληρώνεται νωρίτερα.

2. Αθλητική ομοσπονδία που έλαβε ειδική αθλητική αναγνώριση εντός του έτους 2020, διεξάγει υποχρεωτικά αρχαιρεσίες για την ανάδειξη καταστατικών οργάνων το αργότερο έως την 31η.5.2021. Η θητεία των καταστατικών οργάνων της παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.5.2021. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2725/1999 (Α' 121), στη γενική συνέλευση που συγκαλείται έως την παραπάνω ημερομηνία για τη διενέργεια αρχαιρεσιών, δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου έχει

κάθε αθλητικό σωματείο, μέλος της ομοσπονδίας, που φέρει ειδική αθλητική αναγνώριση και έχει εγγραφεί στο ηλεκτρονικό μητρώο του άρθρου 142 του ν. 4174/2020 (Α' 148).

3. Παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021, η θητεία της Επιτροπής Επαγγελματικού Αθλητισμού του άρθρου 77 του ν. 2725/1999 (Α' 121) που συγκροτήθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΠΟΑ/ΓΔΥΑ/ΔΕΑΕΑ/ΤΣΟ-ΕΚ/268616/19140/2703/86/12.8.2016 απόφαση του Υφυπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΟΔΔ 441).

Άρθρο 118

Αναβολή κατάταξης αθλητών που συμμετέχουν σε Ολυμπιακούς Αγώνες ή Παγκόσμια Πρωταθλήματα - Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 3421/2005

Η παρ. 12 του άρθρου 18 του ν. 3421/2005 (Α' 302) τροποποιείται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 18

Αναβολή κατάταξης σπουδαστών δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

1. Αναβάλλεται η κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων, οι οποίοι κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται για κατάταξη είναι:

α. Μαθητές λυκείων ή σχολείων δεύτερης ευκαιρίας ή Γυμνασίων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

β. Σπουδαστές ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης ή σχολών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή εσπερινών λυκείων ή μαθητές «Μεταλυκειακού έτους-τάξη μαθητείας» των ΕΠΑΛ ή Σ.Ε.Κ.

γ. Γραμμένοι για φοίτηση σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή για κύριες σπουδές ή για την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης.

δ. Γραμμένοι για απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

ε. Σπουδαστές Κέντρων Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης, που εδρεύουν στην Ελλάδα και συμπράττουν με αναγνωρισμένα ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού.

2. Η αναβολή κατάταξης των στρατευσίμων της προηγούμενης παραγράφου διαρκεί μέχρι την 31ή Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνουν τα παρακάτω κατά περίπτωση όρια ηλικίας:

α. Το εικοστό πρώτο για τους αναφερομένους στην περ. α'.

β. Το εικοστό τέταρτο για τους αναφερομένους στην περ. β'.

γ. Το εικοστό όγδοο για τους αναφερομένους στην περ. γ'.

δ. Το τριακοστό πρώτο για τους αναφερομένους στην περ. δ'.

ε. Το εικοστό έκτο για τους αναφερομένους στην περ. ε'.

3. Τα όρια ηλικίας που αναφέρονται στην παρ. 2 αυξάνονται κατά δύο (2) έτη για όσους έχουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, επειδή παρουσιάζουν δυσλεξία, δυσγραφία, δυσσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία ή σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής, με ή χωρίς υπερκινητικότητα.

4. Η αναβολή κατάταξης λόγω σπουδών χορηγείται για φοίτηση σε εκπαιδευτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή του εξωτερικού, που είναι κρατικό ή αναγνωρισμένο από τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου κράτους, έχει ενταχθεί στο επίσημο εκπαιδευτικό του σύστημα και χρησιμοποιεί διεθνώς γνωστή γλώσσα.

5. Η αναβολή χορηγείται, εφόσον η ελάχιστη εναπομένουσα διάρκεια σπουδών στη σχολή για την οποία ζητείται η χορήγησή της, προς απόκτηση του απολυτηρίου, διπλώματος ή πτυχίου δεν υπερβαίνει το όριο ηλικίας που καθορίζεται κατά περίπτωση στην παρ. 2. Στην ελάχιστη εναπομένουσα διάρκεια φοίτησης προσμετράται και η ελάχιστη διάρκεια της υποχρεωτικής, για την ολοκλήρωση των σπουδών, πρακτικής άσκησης ή εκπαίδευσης που τυχόν προβλέπεται από τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία της οικείας σχολής.

6. Για τη χορήγηση της αναβολής κατάταξης λόγω σπουδών, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στην αρμόδια στρατολογική υπηρεσία αίτηση και πιστοποιήσεις ή βεβαιώσεις της οικείας σχολής, από τις οποίες προκύπτουν η εκπαιδευτική βαθμίδα, το τμήμα και ο κλάδος σπουδών, η ημερομηνία αρχικής εγγραφής ή μετεγγραφής κατά περίπτωση, το διανυόμενο έτος ή εξάμηνο σπουδών, καθώς και η ελάχιστη διάρκεια της εναπομένουσας φοίτησης και της τυχόν υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης ή εκπαίδευσης που απαιτείται για την ολοκλήρωση των σπουδών. Αν πρόκειται για σχολή του εξωτερικού απαιτείται να προκύπτουν επιπλέον ο τόπος της έδρας και της λειτουργίας της, ότι αυτή είναι κρατική ή αναγνωρισμένη από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες, ότι έχει ενταχθεί στο εκπαιδευτικό σύστημα του οικείου κράτους, καθώς και ότι χρησιμοποιεί κατά τη διδασκαλία διεθνώς γνωστή γλώσσα. Ειδικότερα οι σπουδαστές των Κέντρων Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης, εκτός των παραπάνω πιστοποιήσεων ή βεβαιώσεων του συνεργαζομένου εκπαιδευτικού ιδρύματος του εξωτερικού, υποβάλλουν επιπλέον βεβαίωση εγγραφής από το οικείο Κέντρο Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης, θεωρημένη από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

7. Τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της αναβολής κατάταξης λόγω σπουδών υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο οι ενδιαφερόμενοι διανύουν το δέκατο ένατο έτος της ηλικίας τους μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις. Αν τα δικαιολογητικά υποβληθούν αργότερα, η αναβολή χορηγείται εφόσον οι ενδιαφερόμενοι δεν έχουν καταταγεί στις Ένοπλες Δυνάμεις και εφόσον οι προϋποθέσεις υπήρχαν κατά την ημερομηνία που έπρεπε να καταταγούν.

8. Η χρήση της αναβολής κατάταξης αρχίζει σε κάθε περίπτωση από την ημερομηνία κατά την οποία οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις.

9. Η αναβολή κατάταξης λόγω σπουδών διακόπτεται πριν τη λήξη της χρονικής της διάρκειας με αίτηση των δικαιούχων.

10. Η αναβολή αυτή παραμένει ισχυρή, μειώνεται ή παρατείνεται, εάν οι στρατεύσιμοι, μέχρι την ημερομη-

νία που υποχρεούνται για κατάταξη λόγω διακοπής ή λήξης της, μετεγγραφούν ή εγγραφούν από την αρχή σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό ίδρυμα της παρ. 1 και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των διατάξεων των παρ. 4 και 5. Οι διατάξεις των παρ. 7, 8, 9 και 11 εφαρμόζονται ανάλογα και στην προκειμένη περίπτωση.

11. Όσοι έτυχαν αναβολής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον έχουν χρησιμοποιήσει την αναβολή κατάταξης, υποχρεούνται να καταθέσουν στην αρμόδια στρατολογική υπηρεσία, μέχρι την ημερομηνία που προσδιορίζεται να καταταγούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, λόγω λήξης ή διακοπής της αναβολής, πιστοποιήσεις ή βεβαιώσεις εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της παρ. 1, από τις οποίες να προκύπτουν οι γραμματικές γνώσεις που απέκτησαν μετά τη χρήση της αναβολής τους.

12. Στους αθλητές που συμμετέχουν, αποδεδειγμένα, σε Ολυμπιακούς Αγώνες ή Παγκόσμια Πρωταθλήματα, χορηγείται αναβολή κατάταξης έως τις 31 Δεκεμβρίου του έτους διεξαγωγής τους, εφόσον η νόμιμη παραμονή τους εκτός Ενόπλων Δυνάμεων έληξε το προηγούμενο έτος.».

Άρθρο 119 **Καταβολή οικονομικής ενίσχυσης σε** **ερασιτεχνικά αθλητικά σωματεία**

1. Κατά το έτος 2021 καταβάλλεται ποσό τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) ευρώ ως εφάπαξ παροχή οικονομικής ενίσχυσης των ερασιτεχνικών αθλητικών σωματείων, που είναι εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων της παρ. 1 του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), προκειμένου να μετριάσουν οι επιπτώσεις της προσωρινής αναστολής λειτουργίας τους λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

2. Το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης της παρ. 1, καταβάλλεται στα δικαιούχιστα αθλητικά σωματεία κατά παρέκκλιση της παρ. 7 του άρθρου 7, των άρθρων 50 και 51 του ν. 2725/1999 (Α' 121), είναι αφορολόγητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση καθώς και σε τέλος χαρτοσήμου, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το υπόλοιπο Δημοσίο, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού το ποσό της παρ. 1 δύναται να αυξηθεί, εφόσον το επιτρέπουν οι δημοσιονομικές συνθήκες κατά τον χρόνο έκδοσής της. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται τα κριτήρια για την καταβολή του ποσού ενίσχυσης, οι κατηγορίες των δικαιούχων αθλητικών σωματείων, η βάση, ο τρόπος υπολογισμού και το ακριβές διανεμητέο ποσό ανά κατηγορία δικαιούχου, οι προϋποθέσεις, ο φορέας, οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και οι επιμέρους αρμοδιότητές τους, η διαδικασία, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής, ο χρόνος και ο τρόπος ελέγχου των κριτηρίων για τη χορήγησή του ανά κατηγορία δικαιούχων, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα.

4. Δεν ισχύει η υποχρέωση δημοσίευσης του άρθρου 83 του ν. 4727/2020 (Α' 184) για τα ερασιτεχνικά αθλητι-

κά σωματεία, που έλαβαν την έκτακτη οικονομική ενίσχυση για το έτος 2020 δυνάμει του άρθρου 142 του ν. 4714/2020, ή λαμβάνουν την έκτακτη οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 του παρόντος για το έτος 2021.

ΜΕΡΟΣ Ι' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ** **ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

Άρθρο 120 **Ορισμός διαπιστευμένου φορέα πιστοποίησης** **συμμόρφωσης τουριστικών επιχειρήσεων με** **τα πρωτόκολλα υγειονομικού περιεχομένου**

Με κοινή απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Τουρισμού και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργείου, δύναται να ορίζεται διαπιστευμένος από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.Σ.Υ.Δ.) φορέας της γενικής κυβέρνησης, ως αποκλειστικός αρμόδιος φορέας εκπόνησης και υλοποίησης του εθνικού συστήματος ελέγχου, επιθεώρησης και πιστοποίησης της εφαρμογής από τις τουριστικές επιχειρήσεις των μέτρων προστασίας κατά της νόσου του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο 121 **Μίσθωση τουριστικών καταλυμάτων έτους** **2021 για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας**

1. Για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου είναι δυνατή, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, κατόπιν δημοσίευσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και κατά παρέκκλιση κάθε εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων, η μίσθωση με απευθείας ανάθεση κύριων ή μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας. Οι μισθώσεις της παρούσας δεν δύναται να έχουν διάρκεια πέραν της 31ης Οκτωβρίου 2021. Οι δαπάνες των ανωτέρω μισθώσεων βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού. Εφόσον συνεχίσουν να διαμένουν πρόσωπα στα ως άνω καταλύματα πέραν της 31ης Οκτωβρίου 2021, μέχρι τη συμπλήρωση των αναγκαίων ημερών διαμονής που έχουν οριστεί για το καθένα εξ αυτών από τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές για την πρόληψη και αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, καταβάλλεται από το Υπουργείο Τουρισμού πρόσθετη οικονομική αποζημίωση.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού, καθορίζονται ο χρόνος μίσθωσης, ο τρόπος αποζημίωσης, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι όροι και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

3. Για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 και μέχρι τη δημοσίευση νέας σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και πάντως όχι πέραν της 15ης Μαΐου 2021, είναι δυνατή η μίσθωση με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Τουρισμού των επιλεγέντων καταλυμάτων δυνάμει των άρθρων 135 του ν. 4692/2020 (Α' 111) και 286 του

ν. 4738/2020 (Α' 207) που βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων των Δήμων Θήρας, Κω και Ζακύνθου και εντός των Περιφερειακών Ενοτήτων Κέρκυρας, Χανίων και Ηρακλείου. Οι δαπάνες των μισθώσεων βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού και θα καταβληθούν με τους όρους και τις προϋποθέσεις των άρθρων 135 του ν. 4692/2020 και 286 του ν. 4738/2020.

4. Τα ποσά της αποζημίωσης που καταβάλλονται δυνάμει της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού της παρ. 2, είναι αφορολόγητα, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους, ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 122 Ρύθμιση για το Φαράγγι Σαμαριάς - Τροποποίηση της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4519/2018

Το πρώτο και τέταρτο εδάφιο της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4519/2018 (Α' 25) τροποποιούνται και η περ. δ' διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Ειδικά για τη λειτουργία του Εθνικού Δρυμού Λευκών Ορέων (Φαράγγι Σαμαριάς) και ανεξάρτητα από τον χρόνο έκδοσης της κοινής υπουργικής απόφασης της περ. α', μέχρι τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης του άρθρου 43 παρ. 1 του ν. 4685/2020 (Α' 92), ισχύει η υπ' αρ. 40982/2003 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας (Β' 511) και αρμόδια για τη διαδικασία πρόσληψης εποχικού προσωπικού και κάθε άλλη απαραίτητη διαδικασία για τη διαχείριση της επισκεψιμότητας είναι η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης δια της Διεύθυνσης Δασών Χανίων. Τα έσοδα από το αντίτιμο του εισιτηρίου

για την ως άνω διαχειριστική περίοδο εισπράττονται από τη Διεύθυνση Δασών Χανίων και κατατίθενται στον λογαριασμό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου. Από τα έσοδα αυτά το Πράσινο Ταμείο διαθέτει ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στα διοικητικά όρια των οποίων βρίσκεται το Φαράγγι Σαμαριάς, με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων ή υπηρεσιών που εξυπηρετούν τις ανάγκες της συγκεκριμένης περιοχής. Από το ανωτέρω ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%), το ένα τρίτο (1/3) διατίθεται στην Τοπική Κοινότητα Λάκκων του Δήμου Πλατανιά, το ένα τρίτο (1/3) στην Τοπική Κοινότητα Αγίας Ρουμέλης του Δήμου Σφακίων και το υπόλοιπο ένα τρίτο (1/3) επιμερίζεται ισόποσα στις λοιπές όμορες τοπικές κοινότητες των οικείων Δήμων.».

Άρθρο 123 Παρατάσεις προθεσμιών αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

1. Η ισχύς των συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), που συνήφθησαν δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου τριακοστού όγδοου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και παρατάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 156 του ν. 4764/2020 (Α' 256), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021. Κενές θέσεις, που δεν καλύπτονται μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας αποκλειστικά από τους επιτυχόντες κατά σειρά κατάταξης του αντίστοιχου κωδικού θέσης, σύμφωνα με τους οριστικούς πίνακες κατάταξης.

2. Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου 156 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ως προς τα δελτία αιτούντων διεθνή προστασία, παρατείνεται από τη λήξη της μέχρι την 30ή.6.2021.

ΜΕΡΟΣ ΙΒ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 124 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Υφυπουργός
Προστασίας του Πολίτη

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

Επικρατείας

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Αναπληρωτής
Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εξωτερικών

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερικών

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Τουρισμού

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Υφυπουργός
στον Πρωθυπουργό

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ

Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Επικρατείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

